

የሚጠይቅ ተግባር ነው። የተቻለንን ያህል ትልቅ ትምህርት ቤት በመገንባት ብዙ ሰዎችን (አብያተ ክርስቲያናትን የመምራት ብቃት ባይኖራቸውም እንኳ) እናስመርቃለን።

5) ለሁሉም ሰው እንደ ዓይነት ሥልጠና እንሰጣለን። በከፍተኛ ውስጥ ለሁሉም ሰው እኩል መረጃ እንሰጣለን። አንዳንዶች ያንን መረጃ ሊፈልጉ ቢችሉም፣ አንዳንዶቹ መረጃውን እይጠቀሙም። መምህሩ የበሰጠ እምቅ ችሎታ ወይም መንፈሳዊ ግንዛቤ ያላቸውን ሰዎች በመምረጥ የግል የሆነ ትኩረትና ሥልጠና ሊሰጣቸው አይችልም። «ሁሉንም በእኩል ዓይን መመልከት አሰብን» እንላለን። ይህ ግን ልዩ ሰጦታ ያላቸውን ሰዎች ለማሳደግ እያስችለንም።

ሰዎችን እንደ ዓለም ዘዴ ማሰልጠኑ ምንኛ ቀላል ነው? ጳውሎስ «እኔ ክርስቶስን እንደምመስል እኔን ምሰሉ» (1ኛ ቆሮ. 11:1) ቢላቸውም፣ እኛ ግን ከሥራችን ያሉት ሰዎች ወደ እኛ እንዲቀርቡና ምን እንደምንመስል እንዲያውቁ አንፈልግም። ስጦታ ያላቸው ሰዎች ከአጠገባችን እንዲደርሱ አንፈልግም። ምክንያቱም እነርሱ ማገልገል ከጀመሩ፣ ምእመናን እኛን እይሰሙንም ብለን እናስባለን። ነገር ግን ፍላጎታችን ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ እንደምትፈልገው እንድታደግ ቢሆን፣ እግዚአብሔር ብዙ ስጦታ ያላቸውን ሰዎች በሚያመጣበት ጊዜ የበሰጠ ደስተኞች እንሆን ነበር። የዓለምን የትምህርት ዘዴ ስለ ሰመድን፣ ሰው ሊማር የሚችለው በትምህርት ቤት ብቻ ነው ብለን እናስባለን። መደበኛ ውን የትምህርት መመዘኛ ያሟሉትን ሰዎች ነው የምንፈልገው። ወጣትና ያልተሞከሩ መሪዎችን በመቅጠር ወዲያውኑ በመሪነት እገልግሎት ላይ እናስቀምጣለን። በመንፈሳዊ ባሕርይ ወይም በብሰሰት ላይ እምብዛም አናተኩርም። ቀስ በቀስ አነስተኛ ኃላፊነት እየሰጠንና በታማኝነታቸው መጠን እያሳደግን አንሄድም።

14ኛ ጥያቄ:- ከኢየሱስ ሕይወትና ትምህርቶች በለ አመራር የምንመለከታቸውን ዐበይት ነገሮች ክልስ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የኢየሱስን የአመራር ምላሌነት ቢከተሉ አመራር (መሪዎችም ሆነ መዋቅሮች) አንዴት እንደሚቀየሩ ክልስ።

እ.የሱስ ምላሌያችን ከሆነ፣ አብያተ ክርስቲያናቶችን በአመራር ረገድ እርሱን ለመምለል አልቻሉም ማለት ነው። ስለ መሪነት ባለን ግንዛቤ ላይ የዓለምና የባህላችን አመለካከት ከፍተኛ ጫና ይፈጥርብናል። እግዚአብሔር ይቅር ይበሰን! ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን የሚያስፈልጓት እንደ ዓለም ዓይነት ብዙ መሪዎች አይደሉም። የሚያስፈልጉን ታላቅነታችን በትሕትና ከምናበረክተው አገልግሎት ይመነጫል የሚል እምነት ያላቸው መሪዎች ናቸው። ቤተ ክርስቲያን ኢየሱስ ከሞተ በኋላ በሐዋርያቱ አማካኝነት እንዳደረገችው፣ በዓለም ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ልታመጣ የምትችለው በዚህ ጊዜ ብቻ ነው።

ሁለተኛ ቀን

15ኛ ጥያቄ:- መንፈስ ቅዱስ በሁሉም አማኞች ላይ ከመጣ በኋላ በብሉይ ኪዳን ዘመን ከነበሩት አይሁዶች በተለየ የአዲስ ኪዳን አማኞች ያገኟቸውን የተለዩ ነገሮች ዘርዝር።

ኢየሱስ ከሞት ተነሥቶ ወደ ሰማይ ካረገና በአማኞች ውስጥ ይኖር ዘንድ መንፈስ ቅዱስን ከላከ እነሆ 2000 ዓመታት ሊሆኑ ተቃርበዋል። ይህ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ውስጥ የማይረዱ ጉዳይ ካመንንበት ጊዜ ጀምሮ ለንሰማው የኖርነው በመሆኑ፣ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ከአማኞች ጋር ባለው ግንኙነት ላይ የሚያመጣቸውን ታላላቅ ነገሮች ሳናስብ እንቀራለን። አሁን የእግዚአብሔር ሕዝብ በአንድ መልክዓ ምድራዊ አካባቢ የሚኖሩ «አካላዊ ሰዎች» ላይሆኑ፣ የኢየሱስ ተከታዮች የሆኑትን ወገኖች ሁሉ የሚያካትቱ «መንፈሳዊ ሰዎች» ናቸው። እግዚአብሔር ከእንግዲህ በእንደ የአይሁድ ጎሳ ላይ ማተኮሩ ቀርቶ፣ ሰዎችን ሁሉ ወደ ራሱ ይስባል። መንፈስ ቅዱስንም ቢሆን የሚለጠው ሕዝቡን እንዲመሩ ለሚፈልጋቸው የተወሰኑ ሰዎች ብቻ ሳይሆን፣ ለሁሉም እውነተኛ የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች ነው። ሁሉን ቻይ የሆነው እምላክ በእያንዳንዱ አማኝ ልብ ውስጥ የማይረዱ እውነታ የእግዚአብሔር ሕዝብ በሚመራበትና በሚተዳደርበት ሁኔታ ላይ ከፍተኛ ልዩነት ይፈጥራል።

የቤተ ክርስቲያን አመራርና አስተዳደር መዋቅሮች ከእግዚአብሔር ሕዝብ ታሪክ (ክፍል 4 - የቀድሞይ ቤተ ክርስቲያን)

1. በአዲስ ኪዳን ዘመን የነበሩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፡-

16ኛ ጥያቄ፡- ዮሐ. 14:26፤ 16:13-15ን አንብብ። እያንዳንዱ አማኝ የሚያስተምረውና የሚመራው መንፈስ ቅዱስ አለው። ይህ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን አመራር መለወጥ ያለበት እንዴት ነው?

በመንፈስ ቅዱስ ምሪትና በኢየሱስ ራስነት የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ ከሞት ከተነሣ በኋላ በነበሩት 30 ዓመታት ውስጥ ማህበረሰቧን በከፍተኛ ደረጃ በመለወጥ ከኢየሩሳሌም በሺ ዎች የሚቆጠሩ ኪሎ ሜትሮች ርቀው ለነበሩት ሰዎች ወንጌሉን አድርስዋል። ይህን ለማድረግ የቻሉት እንዴት ነበር? ይህ የሆነው ሐዋርያት ከኢየሩሳሌም ሆነው ሁሉንም ሥራ የሚያስተዳድሩበት ከፍተኛ መዋቅር በመዘርጋታቸው ነበር? አልነበረም። ነገር ግን ውጤቱ ሊገኝ የቻለው የቤተ ክርስቲያን መሪዎቹ መንፈስ ቅዱስ እያንዳንዱን አማኝ እንደሚመራና በውስጡ እንደሚሠራ በማመናቸው ምክንያት ነበር። ሁሉም ምእመን እንዲያገለግል ያበረታቱ ነበር። ሁሉም ምእመን በሄደበት ሁሉ ስለ ክርስቶስ በግልጽ ይመስክር ነበር። እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በመንፈስ ቅዱስ በራሷ መንገድ የማገልገል ነጻነት ነበራት። ለዚህ ነበር ፊልጶስ በኢየሩሳሌም ከነበሩት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ፈቃድ ሳይጠይቅ በሰማርያና ለኢትዮጵያዊው ጃንደረሳ ለማገልገል የቻለው። ጳውሎስ በኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ቢመሠርትም፤ የቤተ ክርስቲያን አባላት ከማንም ፈቃድ ሳይጠይቁ በሄዱበት ሁሉ የቤተ ክርስቲያን ተከላ ተግባር ያከናውኑ ነበር። እነዚህ አማኞች ጳውሎስ ወዳልሄደባቸው እንደ ቄሳስይስ ያሉ አገሮች ወንጌሉን አዳረሱ (ቄላ. 1:3-8፤ 2:1)። ጳውሎስ በኤፌሶን በቆየባቸው ሁለት ዓመታት ውስጥ በአስያ አውራጃ (ከአዲስ አበባ አስክ ዲላ የሚያክል) የሚገኙ ሰዎች ሁሉ ወንጌል እንደ ስሙ ተመልክቷል። በእነዚህ አካባቢዎች አብያተ ክርስቲያናትም ተመሥርተዋል (ዮሐዋ. 19:10)። ይህንን እውነት በደርግ ዘመን ተመልክተናል።

ማዕከላዊ ቁጥጥር ማድረግ በሚያዳግትበት በዚህ ዘመን አማኞች እምነታቸውን ለሌሎች በማነፈላቸው በብዙ ስፍራዎች አብያተ ክርስቲያናት ተመሥርተዋል።

በአሁኑ ሰዓት ግን ሽማግሌዎች የምእመናንን ተግባራት ለመቆጣጠር ይፈልጋሉ። ይህ ደግሞ ጥንቃቄ ካልታከለበት፤ ምእመናን መንፈስ ቅዱስንና ጌታችን ኢየሱስን ከማዳመጥ ይልቅ ማዕከላዊ ቁጥጥር የሚያደርገውን ቤተ እምነታቸውን እንዲያዳምጡ የሚያደርግ ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ የመንፈስ ቅዱስን ምሪት ያደናቅፋል። ምእመናን እግዚአብሔር እንድናደርግ ይፈልጋል ብለው የሚያምኑትን ተግባር የማከናወን ነጻነት በማሳጣት ቤተ ክርስቲያን ይጎዳታል። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደ ታየው፤ ቤተ ክርስቲያን ማዕከላዊነትን ስታጠብቅና ከአገልግሎቱ ርቀው ባሉት ጥቂት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቁጥጥር ሥር ስትወድቅ፤ ትዳክማለች። ብዙውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር ጠንካራ ግንኙነት ከመፍጠር ይልቅ፤ የራሷን ቤተ እምነታዊ ትምህርቶች ለመጠበቅ ደፋ ቀና በምትልበት ጊዜ፤ አዳዲስ ቤተ እምነቶች ይጀመራሉ።

17ኛ ጥያቄ፡- ኤፌ. 4:11-16ን አንብብ። ሀ) በዚህ ለፍራ የተጠቀሱትን የተለያዩ መሪዎች ዘርዝር። ለ) እነዚህ አያንዳንዳቸው ዓይነት መሪዎች ምን ተግባራትን አገለገላቸው? ር) የሚያከናውኑ ይመስልሃል? ሐ) 1ኛ ቆሮ. 12:27-28ን አንብብ። በዚህ ለፍራ የተጠቀሱትን ሌሎች የመሪነት ሰጣታዎች ዘርዝር።

በአዲስ ኪዳን አብያተ ክርስቲያናት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያደረጉ ልዩ ልዩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነበሩ። እንዲሁም ሁሉንም ዓይነት አገልግሎት ከሚያከናውን ወይም ከሚቆጣጠር ይልቅ፤ በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ለሁሉም ክፍት ነበር። ቤተ ክርስቲያን መንፈስ ቅዱስ የፈለገውን ሰው እንዲመርጥ፤ እንዲጠራ፤ ጋይልን እንዲሰጥና እንዲጠቀም ትፈቅድ ነበር። በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተጠቀሱት ዋና ዋና መሪዎች የሚከተሉት ናቸው።

ሀ. ሐዋርያት፡- በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተገለጸው እጅግ አስፈላጊ «መንፈሳዊ ስጦታ» ሐዋርያት ነው (1ኛ ቆሮ. 12:28)። ዛሬ ይህ ስጦታ ምን እንደ ሆነ በእግባቡ ያልተረዱና በቤተ ክርስቲያን ላይ ልዩ ሥልጣን ያሰጠ ሐዋርያት ነን የሚሉ እብያተ ክርስቲያናት ስላሉ፣ አዲስ ኪዳን ይህንን የመሪነት ስፍራ እንዴት እንደሚገልጽ መመርመር ጠቃሚ ይሆናል።

በአዲስ ኪዳን፣ ሐዋርያ የሚሰው ቃል «በሌላ ሰው ሥልጣን የተሳካ» ማለት ነው። ይህ ቃል የተሰያዩ ትርጉሞች ይኖሩታል።

በመጀመሪያ፣ ይህ የሌሎች መልእክተኛ ሆኖ የሚሠራውን ማንኛውም ሰው ሊያመለክት ይችላል። በግሪክ አዲስ ኪዳን ውስጥ ቲቶ እና አፍሮዲጦ ሐዋርያት ወይም የተሳኩ ተብሰው ተጠርተዋል (2ኛ ቆሮ. 8:23፣ ፊልጵ. 2:25)። ጳውሎስ ቲቶን ወደ ቆሮንቶስ ልከት ነበር፤ የፊልጵስቶስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ አፍሮዲጦ ጳውሎስን እንዲረዳው ልካው ነበር።

ሁለተኛ፣ ወንጌሉን ወደ እዳዲስ አካባቢዎች በማዳረስ ቤተ ክርስቲያን የመሠረቱትን ልዩ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ያመለክታል። በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን በዚህ መልኩ ያገለገሉ ምን ያህል ሐዋርያት እንደ ነበሩ በትክክል አይታወቅም። ነገር ግን እንዲራኒቆን እና ዮልያን የሚባሉ ሁለት ሐዋርያት ከጳውሎስ በፊት እንደ ነበሩ ተመልክቷል (ሮሜ 16:7)። አዲስ ኪዳን ከልዩ ሐዋርያት መካከል እነዚህን ሰዎች አስማካተቱ ከ12ቱ ሐዋርያት የተሰየሩ ጳጳሮች ግን ጠቃሚ አገልግሎት ያበረከቱ ሌሎች ሐዋርያትም እንደ ነበሩ ያመለክታል።

ሦስተኛ፣ በእመዛኙ፣ ይህ ቃል ኢየሱስ ያሠለጠናቸውንና በምድር ላይ ወኪሉ እንዲሆኑ የላካቸውን 12 ደቀ መዛሙርት ያመለክታል። ኢየሱስ በምድር ላይ በነበረ ጊዜ፣ ብዙ ተከታዮች ነበሩት። ከእነዚህ ተከታዮቹ መካከል 12ቱን መርቦ አሠለጠናቸው። እነዚህ 12ቱ ብዙውን ጊዜ 12ቱ ደቀ መዛሙርት በመባል የሚታወቁ ሲሆን፣ ኢየሱስ ሐዋርያቱ መሆናቸውን ተናግሯል (ሱቃስ 6:13-16)። ስምን 12? የብሉይ

ኪዳን የእግዚአብሔር ሕዝብ የሆኑት እያሁዶች 12 ነገዶች እንደ ነበሯቸው ሁሉ፣ አዲስ የእግዚአብሔር ሕዝብ የሆኑት ቤተ ክርስቲያንም 12 መሪዎች አሏት። የእነዚህ 12 ሐዋርያት ተግባር ምን ነበር? ማርቆስ 3:13-15 እንደሚነገረን፤ «ከእርሱም ጋር እንዲኖሩና ለመስበክ እንዲልካቸው፣ ድውዮችንም ሲፈውሱ፣ እጋንንትንም ሊያወጡ ሥልጣን ይሆንላቸው ዘንድ እሥራ ሁለት አደረገ።» እነዚህ 12ቱ ከአገልግሎቱ መጀመሪያ አስከ መጨረሻ ድረስ ከኢየሱስ ጋር የነበሩ ልዩ የመሪዎች ቡድን ነበሩ (የሐዋ. 1:21-22)። ኢየሱስን ወክሰው እንዴት እንደሚያገለግሉ ተምረዋል። ኢየሱስ ያደረጋቸውን ነገሮች ሁሉ በምድር ላይ እንዲያከናውኑ ተልከው ነበር። እነዚህ 12ቱ በኢየሱስ ፊንታ ወንጌሉን ሰብከዋል። የኢየሱስን ኃይል በመጠቀም (እንድን ነገር «በኢየሱስ ስም» ማድረግ ማለት ይህ ነው) ወንጌሉ ስመፈወስና በአጋንንት ላይ መንፈሳዊ ሥልጣን ለማሳየት የሚችል መሆኑን አረጋግጠዋል።

ከኢየሱስ ትንሣኤና ዕርገት በኋላ፣ የቀሩት 11 ደቀ መዛሙርት በመንፈስ ቅዱስ ምረት በእስቆሮቱ ይሁዳ ቦታ ሌላ ደቀ መዛሙር መረጡ። ስመመሪያ ከሚያስፈልጉት መስፈርቶች እንዲ ኢየሱስ ከተጠመቀበት ጊዜ እንሥቶ ወደ ሰማይ እስካረገበት ጊዜ ድረስ አብሮት መሆን ነበር። (የሐዋ. 1:21-22ን እንብብ።) ጳውሎስ ኢየሱስን ስላየና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ልዩ ሥልጣን ስለ ነበረው፣ ከዚህ ልዩ የሐዋርያት ቡድን ውስጥ እንደሚገባ ተናግሯል። የእነዚህን ዓይነት ሥልጣን ያላቸው ሐዋርያት ከዚያ በኋላ የሚደገሙ አይደሉም። እነዚህ ልዩ ኃይል የተሰጣቸው ብቻ ሳይሆኑ፣ የቤተ ክርስቲያን መሠረት መሆናቸውም ተመልክቷል (ኤፌ. 2:20፣ ራእይ 21:14)። የአዲስ ኪዳን የአማኞችን እካል መሠረት ለመምራት አገልግለዋል። የአዲስ ኪዳን ትምህርት ምን እንደ ሆነም አብራርተዋል። ይህ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ልዩ ቡድን በጣም አስፈላጊ በመሆኑ፣ የሐንስ ስለ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም ባየው ራእይ 12ቱ ሐዋርያት የከተማይቱ 12 ዐበይት የመሠረት ድንጋዮች እንደሚሆኑ ተመልክቷል።

ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐዋርያት አሉ? ሐዋርያ የሚለው ቃል በሦስት የተሰየዩ መንገዶች አገልግሎት ሲሰጥ እንደሚችል ታስታውላለህ። «ሐዋርያት» የሚል የአመራር ቦታ ካለ፣ ሊያገለግል የሚችለው ከላይ በተመለከቱት ሁለት መንገዶች ብቻ ነው። አንደኛ፣ ይህ ቃል አንዲት ቤተ ክርስቲያን ወክላ የምትልካቸውን መልእክተኞች ሊያመለክት ይችላል። አንዲያውም፣ ሁላችንም ታላቁን ተልዕኮ ስለ ተቀበልን (ማቴ. 28:19-20)፣ አማኞች ሁሉ በዚህ መልኩ «ሐዋርያት» ናቸው። ሁሉም ወንጌሉን እንዲያካፍሉና በዓለም ውስጥ በእርሱ ፈንታ እንዲያገለግሉ ሊያሰሱ ክርስቶስ የወከላቸው ናቸው።

ሁለተኛ፣ በሁለተኛው ተራ ቁጥር የተመለከቱትን ዓይነት መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊኖሩ ይችላሉ። እነዚህ እግዚአብሔር በአዳዲስ ቦታዎች ቤተ ክርስቲያን ስመመሥረት የሚጠቀምባቸው ናቸው። ብዙውን ጊዜ እነዚህን «ቤተ ክርስቲያን ተካዮች» ብለን እንጠራቸዋለን። እነዚህ እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያን ተካላ ስጦታ የሰጣቸው ናቸው። የቤተ ክርስቲያን ተካዮች ወደ አዳዲስ ባህሎች በመሄድ፣ አዳዲስ ቋንቋዎችን በመማር የምስክርነት አገልግሎት ሰጥተው አማኞችን የሚያፈሩና ቤተ ክርስቲያን የሚመሠርቱ ናቸው። ቤተ ክርስቲያኒቱ የራሷን ሽማግሌዎች ከሾመች በኋላ፣ ቤተ ክርስቲያን ተካዮች ወደ ሌሎች ቦታዎች በመሄድ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናትን ይመሠርታሉ።

ይሁን እንጂ፣ አዲስ ኪዳን ኢየሱስ የጠራቸውንና የላካቸውን 12 ሐዋርያት ሥልጣን የሚተኩ ሐዋርያት መኖራቸውን አያመለክትም። የቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን የመጨረሻው ሐዋርያ (ሐዋርያው ዮሐንስ) ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ፣ ይህ የሐዋርያነት አገልግሎት እንዳበቃ አስተምራለች። የጴጥሮስ ወይም የሌላ ሐዋርያ ሥልጣን ሰካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ጳጳስ ወይም ስኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ፓትሪያርክ መተላለፉን የሚያሳይ መረጃ የለም። ዛሬ ሐዋርያት ነን የሚሉ ሰዎች ሐዋርያነታቸው ልክ እንደ 12ቱ ሐዋርያት እንደ ሆነ የሚያስቡ ከሆነ፣ ተላላካዎች

ማለት ነው። ምክንያቱም በሐዋርያት ሥራ 1:21-22 የተጠቀሰውን የሐዋርያነት መስፈርት ሊያሟሉ አይችሉም። እንደ ሰው ከ12ቱ ሐዋርያት መካከል አንዱ ስመሆን ሊያሰሱ በመጥምቁ ዮሐንስ ከተጠመቀበት ጊዜ አንሥቶ ወደ ሰማይ እስካረገበት ጊዜ ድረስ አብሮት ሊሆን ይገባል። ከሞት የተነሣውን ጌታም ማየት ይጠበቅበታል።

18ኛ ጥያቄ:- ሀ) የሆነ ሰው «ሐዋርያ» ነኝ ሲል ሰምተህ ታውቃለህ? ሰምተህ ከሆነ፣ ክሐዋርያ ሦስት ትርጉሞች የትኛውን ማለቱ ነበር? ለ) ሁለተኛውን የሐዋርያነት ትርጉም ምላሌዎች ከኢትዮጵያ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሰጥ።

19ኛ ጥያቄ:- ሀ) «ነቢይ» ነኝ የሚል ክርስቲያን ገጥሞህ ያውቃል? ይህ ሰው ብሉይ ኪዳን ወይም አዲስ ኪዳን በሚያስተምረው የነቢይነት መስፈርት መሠረት ነቢይ ይመስላል? ለ) ክርስቲያኖች የትንቢት ቃል ሲናገሩ ሰምተህ ታውቃለህ? ትንቢቱ ምን ነበር? እንደተተነበየው ተፈጸመ? አውነት መሆኑን ቤተ ክርስቲያን የገመገመችው እንዴት ነው? (1ኛ ተሰ. 5:20-22፣ 1ኛ ቆሮ. 14:29ን አንብብ።)

ሲ. ነቢያት:-

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሁለተኛው ክፍተኛ የአመራር ስፍራ «ነቢይነት» ነበር። የ«ነቢይነት» አመራርና መንፈሳዊ ስጦታ በዛሬው ዘመን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ክፍተኛ ክርክር የፈጠረ ጉዳይ ነው። ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ነቢይነት በብሉይም ሆነ አዲስ ኪዳን አስፈላጊ ስጦታ መሆኑን ቢቀበሉም፣ ዛሬ ምን ያህል ተዛማጅነት አሰው? በሚለው አሳብ ላይ የተሰያዩ አቋም አላቸው። በዚህ ጉዳይ ላይ ያሉትን የተሰያዩ አቋሞች መተንተኑ ከዚህ መጽሐፍ የአይታ አድማስ ውጭ ነው።

አመለካከታቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ስመመሥረት የሚፈልጉ ወገኖች ማስወገድ ያሰባቸው ሦስት አክራሪ አቋሞች አሉ።

በመጀመሪያ፣ ዛሬ የትንቢትን ቃል በጽሑፍ ከስፈረው የእግዚአብሔር ቃል እኩል መመልከት የሰብንም። ክርስቲያኖች 66ቱ የመጽሐፍ ቅዱስ መጻሕፍት ተጽፈው እንዳለቁ፣ እነዚህም

ሙሉ የእግዚአብሔር ቃል እንደ ሆኑና ምንም እንክን አንደሉ ለባቸው ያምናሉ። ስለሆነም፣ ዛሬ ለአማኞች የሚሰጥ ማንኛውም ልዩ ቃል ከተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል ጋር በእኩልነት ሊታይ አይገባውም። ይልቁንም፣ በተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል መገምገም አለበት ብለው ያምናሉ።

ሁለተኛ፣ ሁልጊዜም ሕይወታችንን ለመምራት ከእግዚአብሔር ልዩ የትንቢት ቃል መፈለግ የለብንም። በብሉይና አዲስ ኪዳን ውስጥም ነቢያት ለሰዎች ዕለታዊ መልእክቶችን ሲያስተላልፉ ወይም ማንን ማግባት እንዳለባቸውና ማንን ማግባት እንደሌለባቸው ሲናገሩ እንመለከትም። እግዚአብሔር ነቢያትን የሚጠራውና የሚልከው ልዩና ከባድ መልእክት ለማስተላለፍ በሚፈልግበት ጊዜ ነው። ስለሆነም፣ ትኩረታችን እንከን የሌለውን የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄ በማጥናት ከሕይወታችን ጋር ማዛመድ ሊሆን ይገባል። ዛሬም እግዚአብሔር ልዩ መልእክት ለማስተላለፍ ግስሰቦችን ይመርጣል። ይህ ማንም የማይከለክሰው መብቱ ነው። ይህ ማለት ግን ሁልጊዜም ነቢይ ነኝ የሚል ሰው ልዩ መልእክት እንዲነግረን መጠበቅ አለብን ማለት አይደለም።

ሦስተኛ፣ ዛሬ እግዚአብሔር ነቢያትን ወይም የትንቢትን ቃል ወደ ሰዎች እይልክም የሚል ጠንካራ አቋም መያዝ የለብንም። አዲስ ኪዳን ይህ ስጦታ እንዳበቃ በግልጽ አያሳይም።

ምንም እንኳን አዲስ ኪዳን ይህ የነቢይነት አመራር ከሐዋርያነት ቀጥሎ ከፍተኛ ጠቀሜታ እንደ ነበረው ቢያሳይም፣ ይህ የመሪነት አገልግሎት በተግባር የታየበት ሁኔታ አምብዛም አልተመለከተም። (ኤፌ. 2:20፣ 4:11፣ 1ኛ ቆሮ. 12:28ን አንብብ።) እነዚህ እንደ ኤልያስ ወይም እንደ ኢሳይያስ ነበሩ? እንዴት ነበር የመሩት? ምን ዓይነት ሚና ነበራቸው? መጽሐፍ ቅዱስ ነቢያት በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያገለገሉበትን ሁኔታ በግልጽ ስለማያብራራ፣ ዛሬ ነቢያትንና ነቢይነትን በተመለከተ የተለያዩ አመለካከቶች ሊፈጠሩ ችለዋል።

ይሁን እንጂ፣ አዲስ ኪዳንን በጥንቃቄ ማጥናት የሚከተሉትን ነጥቦች የሚያሳይ ይመስላል።

1) አንድ የትንቢት ቃል (ለምሳሌ፣ ለምዕን፣ ሉቃስ 2:25-32) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአመራር አገልግሎት ካሰው ቋሚ ነቢይ የተለየ ሆኑን መረዳት ያስፈልጋል። (ለምሳሌ፣ አጋቦስ፣ የሐዋ. 21:10)። ሁሉም አማኞች ከእግዚአብሔር ዘንድ የትንቢት ቃል ሊያገኙ ይችላሉ (ኢዩ. 2:28-29፣ 1ኛ ቆሮ. 14:29-31)። ነቢያት ተብለው የሚጠሩት ግን በጣም ጥቂት ክርስቲያኖች ብቻ ናቸው።

2) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ትንቢት የሚለው ቃል የሚያመለክተው ወደፊት የሚከሰቱትን ነገሮች መተንበይን ብቻ አይደለም። በብሉይና አዲስ ኪዳን ውስጥ ነቢያት ብዙውን ጊዜ ከእግዚአብሔር የተቀበሉትን ቃል ለሕዝቡ የሚናገሩ ናቸው። ከዚህ መልእክት ውስጥ አንዳንዱ ስለ ወደፊት የሚናገር ሊሆን ይችላል (ራእይ 6-22)። በይበልጥ ግን መልእክቱ ለሕዝቡ የሚሰጥ ትምህርት ወይም ማስጠንቀቂያ ነው (ራእይ 2-3)። ትንቢት የእግዚአብሔርን ቃል አጥንቶ ይህንኑ ለሰዎች በማብራራት የሚመጣ ነገር አይደለም። ይህ የማስተማር ለጦታ ነው። ትንቢት እግዚአብሔር ለአንድ ሰው ወይም ለሰዎች ለማስተላለፍ የሚፈልገውን መልእክት በሰው አእምሮ ውስጥ የሚያኖርበት መንገድ ነው። ብዙውን ጊዜ እንዲህ ዓይነት ሁኔታ የሚፈጠረው በችግር ወቅት ነው። እግዚአብሔር ሕዝቡ ከእርሱ በመራቅ ጣዖታትን በሚያመልክበት ጊዜ ነቢያትን ይልክላቸው ነበር። ወይም ደግሞ ረሃብ ክመምጣቱ በፊት እግዚአብሔር ነቢይ በመላክ ሕዝቡን ያስጠነቅቅ ነበር (ለምሳሌ፣ የሐዋ. 11:27-30)። ዛሬ አንዳንድ ሰዎች እንደሚሉት፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የትንቢት ስጦታ ከልሳን ጋር የተያያዘ አልነበረም፣ ወይም ነቢያት መልእክታቸውን ለመናገር በልሳን አልተጠቀሙም።

3) በብሉይ ኪዳን ውስጥ ነቢያት እንከን የሌለው የእግዚአብሔር ቃል ጽፈዋል (ክኢሳይያስ አስከ ሚልክያስ)። በአዲስ ኪዳን ግን ነቢያት ናቸው የተባሉ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል አልጻፉም። ከአዲስ ኪዳን ነቢያት ማናቸውም «እኔ ነቢይ ስለሆንኩ

የእግዚአብሔርን ቃል እየጻፍኩላችሁ ነው» አላሉም። ከዚህ ይልቅ፣ ሥልጣናቸውን የሚመሠርቱት በሐዋርያነታቸው ሳይ ነበር (ሮሜ 1:1፣ 1ኛ ጴጥ. 1:1)። ሐዋርያው የሐንሰ የጻፍኩት መልእክት ትንቢት ነው ቢልም (ራእይ 1:3)፣ በቀጥታ ነቢይ ነኝ አላለም። ይህ እንዳንድ ምሑራን ሐዋርያት የብሉይ ኪዳንን የሚጽፉ ነቢያትን ሚና መያዛቸውን ያሳያል እንዲሉ እድርጓቸዋል።

4) የትንቢት ቃል የመናገር ችሎታ ለሁሉም እማኞች የተሰጠ ነው። መንፈስ ቅዱስ ወደ እማኞች በመምጣቱ ትንቢት የተናገሩባቸው ጊዜያት ነበሩ (የሐዋ. 19:6)። ምን እንደ ተናገሩ አልተገለጸም። ይህ የትንቢት ስጦታ ከዚያ ክስተት በኋላ ይቀጥል አይቀጥል የተገለጸ ነገር የለም። ይህ ምናልባት እግዚአብሔር በዘኑልቁ 11:25 ሰላሳ ሰዎች አንድ ጊዜ (የማይደገም) በትንቢት የመናገር ስጦታ በመስጠት መንፈስ ቅዱስ እንደ ሞላባቸው ዓይነት ሊሆን ይችላል። በ1ኛ ቆሮንቶስ 14:1፣ 5፣ 26፣ 29-33 ጳውሎስ እያንዳንዱ አማኝ ሰሌሎች የሚያካፍለውን የትንቢት ቃል ከእግዚአብሔር ዘንድ ሊቀበል እንደሚችል ተናግሯል።

5) ትንቢት ወይም ነቢይ የሚለው ቃል በእዲስ ኪዳን ውስጥ ሁለት ደረጃዎች ያሉት ትርጉም የያዘ ይመስላል። ብዙውን ጊዜ የሚያገለግለው ጠቅላላ ባለ ትርጉም ነው። ለምሳሌ፣ ጳውሎስ የግሪክን አረማዊ ምሑር ነቢይ ብሎ ጠርቶታል (ቲቶ 1:12)። ትንቢት የሚለው ቃል እግዚአብሔር ቃሉን ወደ ልባቸውና እእምሯቸው ያስተላለፈላቸውን ሰዎች የሚያሳይ ነው። ሁሉም እማኞች በዘለቁታው ከእግዚአብሔር ሰለ ወደፊት የሚናገሩ የትንቢት መልእክቶች መጠበቅ ባይኖርባቸውም፣ መንፈስ ቅዱስ ሰሌሎች እንዲተላለፍ የሚፈልገውን መልእክት ሊሰጣቸው እንደሚችል ማሰብ አለባቸው። (ይህ በብሉይ ኪዳን ካህናት ከተወሰኑ ወገኖች ከሚመረጡበትና በእዲስ ኪዳን ግን ሁሉም እማኞች ካህናት ከሆኑበት ሁኔታ ጋር የሚመሳሰል ነው። በብሉይ ኪዳን የነቢይነት አገልግሎት የተሰጠው ለተወሰኑ ሰዎች ሲሆን፣ በእዲስ ኪዳን ግን ሁሉም እማኞች «ትንቢት የመናገር» ችሎታ አላቸው።)

ነገር ግን ከኤፌሶን 4:11፣ 1ኛ ተሰሎንቄ 5:20-21 እና 1ኛ ቆሮንቶስ 14:1፣ 5፣ 26፣ 29-33 እንደምንመለከተው፣ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት እግዚአብሔርን የመስማትና መልእክቱን የመናገር ችሎታ ያላቸው ነቢያት የነበሩ ይመስላል። እነዚህ ነቢያት የቤተ ክርስቲያን እመራር እካል ነበሩ። እነዚህ ወገኖች በአንድ ሁኔታ ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መርምረው በማወቃቸውና ለቤተ ክርስቲያን ምራት በመስጠታቸው የሚታወቁ ነበሩ። ይህ ጥቂቶች ብቻ የያዙት ሰጦታ ሳይሆን፣ ነገር ግን በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚገኝ ነበር። እንደ አጋቦስ ያሉ ጥቂት ሰዎች በሰም ቢጠቀሱም፣ እብዛኞቹ በሰማቸው ካለመጠቀሳቸውም በላይ፣ ምን ዓይነት ሚና ይጫወቱ እንደ ነበረም አልተገለጸም። ከ1ኛ ተሰሎንቄ 5:20-21 እንደምንመለከተው፣ እንዳንድ ጊዜ ሰዎች እነዚህን ነቢያት ከመስማትና ከማክበር ይቆጠቡ ነበር። ጳውሎስ እግዚአብሔር በሰዎች በኩል እንደሚናገርና እነዚህን ነቢያት መስማት እንደሚገባ አሰረድቷል። ይሁን እንጂ፣ የመልእክታቸውን ፍሬ እሳብ ማወቁም አስፈላጊ ነው።

የእዲስ ኪዳን ነቢያት ከተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል ጋር አኩል ሥልጣን የነበራቸውን የብሉይ ኪዳን ነቢያት ያህል ሥልጣን እንደ ነበራቸው የሚያመለክት መረጃ የለም። ይህ አመለካከት በአያሌ ምክንያቶች ላይ የተገነባ ነው።

እንደኛ፣ የእዲስ ኪዳን ነቢያት እንደ ብሉይ ኪዳን ነቢያት ቀጥተኛ ማጣቀሻ የሚመሰል ንግግር አልተጠቀሙም። «የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል . . . » ብለው አልተናገሩም።

ሁለተኛ፣ የነቢያቱ ቃላት እንደ ብሉይ ኪዳን ነቢያት ቃላት ሥልጣን ያለው ሆኖ የቀረበበት ሁኔታ የለም። የእዲስ ኪዳን ጸሐፊዎች የእዲስ ኪዳን ነቢያትን የእምነታቸው መሠረት እድርገው አልጠቀሷቸውም። የጠቀሱት ብሉይ ኪዳንን ብቻ ነበር።

ሦስተኛ፣ እማኞች የትንቢትን ቃል ቸል ሊሉና ከእግዚአብሔር ፍርድ ነፃ ሊሆኑ የሚችሉ ይመስላል። በብሉይ ኪዳን አንድ ነቢይ

በእግዚአብሔር ስም ተናገረ ማለት ልክ እግዚአብሔር እንደ ተናገረ ነበር። የተነገረውን ነገር ሁሉም ሰው መሰማትና መታዘዝ ነበረበት። በሐዋርያት ሥራ 21:10-14 ግን አማኞች አጋቦስ ስለ ጳውሎስ የተናገረው ትንቢት እንዳይፈጸም ለማድረግ ሊሞክሩ ነበር። ጳውሎስ መንፈስ ቅዱስ ወደ ኢየሩሳሌም እንድሄድ ነግሮኛል ቢልም፣ አማኞቹ እንዳይሄድ ለመከላከል ሞክረው ነበር።

እራታኛ፣ በሕይወቱ መጨረሻ አካባቢ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በሰጠው ምክር ክራሱ በተቀበላቸው ትምህርቶች ላይ ትኩረት እንዲያደርግ አንጂ፣ አዳዲስ ነቢያትን እንዲጠብቅ አሳበረታታውም (2ኛ ጢሞ. 1:13-14፣ 2:2፣ 3:14-16)። ስለሆነም፣ ዛሬ ትኩረት ማድረግ ያሰብን አዳዲስ የትንቢት ቃላት ለማግኘት ሳይሆን፣ በእስትንፋሰ-አግዚአብሔር በተጻፉት ቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ያሉትን እውነቶች በመታዘዝ ላይ መሆን አለበት።

ይህ ተገቢው የአዲስ ኪዳን ግንዛቤ ከሆነ፣ እግዚአብሔር እንደ ብሉይ ኪዳን ነቢያት ከተጻፈው ቃል ጋር አኩል ሥልጣን ያሰው መልአክት የሚሰጡንን ልዩ መልአክቶች ይልክልናል ብሰን መጠበቅ የሰብንም። እንከን የሌለው የእግዚአብሔር ቃል በብሉይ ኪዳን ነቢያትና በአዲስ ኪዳን ሐዋርያት ተጽፎ ተጠናቅቋል። ሰለዚህ፣ ዛሬ የትንቢት ቃል ያላቸው ሰዎች የብሉይ ኪዳን ነቢያትን ቃል ከ ርጀው «የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል . . . » ማለት የለባቸውም። በእንዲህ ያለ ሥልጣን እንዲናገሩ ከፈቀድንላቸው፣ የተናገሩት ቃል ዝንፍ ቢል በድንጋይ መወገር እንዳሰባቸው፣ ቢያንስ ደግሞ እንደ ሐሰተኛ ነቢያት ተቆጥረው ከቤተ ክርስቲያን መወገድ እንዳለባቸው መረዳት አለባቸው። (ከአያሌ ዓመታት በፊት ነቢይ ነኝ የሚል አንድ ግለሰብ ለአንድ ወንጌላዊ «እግዚአብሔር በእኔ በኩል የተናገረውን ቃል ስላልሰማህ እግዚአብሔር ከዚህ ቀን በፊት ትሞታለህ ብሏል» ሲል ተነበየ። ቀኑ ደረሰ። ወንጌላዊው ግን አልሞተም። ይህ እንግዲህ ግለሰቡ ሐሰተኛ ነቢይ መሆኑን የሚያሳይ ነው። በጎሳ ይህ ነቢይ ነኝ ባይ ገንዘብ ተሰጥቶት የሌላ ሃይማኖት ቡድን እባል ሆነ። አሁን የዚያ ሃይማኖት ድርጅት መሪ ሆኖ እየሠራ ነው።) በብሉይ ኪዳን ዘመን ነገሮችን ለራሳቸው

ጥቅም የሚጠመዘዙ ሐሰተኛ ነቢያት ቁጥር ከእውነተኞቹ ነቢያት ይበዛ ነበር። ዛሬም ይህ ሁኔታ ይቀጥላል። የትንቢትን ቃል በምንናገርበት ጊዜ የአዲስ ኪዳንን ልምምድ በመክተል «መንፈስ ቅዱስ እንዲህ እያሰን ይመስላል» ማሰቱ የተሻለ ነው።

ክርስቲያኖች መንፈስ ቅዱስ ሊሰጠን የሚፈልገውን የትንቢት ቃል እንዴት ማዳመጥ እንዳሰባቸው መረዳት አለባቸው። ጳውሎስ እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አምልኮ መንፈስ ቅዱስ በሰዎች ልብ ውስጥ ያስተመጠውን መልአክት እንደሚያካትት ስለ ተናገረ፣ የዚህ ዓይነቱ ነገር በዛሬው ዘመን ቤተ ክርስቲያን አብቅቷል ሰማለት የሚያስችል ምክንያት የለንም። አብቅቷል የምንል ከሆነ፣ ምናልባት ሰዎች መንፈስ ቅዱስን እንዲሰሙ እያስተማርን አይደለንም ወይም አግዚአብሔር የሰጣቸውን መልአክት የሚያካፍሉበትን ዕድል አንሰጣቸውም ማለት ነው። ይህ ግን በጥንቃቄ ሊከናወን የሚገባው ነገር ነው። እያንዳንዱን የትንቢት ቃል በጥንቃቄ በመመርመር፡- ሀ) ለክርስቶስ አካል ጠቃሚ መሆኑን፣ እና ለ) ከተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል ጋር መስማማቱን ማረጋገጥ አለብን።

በአንድ ሁኔታ ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደ ሆነ ተረድተው ለሕዝቡ የሚናገሩ የተወሰኑ ሰዎች ስለ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ (በእጥቢያ፣ በክልልም ሆነ በብሔራዊ ደረጃ) ሊኖሩ ይችላሉ። እነዚህ ሰዎች በአገራቸው ወይም በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደ ሆነ ተረድተው ይህንኑ ለቤተ ክርስቲያን የመናገር ልዩ ችሎታ አላቸው። እነዚህ ሰዎች የመደበኛው አመራር አካላት ሊሆኑም ላይሆኑም ይችላሉ። ይሁን እንጂ፣ እግዚአብሔር በእነርሱ በኩል የሚያስተላልፍልን መልአክት ሊኖር ስለሚችል፣ ልንሰማቸው ይገባናል። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ ግን እንደ ሁልጊዜው መልአክታቸው ከእግዚአብሔር ቃል ጋር መጣጣሙን ማረጋገጥ ይኖርብናል (የሐዋ. 17:11 እግዚአብሔር ሰዎች በሰሙ የሚናገሩት ነገር እውነት መሆኑን ለማረጋገጥ የሚገመግሙትን ወገኖች እንደሚያከብር ያስተምራል።) (ማስታወሻ፡- እነዚህ የትንቢት ስጦታ ያላቸው ሰዎች ብዙውን ጊዜ

መልእክታቸውን የሚናገሩት በብሉይ ኪዳን ውስጥ የተመለከተውን የነቢያት ፊሎን ተክትለው አይደለም። ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ስለ ዘመኑ ታላቅ መረዳት ስለ ለጣቸው፣ እማኞች ለሚጠበቃቸው ነገር ዝግጁዎች ይሆኑ ዘንድ ያስጠነቅቁአቸዋል። ስለዚህ፣ ይህንን ስጦታ መፈለግ ያለብን የትንቢት ስጦታ እለን ከሚሉ ወገኖች ብቻ ሳይሆን፣ ስለ ዘመናችን ታላቅ መረዳት ካላቸው ጭምር መሆን አለበት።)

20ኛ ጥያቄ:- የሐዋ. 21:8፣ 2ኛ ጢሞ. 4:5ን አንብቡ። የወንጌላውያን አመራር ምን ምን ያካትታል ብለህ ታስባለህ? ይህ የመሪነት ስፍራ አስፈላጊ የሆነው ለምንድን ነው?

ሐ. ወንጌላውያን:- በኤፌሶን 4:11 የተጠቀሰው ሦስተኛው አገልግሎት ወንጌላዊነት ነው። ይህ ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በጣም የተለመደ አገልግሎት ነው። ብዙ እብያተ ክርስቲያናት «ወንጌላውያንን» ይቀጥራሉ። የእነዚህ ወንጌላውያን ተግባር ምእመናንን ከማገልገል እስከ ለማሳበረሰቡ አባላት ወንጌልን መለበክ ይደርሳል። እነዚህ «ውስጣዊ ወንጌላውያን» የሚባሉ ናቸው። እንደዚህ እብያተ ክርስቲያናት ወንጌሉ እምብዛም ወዳልተ ሰበከባቸው ወይም ቤተ እምነታቸው ባልተስፋፋባቸው የኢትዮጵያ አካባቢዎች ወንጌላውያንን ይልካሉ። እነዚህም «የውጭ ወንጌላውያን» በመባል ይታወቃሉ። በኢትዮጵያ እብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ይህ የወንጌላዊነት አገልግሎት ከፍተኛ ክብር ስለ ተሰጠው፣ ሰዎች «ወንጌላዊ አገሌ» ተብለው መጠራት ይፈልጋሉ።

ነገር ግን እንደ ነቢያነት አገልግሎት ሁሉ፣ እዲስ ኪዳን ስለ ወንጌላዊነትም ብዙ ማብራሪያ እይታዎች። ይህ ቃል በእዲስ ኪዳን ውስጥ ሦስት ጊዜያት ብቻ ነው የተጠቀሰው። ፊልጶስ ወንጌላዊ ተብሎ ተጠርቷል (የሐዋ. 21:8)። ጢሞቴዎስ የወንጌላዊነትን ሥራ እንዲሠራ ተነግሮታል (2ኛ ጢሞ. 4:5)። ጳውሎስም ወንጌላውያን ተብለው የሚጠሩ መሪዎች መኖራቸውን አመልክቶአል (ኤፌ. 4:11)። በእዲስ ኪዳን ውስጥ የወንጌላዊ ሥራ ምን እንደ ነበረ ስላልተገለጸ፣ ፍቸውን ክራሱ ከቃሉ መፈለግ

አለብን። ወንጌላዊነትን የሚገልጸው የግሪክ ቃል የመጣው «መልካም ዜና መናገርን» ከሚያመለክት ቃል ነው። ለዎች በማኅበ ረሰባቸው ውስጥ የሚፈጸሙትን መልካም ዜናዎች ለማመልከት ይህንን ቃል ይጠቀሙ ነበር። (ለምሳሌ፣ ለአንድ የተከበረ ቤተሰብ ልጅ ሲወለድ።) ለእማኞች ወንጌልን ኢየሱስ ለዎችን ክጋጠላታቸውና ከእግዚአብሔር ቁጣ ለማዳን መሞቱን መናገርን የሚያሳይ ነው። ከቃሉ ትርጉም በመነሣት የአንድ ወንጌላዊ ሥራ ለዎች በክርስቶስ እንዲያምኑ መናገር እንደ ሆነ እንረዳለን። ምናልባትም ፊልጶስ ወንጌላዊ የተባለው እንደ ስማርያ ወዳሉት ወንጌል ወዳልተሰበከባቸው ቦታዎች ወንጌሉን ስላደረሰና ለኢትዮጵያዊው ጃንደረባ የወንጌሉን ምንነት ስላብራራለት ሳይሆን እይቀርም (የሐዋ. 8)።

«የወንጌላዊነት» አገልግሎት እግዚአብሔር አንድ ሰው ለማያምኑ ወገኖች ወንጌሉን በመመስከር ወደ ክርስቶስ የሚመልስበትን ልዩ ስጦታ የሚያሳይ ይመስላል። ሁሉም እማኞች በትጋት ሳልዳኑ ሰዎች መመስከር ቢኖርባቸውም፣ ወንጌላዊነት ልዩ የመመስከር ስጦታ ያላቸውን ሰዎች የሚያመለክት ነው። የዚህ የጥናት መምሪያና ማብራሪያ ጸሐፊ በቀዳሚነት በእማኞች መካከል የማለተማርና የመለበክ አገልግሎት የሚያከናውነውን ሰው «ወንጌላዊ» ማለቱ ብዙ ግራ መጋባቶችን መፍጠር ነው የሚል እምነት አለው። ይህ የመጋቢነት/እስተማሪ ስጦታ ነው። የመጋቢ/እስተማሪን አገልግሎት ለወንጌላዊ በመስጠታችን የቤተ ክርስቲያንን እንደ ትልቅ ኃላፊነት ቸል ብለናል። ይህም እግዚአብሔር የማያምኑትን ሰዎች እንደሚወዳቸውና በክርስቶስ በማመን ልጆቹ እንዲሆኑ የሚፈልግ መሆኑን ቤተ ክርስቲያን ለማሳበረሰቡ እንድታስተምር ነው።

21ኛ ጥያቄ:- ሀ) አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናችሁ ወንጌላውያን አሏት? ከሆነ፣ አገልግሎታቸው ትኩረት የሚያደርገው ባልዳኑት ላይ ነው ወይስ በዳኑት? ለ) ቤተ ክርስቲያናችሁ ያልዳኑትን ሰዎች ወደ ክርስቶስ የመመለስ ኃላፊነት የተሰጠው ሰው ከሌላት ይህ ቤተ ክርስቲያናችሁ የጠፋትን ሰዎች ለመድረስ ስላላት ራእይ ምን ያሳያል?

22ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መጋቢ የሚለውን ቃል ስትሰማ ወደ አእምሮህ የሚመጣው ቃል ምንድን ነው? የመጋቢ ትልቁ ኃላፊነት ምንድን ነው? ለ) አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢ የሚለውን ቃል የሚፈሩትና አገልጋዮቻቸውን በዚህ ማዕረግ ለመጥራት የማይፈልጉት ለምንድን ነው? ሐ) ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት መጋቢ ለቤተ ክርስቲያን የአመራር ችግር መፍትሔ ነው ብለው የሚያስቡት ለምንድን ነው? መ) ለቤተ ክርስቲያን መጋቢን መጠቀም የሚያስከትላቸው አዎንታዊና አሉታዊ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?

መ. መጋቢ/አስተማሪ፡- «መጋቢ» የሚለው ቃል በሚጠራበት ጊዜ የተለያዩ አሳቦች ወደ ስዎች አእምሮ ይመጣሉ። ለምዕራባውያን የቤተ ክርስቲያንን መንፈሳዊ አገልግሎት የሚከታተልና በየአሁኑ ቀጣይነት ያለው የማስተማር አገልግሎት የሚሰጥ መጋቢ የሌለባትን ቤተ ክርስቲያን ማሰቡ ከባድ ነው። ብዙ ሚሊዮናውያን ደክም ያሉ አብያተ ክርስቲያናትን በሚመስክቱበት ጊዜ የመጀመሪያው መፍትሔ ነው ብለው የሚያስቡት ነገር ቢኖር በየአገሪቱ ቤተ ክርስቲያኑ መጋቢዎችን ማስቀመጥ ነው።

ነገር ግን በኢትዮጵያ ውስጥ ብዙ መሪዎች «መጋቢ» የሚለውን ቃል በሚሰሙበት ጊዜ፣ በቤተ ክርስቲያን ላይ መንፈሳዊ አምባገነን የሆነ ሰው ምስል ይታያቸዋል። ሥልጣን ያለው የአርሱ ቃል ብቻ ነው። ስዎች የተለያዩ ነገሮችን አንዲያደርጉ ያዝዛቸዋል። ማንም በዚህ ጉዳይ ላይ ጥያቄ አያነሳም። ከአግዚአብሔር ስምቶ ለስዎች መልአክት ለማስተላለፍ የሚችለው መጋቢ ብቻ ነው ብለው ያስባሉ። በአንዳንድ አገሮች ስመጋቢ ክፍተኛ ክብር በመስጠቱ፣ እንደ አገልጋይ መሪ ሳይሆን እንደ አገር መሪ የሚታይበት ሁኔታ አለ። አንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢ እደገኛ ነገር ነው ብለው አንዲያስቡ ያደርጋቸዋል። በሽማግሌዎች መገልገል በሰንት ጣሎም? ሲሉ ያስባሉ። አንዲሁም ደግሞ በየአሁኑ የአንድን ሰው ስብከት መከታተል ምእመናንን ያስለቻቸዋል ብለው ያስባሉ። ስለሆነም፣ አንድ ወጥነት ያለው ትምህርት መስጠት ባይቻልም፣ የተለያዩ አገልጋዮች በየአሁኑ ማገልገላቸው ጥሩ ነገር ነው ብለው ያስባሉ።

አንግዲህ ትክክለኛው ማን ነው? ትክክል ያልሆነውስ? ከዚህ በላይ ግን መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ምን ይላል? ለዚህ ጥያቄ የምናገኘው ምላሽ ሊያስገርመን ይችላል? የቀድሞይ! ቤተ ክርስቲያን ዛሬ ከምንመስክታቸው አብያተ ክርስቲያናት በተለየ ሁኔታ ነበረ የተደራጀቸው? የዛሬዎቹ አብያተ ክርስቲያናት አደረጃጀት ከቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያናት ጋር የሚመሳሰል አይደለም።

በመጀመሪያ፣ ስለ መጋቢዎች/አስተማሪዎች ሦስት አስገራሚ ነጥቦችን እንመልከት።

1) የቤተ ክርስቲያን መሪን ለማመልከት መጋቢ የሚለው ቃል የተጠቀሰው በኤፌሶን 4:11 ላይ ብቻ ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ የቤተ ክርስቲያን መሪ መጋቢ ተብሎ መጠራቱን የሚያሳይ ምሳሌ የለንም። ስለሆነም፣ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ተብሎ በሚጠራና በክፍተኛ ደረጃ በሚፈራ አንድ ሰው መመራቷን የሚያመለክት የመጽሐፍ ቅዱስ መረጃ ማግኘት አይቻልም። እግዚአብሔር መጋቢ የቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አገልግሎት ማዕከል አንዲሆን ቢፈልግ ኖሮ ስለዚህ የመሪነት አገልግሎት ለፈ መረጃ በሰጠን ነበር። ይህንን አሰማድረጉ የመጋቢነት አገልግሎት በሌሎች መንገዶች ተግባራዊ እንደሚሆን ያሳያል።

2) ምሁራን ጳውሎስ በኤፌሶን 4:11 ለማመልከት የፈሰገው አንድ ዓይነት አገልጋዮችን ነው ወይስ ሁለት ዓይነት? የሚል ጥያቄ ያነሳሉ። ወይስ የመጋቢነትንም የአስተማሪነትንም አገልግሎት የሚሰጥ አንድ ሰው ማስቱ ነበር? የግሪኩ የዓረፍተ ነገር አወቃቀር መጋቢና መምህር ሆኖ የሚሠራውን አንድ ሰው የሚያመለክት ይመስላል።

3) በዚህ ክፍል ውስጥ ስለ ሽማግሌዎች ያልተገለጸው ለምንድን ነው? አንደኛውን መስክተው፣ አዲስ ኪዳን የቤተ ክርስቲያን ዋና መሪዎች «ሽማግሌዎች» መሆናቸውን ያስረዳል። ታዲያ በዚህ የጳውሎስ ዝርዝር ውስጥ ሽማግሌዎች የሚለው ቃል ለምን አልተካተተም? ምናልባት፡-

ሀ) የእግዚአብሔር መንጋ (1ኛ ጴጥ. 5:1-3) አረኞች (መጋቢዎች) ናቸው፤ ደግሞም ለ) የእግዚአብሔር ሕዝብ አስተማሪዎች ናቸው (1ኛ ጢሞ. 3:2)። ጳውሎስ፣ አንድን መጋቢ የቤተ ክርስቲያን አባላትን በማስተማር ላይ የሚያተኩር ክሽማግሌዎች አንዱ የሆነ አድርጎ ይመሰክተዋል ብለው አንዳንድ ምሁራን ያምናሉ። በ1ኛ ጢሞቴዎስ 5:17-18 ሽማግሌዎች፣ በተለይም ሥራቸው መስበክና ማስተማር የሆነ ሽማግሌዎች፣ የበለጠ ክብር የሚገባቸው መሆኑን ይጠቅሳል። ጳውሎስ፣ የሚሰብክና የሚያስተምር ሰው ሰሚሰጠው አገልግሎት በቤተ ክርስቲያን ሊክፈለው የሚገባ መሆኑን ማስረዳቱን ይቀጥላል። ይህ አባባሉ ምንም እንኳን የእግዚአብሔርን ቃል በትርፍ ጊዜያቸው ያስተማሩ ብዙ ሽማግሌዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የነበሩ ቢሆንም፣ አንዳንዶቹ ሽማግሌዎች አብዛኛውን ጊዜያቸውን የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር ያሳለፉ ናቸው ማለት ሊሆን አይችልም? ስለዚህ፣ እነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች፣ አስተማሪ ሽማግሌዎች መጋቢ/አስተማሪ በመባል ይጠሩ እንደ ነበሩ ይገምታሉ።

ስለ መጋቢያ/አስተማሪዎች በሚናገርበት ጊዜ፣ ጳውሎስ ሽማግሌዎችን እያመለከተ መሆኑ የዚህ የጥናት መምሪያ ጸሐፊ አመለካከት ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የመጨረሻው ዋነኛ መሪ ሽማግሌዎች ናቸው ይላል። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ላሉ አማኞች አንክብካቤ ሰማድረግ ቀጥተኛ ኃላፊነት የነበረባቸው ሽማግሌዎች ናቸው። ያም እንክብካቤ በሁለት አገልግሎቶች ላይ ያተኩራል። በመጀመሪያ፣ «አረኛ» የመሆን መሪነት ነበር። ሽማግሌዎች፣ የቤተ ክርስቲያናቸውን እያንዳንዱን አባል፣ የእያንዳንዳቸውን መንፈሳዊ እድገት ደረጃ፣ ማወቅ ይጠበቅባቸዋል። እንዲሁም በመንፈሳዊ ረገድ ጤናማ እንዲሆኑ ሊረዱዋቸው ይገባል። ሁለተኛ፣ አስተማሪዎች ሊሆኑ ይገባቸዋል። ጥንቃቄም በሞላበት ሁኔታ የእግዚአብሔርን ቃል ማብራራት ያሻቸዋል። በዚህም የቤተ ክርስቲያን አባላት እያንዳንዳቸው የእግዚአብሔርን ቃል እውነት ያውቃሉ፣ ከሕይወታቸው ጋር አንዴት አንደሚዛመድ ይረዳሉ፣ እንዲሁም እርሱን በመታዘዝ የሚኖሩ ይሆናሉ።

ስለዚህ፣ እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አንድ መጋቢ ያስፈልገዋል ማለት ነው? አንድን ሰው መጋቢ ብሎ መጥራት ወይም አሰማሪት አይደለም ጠቃሚው ነገር። ይልቁንም፣ ይህን ጥያቄ በልዩ ልዩ መንገዶች መጠየቅ አንችላለን።

1) ክሽማግሌዎቹ በላይ የሆነ፣ ደግሞም የቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አገልግሎቶችን አሰመልክቶ ውሳኔ የሚያሳልፍ፣ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚከናወኑ ነገሮችን ሁሉ የሚቆጣጠር መጋቢ ተብሎ የሚጠራ መሪ እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ያስፈልገዋል? መጽሐፍ ቅዱሳዊው መልስ አይደለም የሚል አንደ ሆነ አምናለሁ። አዲስ ኪዳን አንድ ሰው የቤተ ክርስቲያን ራስ ይሁን አይልም። ያ ሥልጣን የአያሱስ ክርስቶስ የብቻው ሥልጣን ነው። አዲስ ኪዳን ሁልጊዜ ቤተ ክርስቲያንን የመሩ መሪዎች ብዙዎች እንደ ሆኑ፣ በሁሉም ላይ የገዛ አንድ ሰውም እንዳልነበረ ያሳያል።

2) እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ የሆነውን የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎት በጥንቃቄ በጥልቀት ለማሰብ በቂ ጊዜ ያለው አንድ ሰው ያስፈልገዋል? ማኅበረ ምእመኑን በቀጣይነት ማስተማር ይችል ዘንድ በእግዚአብሔር ቃል በበቂ ሁኔታ የሠለጠነ አንድ ሰው መኖር አለበት? ቤተ ክርስቲያንን ለሚዋጋ የሰጠት ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ መስጠት የሚችል አንድ ሰው መኖር አለበት? አማኞችን በመገብኘት ረገድ ከሽማግሌዎች ጋር በመሆን ሁኔታዎችን የሚያመቻች አንድ ሰው መኖር አለበት? አዎን! ይህ በጣም ጠቃሚ እንደ ሆነ አስባለሁ። ብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ሌላ የሙሉ ጊዜ ሥራ አላቸው። የቤተ ክርስቲያንን ጉዳዮችና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን ሥራዎች ለማሰብ ያላቸው ጊዜ የተወሰነ ነው። አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ በመጠን እያደጉና፣ የበለጠም እየተወሰሱ በመሄድ ላይ ናቸው። ስለዚህ፣ አብያተ ክርስቲያናታችን ጠንካራ ሊሆኑ የሚችሉበት ነጥብ ለማኅበረ ምእመኑ ቀጣይነት ያለው ትምህርት ሊያቀርቡ የሚችሉ፣ እንዲሁም ለዚህ ትውልድ አስፈላጊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ መናገር የሚችሉ ተገቢ በሆነ መንገድ

የሠለጠኑ በቂ ሰዎች ካሉን ብቻ እንደ ሆነ አምናለሁ። ነገር ግን፡ መጋቢው ሥራውን በሚገባ ለመሥራት በቂ ጊዜ ሊኖረው ይገባል።

3) መጋቢው በሽማግሌዎች ቊጥጥር ሥር ያለ የተቀጠረ ሰው መሆን ይገባዋል? ወይም ከሽማግሌዎች መካከል አንዱ ሆኖ ላለ ተጠያቂነቱ ለሽማግሌዎች የሆነ ትኩረቱን በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ያደረገ ሰው መሆን ይኖርበታል? መጽሐፍ ቅዱሳዊ በሆነ መልኩ እጅግ ትኩረት ያደረገው መልስ፡ «መጋቢው» ከሽማግሌዎቹ አንዱ ነው የሚለው እንደ ሆነ አምናለሁ። መሪ የሆነ ሽማግሌ ሊሆንም ሳይሆንም ይችላል። ነገር ግን፡ በሁሉም ሽማግሌዎች ቊጥጥርና ምሪት ሥር መሆን አለበት። እያንዳንዳቸው እኩል ሥልጣን ከሚይዙበት፣ ከብዙ ሽማግሌዎች መካከል አንዱ ነው። መንጋውን ለመጠበቅና ለመመገብ ሁሉም ሽማግሌዎች ኃላፊነት አለባቸው። ሁሉም ሽማግሌዎች ሕዝቡን ማስተማር አለባቸው። ነገር ግን፡ ብዙን በምታደርግ ዓለማችን ውስጥ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ለመጠበቅም ሆነ ለማስተማር የበለጠውን ጊዜያቸውን መስጠት የሚችሉ አንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ሰዎች መኖራቸው አስፈላጊ ነው። ዋናው ጉዳይ የመጋቢው የሥልጣን ደረጃ አይደለም፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን መንጋ በተሻለ ሁኔታ የመጠበቅና የማስተማር ሥራ እንዴት መከናወን ይችላል የሚለው ነው። ሽማግሌዎች እገልግሎቸውን በሚገባ ለማከናወን በቂ ጊዜ የማይኖራቸው ከሆነ፣ እንግዲያስ፣ የእረኝነትና የማስተማር ኃላፊነቶች ተፈጻሚ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ከአባላቶቻቸው መካከል አንዱን አሊያም ተጨማሪ ሰዎችን ሙሉ ጊዜያቸውን እንዲሰጡና እንዲሠሩ መጠየቅ ያስፈልጋቸዋል።

23ኛ ጥያቄ፡- የሚከተሉትን ጥቅሶች ተመልከቱ፡- ሐዋርያት ሥራ 20:17-31፣ 1ኛ ጢሞ. 3:2፣ 5:17፣ ቲቶ 1:5፣ 9፣ ሐዋርያት ሥራ 15:2፣ 6፣ 22-29፣ ያዕቆብ 5:14፣ 1ኛ ጴጥ. 5:1-3። ህ) የአዲስ ኪዳን ሽማግሌዎች ያደረጉትን ዘርዘር። ለ) ይህ በዘመናችን ብዙዎች ከሚያደርጉት የሚለየው እንዴት ነው?

ሠ. ሽማግሌዎች ወይም ጳጳሳት፡- መጋቢ/አስተማሪ የሚለው ስም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በማስተማርና በመስበክ ላይ የሚያተኩሩ እንድ ወይም ተጨማሪ ሽማግሌዎችን ለማመልከት ጥቅም ላይ የዋለ ሆኖ ላለ፣ በአዲስ ኪዳን እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን እገልግሎት የመሩ በርካታ ሽማግሌዎች ነበሩት። እነዚህ ሽማግሌዎች አንዳንድ ጊዜ «ጳጳሳት» በመባል ተጠርተዋል። (ሐዋርያት ሥራ 20:17ን ከሐዋርያት ሥራ 20:28 ጋር አመሳክር፤ ደግሞም ቲቶ 1:5ን ከቲቶ 1:7 ጋር አመሳክር)። «ሽማግሌ» የሚለው ቃል አንድ ሰው በጥበብ ለመምራት እንዲችል ዕድሜን እና ብለላትን ለማመልከት ጥቅም ላይ የሚውል ሆኖ ላለ፣ «ጳጳስ» የሚለው ቃል «ተቈጣጣሪ» ማለት ነው። እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች «ጳጳስ» የሚለው ቃል ዋናው የሆነው ሽማግሌ ሌላ መጠሪያ ነው ሊሉ ያምናሉ፤ ነገር ግን ይህ በአዲስ ኪዳን ውስጥ መኖሩን የሚያመለክት ነገር የለም። እነዚህ ሽማግሌዎች ወይም ጳጳሳት የእያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነበሩ። የሽማግሌዎችን ወይም የጳጳሳትን እገልግሎቶች በተመለከተ አዲስ ኪዳን የሚከተለውን ይገልጻል።

1) ቤተ ክርስቲያንን የሚመሩ ብዙ ሽማግሌዎች ነበሩ፤ አንድ ሽማግሌ ብቻ ከቶ አልነበረም። የአዲስ ኪዳን የአሠራር ልማድ ሁልጊዜ መንፈሳዊ፣ ጠቢብ፣ እና ተሞክሮ ያላቸው መሪዎች ቤተ ክርስቲያንን እንዲመሩ፣ አንድ ሰው ከቶ እንዳይመራ የሚል ነው። የምኩራብ እለቃ ከነበራቸው ከአይሁድ ጋር ባልተመሳሰለ መልኩ፣ በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከእነዚህ ሽማግሌዎች በበለጠ ኃይልና ሥልጣን አንዱ መሪ (ገዢ) ስንት በግል የተባለበት ሁኔታን አመልካች ነገር የለም። በቤተ ክርስቲያን መሪዎችን እረኞች ለመሆን በአንድ ላይ የሚሠሩ ሽማግሌዎች የተባለ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቡድኖች አሉ።

2) የሽማግሌዎች/ጳጳሳት ተቀዳሚ ተግባራት የቤተ ክርስቲያን አባላትን ማስተማር ነው (1ኛ ጢሞ. 3:2፣ 5:17፣ ቲቶ 1:9)። ከመንፈሳዊ ባሕርያት ባሻገር እንደ ሽማግሌ ሊያሟላው የሚገባ

መመዘኛ ማስተማር መቻሉ» ነበር። ይህም የሚያመለክተው አንድ ሽማግሌ የሚመራበት ተቀዳሚ መንገድ የአግዚአብሔርን ቃል ማወቅና ማስተማር ነው። አነርሱ ቤተ ክርስቲያንን ከሰህተት ትምህርት የሚጠብቁ የአውነትም ጠባቂዎች ጭምር ናቸው (የሐዋርያት ሥራ 20:25-31)። ለሽማግሌዎች የአስተዳደር ክህሎት አስፈላጊ አንደ ሆነ ከታለበ፣ እንግዲያስ ለሽማግሌዎች መረጣ በሰጠው መመዘኛዎች ውስጥ ያንን ያካትተው ነበር። ነገር ግን፣ የሽማግሌዎች ተቀዳሚው ኃላፊነታቸው ቤተ ክርስቲያንን ማስተዳደር አይደለም፤ ይልቁንም፣ ወደ መንፈሳዊ ብሉይት በሚያደርጉት ጉዞ ይረዱአቸው ዘንድ አባላትን ማስተማርና መጠበቅ ነው።

3) ሁለተኛው የሽማግሌ አገልግሎት ዳኛ አንደሚያደርግ ማድረግ ነው (ሐዋርያት ሥራ 15:2፣ 6፣ 22-29)። በአግዚአብሔር ሕዝቦች መካከል አከራካሪ የሆነ አስተምህሮአዊ ጉዳዮች ወይም አስቸጋሪ ችግሮች በሚኖሩበት ጊዜ፣ ሽማግሌዎች ከአግዚአብሔር ያገኙትን ጥበብ ችግሮቹን ለመፍታትና ለላምን ለማውረድ ይጠቀሙበት ነበር።

4) የቤተ ክርስቲያንን ጉዳዮች አንደ መጋቢዎች ሊመሩ ይጠበቅባቸዋል (1ኛ ጢሞ. 5:17)። የአመራሩ ዓይነት በስዎች ላይ ፍጹም የበላይ ከሆነው ፖለቲካ አገዛዝ ጋር ተመሳሳይ አልነበረም። ይልቁንም፣ «የአረኛ አመራር ነበር (ሐዋርያት ሥራ 20:28፣ 1ኛ ጴጥ. 5:1-3)። ይህም መንፈሳዊና ተሳታፊ ፍላጎታቸው ይሟላላቸው ዘንድ ለቤተ ክርስቲያን አባላት ጥቅም የሚደረግ ነገሮችን መቃኘት ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሽማግሌዎች ቤተ ክርስቲያንን ለሰማስተዳደራቸውና እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን አባላትንና የቤተ ክርስቲያንን አገልግሎቶችን ለሌላ መቆጣጠራቸው የምናገኘው ፍንጭ እጅግ ኢምጎት ነው።

24ኛ ጥያቄ፡- ሐዋ. 6:2-4 እና 1ኛ ጢሞ. 3:8-13ን አንብብ። ሀ) የዲያቆናትን መመዘኛዎች ዘርዘሩ። ለ) አገልግሎታቸው ምንድን ነበር? የዲያቆናት አገልግሎት ከሐዋርያትና ከሽማግሌዎች የሚለየው እንዴት ነው። ሐ) በቤተ ክርስቲያናችሁ ዲያቆናት የሚያደርጉት ምንድን ነው?

ረ. ዲያቆናት፡- ምንም እንኳን ጳውሎስ በኤፌሶን ውስጥ ባይጠቅለውም፣ በአንዳንድ የአዲስ ኪዳን አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ አንድ ሌላ ዓይነት መሪ አለ። ያም መሪ «ዲያቆን» ነበር። ዲያቆን የሚለው ቃል ክግሪክ የመጣ ሊሆን፣ በገበታ ላይ የሚያሰተናግድ አገልጋይ ማለት ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ይህ ቃል በሁለት የተለያዩ መንገዶች ጥቅም ላይ ውሏል። በመጀመሪያ፣ የሌላውን ፍላጎቶች የሚያገለግል አንድ ሰው የሚለውን ያመለክታል። ተቀጣሪ የሆነ አገልጋይ ወይም ሌላውን ሰው የሚረዳ አንድ ሰውን ያመለክታል (1ኛ ተሰ. 3:2፣ ቄላ. 1:7)። የሰዎችን አካላዊ ፍላጎት ማገልገል የሚል አላብን ዘወትር ይይዛል (ሮሜ 15:25፣ 2ኛ ቆሮ. 8:4)። ሁሉም ክርስቲያኖች አንዳቸው ሌላውን የሚያገለግሉ «ዲያቆናት» ሊሆኑ ይገባል።

ነገር ግን «ዲያቆን» ለሚለው ቃል የበለጠ የሙያ መጠሪያ የሆነ አጠቃቀም አለ። በአዲስ ኪዳን ዘመን መጀመሪያ ላይ ቤተ ክርስቲያን እጅግ እየሰፋች ስትሄድ፣ ለሽማግሌዎችም አስተዳደራዊና የገንዘብ ጉዳዮችን ለመምራት አስቸጋሪ ስለ ሆነባቸው፣ «ዲያቆ» ተብሎ የሚጠራ ሌላ ዓይነት አመራር አየጉሰበተ ሄደ። አንዲህ ዓይነቱ መሪ በመጀመሪያ በሐዋርያት ሥራ 6 ተጀመረ። ምንም እንኳን ጉቱ ሰዎች ዲያቆናት ተብለው ባይጠሩም፣ ሐዋርያው አግዚአብሔር የሰጣቸውን አገልግሎት የማዕድ አገልግሎት ብሎታል (ሐዋርያት ሥራ 6:2)። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን እጅግ እየደገች በሄደችበት ጊዜ፣ አንደ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች እየሠሩ የነበሩት ሐዋርያት፣ ዝርዝር የሆነ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደርን አና ዋነኛ የሆነውን የማስተማርና የመጸለይ፣ እንዲሁም ለአማኞች የሚደረግን መንፈሳዊ እንክብካቤ፣ ሁለቱንም፣ ማክናወን አንዳይችሉ ተገነዘቡ። ስለዚህ፣ ዲያቆን የሆኑ መሪዎችን አሰነሡ፣ አንዲሁም የቤተ ክርስቲያንን አስተዳደራዊ ጉዳዮች፣ በተለይም ለሌሎች የሚደረግን በገንዘብ የሚሆን ርዳታ ተግባር፣ እንዲያከናውኑ ሥልጣንን ሰጡዋቸው። ጳውሎስ የመሠረታቸው ብዙ አብያተ ክርስቲያናትም ጭምር ይህን የአሠራር ሂደት ተክተሉ። አብያተ ክርስቲያናት አዳዲስ በሚሆኑበትና ሊያክናውኑት የሚገባ በዝርዝር የተቀመጠ ነገር

በማይናርበት ጊዜ፣ በዚያን ጊዜ ሽማግሌዎች ብቻ ይመረጣሉ። ስለዚህም፣ በቲቶ መጽሐፍ ውስጥ በቀርጤስ የነበሩ አብያተ ክርስቲያናት ትንሽ በነበሩበት ጊዜ፣ ሽማግሌዎችን ብቻ እንዲመርጥ ጳውሎስ ቲቶን እዘዘው (ቲቶ 1)። ነገር ግን፣ እጅግ ትልቅ ለሆነችው የኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን በተጻፈ ደብዳቤ፣ ሽማግሌዎችንና ዲያቆናትን፣ ሁለቱንም እንዴት መምራት እንዳለበት ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ነገረው (1ኛ ጢሞ. 3:1-13)። በፊልጵስዩስ ቤተ ክርስቲያንም ሽማግሌዎችም ሆነ ዲያቆናት ሁለቱም፣ እንደዚህ ተጠቅለዋል (ፊልጵ. 1:1)። ዲያቆናት የሆኑት እነዚያ ለዎች ለአገልጋይነት የሚሆን መንፈሳዊ ለጠቃ ያላቸው መሆኑ እያጠራጥርም (ሮሜ 12:7፣ 1ኛ ጴጥ. 4:11)። ምንም እንኳን ይህ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት እራሳቸውን የለጡ አንዳንድ ሰዎችን ለማመልከት የሚሆን ዲያቆን የሚለው ቃል አጠቃላይ አጠቃቀም ሊሆን ቢችልም፣ ሌቶችም እንደዚሁ በዲቁና አገልግለዋል (ሮሜ 16:1)።

የዲያቆናት መመዘኛ መስፈርቶች ምንድን ነበሩ? ከሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ታሪክ በመንፈስ ቅዱስ ሙሉነታቸው ተገልጦ እንደሚታዩው፣ በጥበባቸውና በመልካም የተመሰከረላቸው ሊሆኑ የሚገባ መሆኑን መመልከት እንችላለን። በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3 ላይ ዲያቆናት ከሽማግሌዎች ጋር አንድ ዓይነት የሆነ መንፈሳዊ የመመዘኛ መስፈርት ይዘው እንደ ነበረ እንመለከታን። ይሁን እንጂ፣ ሁለት ነገሮችን ልብ ማለት እንችላለን። በመጀመሪያ፣ ብዙ ገንዘብን የሚመለከት ኃላፊነት ስለ ነበረባቸው፣ ዲያቆናት የገንዘብ ፍቅር ሊያድርባቸው እንደማይገባ፣ እንዲሁም ገንዘብን በተመለከተ የማይነቀፉ መሆን የሚገባ መሆኑ ላይ ጳውሎስ እጽንዖት ይሰጣል። ሁለተኛ፣ ለሽማግሌዎች ከተለጠው የመመዘኛ መስፈርት ውስጥ እጅግ ልብ የሚባለው ልዩነት የማስተማር ችሎታ ለዲያቆናት ያልተጠቀለ፣ ሽማግሌዎች ሁሉ ግን ለማስተማር የሚበቁ መሆናቸው የሚጠበቅ መሆኑ ነው።

አዲስ ኪዳን የሽማግሌዎችን ኃላፊነቶች እንዲሁም የዲያቆናትን ተግባራት በተመለከተ የእሠራር መዋቅርን

ያስቀምጣል። ሽማግሌዎች በአረኝነትና በማስተማር እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ መንፈሳዊ አገልግሎቶች ላይ እንዲያተኩሩ ይፈለግባቸዋል። ከሐለተኛ ትምህርት እነርሱን በመጠበቅ፣ በእምነታቸው እንዲያድጉ በመርዳት እንዲሁም እግዚአብሔርን ለማገልገል እነርሱን በአገልግሎት ውስጥ እንዲሳተፉ በማድረግ የቤተ ክርስቲያን አባላት ለሆኑ ነፍሳት ሊደረግ ስለሚገባው እንክብካቤ ትኩረት ሊለጡ ይገባል። ዲያቆናት ገንዘብን በተመለከተ፣ ምናልባትም ደግሞ የቤተ ክርስቲያን እስተዳደራዊ አገልግሎቶችን በተመለከተ፣ ኃላፊነት አለባቸው። መባን ከመሰብሰብ የበለጠ ነገር አከናውነዋል። የሰዎችን የገንዘብ ፍላጎት ለማሟላት የሚደረገውን የገንዘብ ዕደለ ይቆጣጠራሉ። የትኞቹም እዲስ ኪዳናዊ የሽማግልና መግለጫዎች በቤተ ክርስቲያን እስተዳደራዊ ሥራ ላይ የሚያተኩሩ ባለመሆናቸው፣ ይህ በተቀዳሚነት የዲያቆናት ኃላፊነት የነበረ ይመስላል። በእርግጥ፣ በጥንት ቤተ ክርስቲያን፣ የሚገነቡዋቸውም ሆነ የሚያስተዳድሩዋቸው ሕንፃዎች አልነበሩም፣ የሚያስተዳድሩት የእኩድ ትምህርት ቤት መርሐ ግብር አልነበረም፣ ደግሞም አመራር ሊለጠው የሚገባም መዋቅር (ቤተ እምነት) አልነበረም። ስለዚህ፣ ከዛሬ ጋር ሲወዳደር ዲያቆናት በኃላፊነት የሚያከናውኑዋቸው እስተዳደራዊ ሥራዎች ውስጥ የሆኑ ነበሩ።

ዛሬ አብያተ ክርስቲያናታችን ይህን መንፈሳዊ አገልግሎትን እና የገንዘብ እስተዳደር አገልግሎትን መለያየትን በጥንቃቄ መመልከት ያስፈልጋቸዋል። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች የቤተ ክርስቲያንን ጉዳዮች (ድርጅታዊ ለሆነ አሠራር እንክብካቤ ማድረግ፣ ለአገልግሎቶችም አመራር ቁጥጥርን ማድረግ፣ ወዘተ. . .) የቤተ ክርስቲያናቸውን አባላት ለማወቅ፣ እያንዳንዱን እባል በመንፈሳዊ ሕይወቱ ወይም ሕይወቷ ለመምራት፣ ለመጸለይና ለማስተማር እጅግ በሥራ የተጠመዱ ናቸው። ብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች በጥንት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሐዋርያቱ እምቢ ያሉትን ዋነኛ ነገር፣ የእስተዳደር ሥራን፣ በማከናወን የተወጠሩ ይመስላሉ። በውጤቱም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለአረኝነትና ለመንፈሳዊ አገልግሎት ሽማግሌዎች የሚኖራቸው ጊዜ

ትንሽ ይሆናል። ምናልባትም የእግዚአብሔር ፍላጎት እያንዳንዱን የመንጋውን እባል ሽማግሌዎች ባላቸው መንፈሳዊ ብስለት እንዲሁም ባላቸው የማለተማር ችሎታ በጸሎትና በእረጃነት እገልግሎት በኩል መንፈሳዊ የሆነ እመራርን እንዲሰጡ ነው። በእነዚህ የመንፈሳዊ እድገት እገልግሎቶች ላይ ማተኮር ይጠበቅባቸዋል። ደግሞም ሌሎቹ አስተዳደር-ነክ የሆኑ እገልግሎቶች የዲያቆናት እገልግሎቶች ሊሆኑ ይገባል። ዲያቆናቶቻችንን መባን እንደ መስብሰብ፣ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ማጽዳት፣ ወንበርና ጠረጴዛዎችን እንደ ማስተካከል፣ ወይም ሰዎችን በአሁኑ አምልኮ ላይ የሚቀመጡበትን ስፍራ በማሳየት እንደ ማስተናገድ ባሉ ቀላል ሥራዎች ከመገደብ ይልቅ፣ ዲያቆናት የበለጠ ኃላፊነት ሲሰጣቸው ይገባል። እግዚአብሔር ለእነርሱ የአስተዳደር ስጦታን ለጥቷቸው ከሆነ፣ የገንዘብ ጉዳይን ሊቆጣጠር፣ መንፈሳዊ ባልሆኑ የቤተ ክርስቲያን እና የቤተ እምነት ጉዳዮች ላይ አስተዳደራዊ እገልግሎት ሊያበረክቱ ይገባቸው ይሆናል።

በ1ኛ ቆሮንቶስ 12:28 ጳውሎስ «የአስተዳደር ስጦታም» ጭምር እንዳለ ይናገራል። አስተዳዳሪ/ሥራ አስኪያጅ ከመሪ የተለየ ነው። መሪ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያንን ሊወስዳት የሚፈልገው አቅጣጫን በመወሰን ላይ የሚያተኩር ነው። የቤተ ክርስቲያንን ግብ ውጤታማ በሆነ መልኩ ለመፈጸም የሚያስችሉ እገልግሎቶችን በማክናወን ላይ ያተኩራል። እግዚአብሔር ለእንዳንድ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን በመንፈሳዊ ብስለት በማሳደግ ረገድ እንዴት መረዳት እንደሚገባቸው የሚገነዘቡበትን ልዩ ችሎታ ለጥቷቸዋል። ነገር ግን፣ አስተዳዳሪ ማለት ያሉትን እገልግሎቶች የበለጠ ቀልጠፍ ባለ እና ውጤታማ በሆነ መንገድ እንዲሠሩ የሚረዳ ሰው ነው። እግዚአብሔር ለእንዳንድ ሰዎች ነገሮችን የማደራጀት እንዲሁም የድርጅቶችን ዝርዝር አሠራር በተመለከተ እንክብካቤ የሚያደርጉበትን ችሎታ ለጥቷቸዋል። የአስተዳደር ስጦታ የእመራር ስፍራ ቢሆን ኖሮ፣ ጳውሎስ ክቶ እይናገረውም። ይህ ስጦታ ለሽማግሌዎች ወይም ለዲያቆናት ተስጥቷቸው ቢሆን ኖሮ፣ አይነግረንም ነበር። ነገር ግን ዲያቆናት በሚኖራቸው

የእገልግሎት ዓይነት ምክንያት በተሰይ ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ላላቸው አስፈላጊ የሆነውን ጠቃሚ ክህነት ስጦታዎች እንዲሆኑ ይህ ስጦታ ለዲያቆናት የተሰጠ ይመስላል። ቤተ ክርስቲያን እያደገች በምትሄድበት ጊዜ፣ ቤተ ክርስቲያን ብዙ ማስተባበር፣ ብዙ የህብት ምንጮች፣ እንዲሁም ብዙ መዋቅሮች ያስፈልገዋል። በመሆኑም፣ የአስተዳደር ስጦታ ያላቸው ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለን እያንዳንዱን እገልግሎት በቀልጣፋ ሁኔታ ለማሠራት ይችላሉ። ይህ በአዲስ ክዳን በዲያቆናት ቍጥጥር ሥር የሚደረግ ይመስላል።

25ኛ ጥያቄ:- ሀ) በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ያለውን የዲያቆናት ሚና በአዲስ ኪዳን ዘመን ከነበረው ጋር አወዳድር። ለ) ሽማግሌዎች የበለጠ እንደ መንፈሳዊ እረኞች እንዲሁም ዲያቆናት እንደ ሥራ አስኪያጆችና አስተዳዳሪዎች ቢሆኑ በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ምን ዓይነት ስውጦች ይከስታሉ? ሐ) የሽማግሌዎችንና የዲያቆናትን ሚና የበለጠ አዲስ ኪዳንን እንዲመስል አድርጎ ማስተካከል መልካም እንደሚሆን ታስባለህን?

2. የተሰያዩ ዓይነት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በእንደ ላይ በመሥራት ለቤተ ክርስቲያን ያሰውን የእግዚአብሔርን ዓላማ እንዴት ሊፈጽሙት ይችላሉ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ሁሉም ልዩ ልዩ መሪዎች ቤተ ክርስቲያንን ለማገጸ በእንደ ላይ መሥራታቸው አስፈላጊ መሆኑን ልብ ማለት የሚያስደስት ነው።

ሐዋርያት፣ በዛሬው ዘመን የድርጊት ትግበራ እግዚአብሔር የጠራቸውና ቤተ ክርስቲያንን ምንም በሌለበት ስፍራ አዲስ ቤተ ክርስቲያን እንደ መትከል ያሰውን አዳዲስ ቤተ ክርስቲያን መጀመር ይችገራሉ። ነገር ግን ይህንንም በደንብ ሊያከናውኑ የሚችሉ እንዳንድ ሰዎችን ስጥቷል። ሌላ አማኝ የሌለበት ስፍራ ሄደው ቤተ ክርስቲያን ይተክላሉ። ከእግዚአብሔር ያላቸው ጥሪ እንደ ቤተ ክርስቲያን ለረጅም ጊዜ ለማስተዳደር የሚሆን አይደለም። ብዙውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የሚተክሉ ሰዎች ጠንካራ ስብዕና ያላቸው ስለሆነ፣ በዚህ ላይ በእንደ ስፍራ ስረጅም ጊዜ የሚቆዩ ከሆነ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊኖር ለሚገባው የአጥቢያ አመራር መግልጠት አንቅፋት ይሆናሉ። ነገር ግን፣ ቤተ

ክርስቲያንን ለመመሥረት ከእግዚአብሔር ያገኙት ስጦታ ላላቸው። ቤተ ክርስቲያን አንድ ጊዜ ከተመሥረተች፣ ሙሉ የሆነ አገልግሎትን በአጥቢያ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስመስጠት ሌሎች ዓይነት መሪዎች በአንድ ላይ መሥራት ያስፈልጋቸዋል።

ገቢያት፡ ቤተ ክርስቲያን አንድታደርገው አግዚአብሔር የሚፈልገውን ነገር በተመለከተ ወይም ከእግዚአብሔር መንገድ መውጣት በምትጀምርበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ለመገሰጽ የነቁ ናቸው።

ወንጌላውያን፡ ያልዳኑ ሰዎችን ለመድረስ፣ ወንጌልን ለማካፈል፣ አንዲሁም ሰዎችን ከጌታ ኢየሱስ ጋር ለማስተዋወቅ ይተጋሉ።

መጋቢዎች/አስተማሪዎች/ሽማግሌዎች፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ላለ ለእያንዳንዱ አማኝ መንፈሳዊ እድገት እንከብካቤ ያደርጋሉ። እያንዳንዱ አባል ትምህርት አንደ ተሰጠው፣ ወደ ስሕተት ወይም መንፈሳዊ መዝናናት እንዳለመራ፣ ደግሞም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ማገልገል እንደ ጀመረ ያረጋግጣል።

አንዲሁም ዲያቆናት፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መጋቢዎች/አስተማሪዎችና/ሽማግሌዎች በተቀዳሚነት በመንፈሳዊ አገልግሎቶች ላይ ማገልገል እንዲችሉ አስተዳደራዊ/የገንዘብ ጉዳይ ንላፊነቶችን ይወጣሉ።

ይህ አግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን እንድትሆን የነደፈው ነገር ይመስላል። ከእነዚህ ዓይነት መሪዎች የትኞቹም ቢታቡ፣ ቤተ ክርስቲያን የተሟላች አትሆንም፣ ደግሞም አግዚአብሔር እንድታደርግ የሚወድደውን ሁሉ ማድረግ አትችልም።

3. ሁሉም መሪዎች በአንድ ላይ ሊሠሩበት የሚገባው የመጨረሻው ግብ።

26ኛ ጥያቄ፡- ኤፌሶን 4:11-16። እነዚህ መሪዎች ሊያደርጉት ስለሚገባው ነገር ጳውሎስ ምን አለ? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአገልግሎቶቻቸው ሁሉ የመጨረሻ ግብ ምንድን ነው?

እነዚህ መሪዎች በበቂ ሁኔታ የነበሩን በመሆኑ ብቻ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያንዳንዱ ነገር በደንብ ይሠራል እንደሚል አድርገን ጳውሎስን እንጠብቀው ይሆናል። ነገር ግን፣ ጳውሎስ እነዚህ የእያንዳንዱ ዓይነት መሪዎች በምን ላይ ማተኩር እንዳለባቸው በተመለከተ ጠቃሚ የሆነ ትምህርትን ያቀርባል። ቤተ ክርስቲያንን በመወከል የየራሳቸውን አገልግሎት ማከናወንን ማጥላት ብቻ አይጠበቅባቸውም። ይልቁንም፣ ሁሉም አባላት ሥራውን በአንድ ላይ ያከናውኑት ዘንድ፣ የቤተ ክርስቲያንን አባላት ማሠልጠን ይጠበቅባቸዋል። እነዚህ የተለያዩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከአነሱ ጋር እንዲሠሩ የቤተ ክርስቲያንን አባላት ሁሉ በማሠልጠን ብቻ ዓለምን ለክርስቶስ በወንጌል የመድረስ ጥሪዋን ማከናወን ትችላለች። የቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉ በአገልግሎት ውስጥ በሚሳተፉበት ጊዜ፣ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የበለጠ ሙሉ በሙሉ የሚከናወን ይሆናል። ስምሳሌ ያህል፣ አንድ ወንጌላዊ በሳምንት ስ40 ሰዎች ወንጌልን መመስከር ይችላል ይሆናል። ይሁን እንጂ፣ በሳምንት ለ10 ሰዎች የሚመስከሩ 100 የቤተ ክርስቲያን አባላት በሳምንት 1000 ሰዎችን መድረስ ይችላሉ። አንድ ሽማግሌ መንፈሳዊ እድገታቸውን ለማረጋገጥ በሳምንት 20 የቤተ ክርስቲያን አባላትን መጎብኘት ይችላል። ነገር ግን፣ መንፈሳዊ እድገታቸውን ለመከታተል በሳምንት 5 ሰዎችን የሚከታተሉ 50 የቤተ ክርስቲያን አባላት ለ250 ሰዎች በሳምንት አረኛ መሆን ይችላሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ክርስቶስን በማገልገል ተግባር እንዲሳተፉ በሚሠሰጥኑበት ጊዜ፣ እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉም በአገልግሎት ውስጥ በንቃት በሚሳተፉበት ጊዜ፣ አንደ አካል የበለጠ ሙሉ በሙሉ ወደ መንፈሳዊ ብስለት እየጎለበቱ ይሄዳሉ ሲል ጭምር ጳውሎስ ያስተምራል። ወደ ተሳሳተ ትምህርት የማዘንበሉ ሁኔታ ይቀንሳል። እንዲሁም አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን አባላት በመንፈሳዊ ሁኔታ በሚበስሉበት ጊዜ፣ አያንዳዱ እርስ በርስ እየተረዳዳ የሚያድግበት፣ እውነትን በፍቅር የሚነጋገርበት፣ ወዘተ . . . ታላቅ እንድነት ይኖራል።

የቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉ ከተማሩና በአገልግሎት የተሰማሩ ከሆነ ምን ዓይነት ኃይለኛ ቤተ ክርስቲያን ናት የምትኖረው! ለዚህ ነው የጥንት ቤተ ክርስቲያን እጅግ በፍጥነት ታድግ የነበረችው። ለዚህ ነው የጥንት ቤተ ክርስቲያን በቁጥር ማደግና በሮማ ግዛት ሁሉ መለራጨት ብቻ ሳይሆን፤ ነገር ግን፤ በማኅበረሰቡ ላይም አንዲሁ ተጽዕኖዋን ማሳለፍ የቻለችው።

27ኛ ጥያቄ፡- አንተ 1000 አባላት የሏት ቤተ ክርስቲያን አባል ነህ እንበል። አግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የሰጣትን ልዩ ልዩ ዓይነት መሪዎች በተመሰከተ ከላይ የተሰጠውን መረጃ በመያዝ ጳውሎስ የአመራር ግብ፤ ማለትም እያንዳንዱ አባል የበሰለና በአገልግሎት ውስጥ የሚላተፍባት ቤተ ክርስቲያን መገንባት፤ የሚለውን ሰማላካት ቤተ ክርስቲያናችሁን እንዴት ታዋቅራታሉ?

4. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች (ሽማግሌዎች፣ ወንጌላውያን፣ ነቢያት፣ መጋቢዎች/አስተማሪዎች፣ ዲያቆናት) የሚሠለጥኑት አንዴት ነው? አዲስ ኪዳን ሰዎችን ለአገልግሎትና በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ላለ አመራር አንዴት ታሠለጥን አንደ ነበረ የሚሰጠን መረጃ ትንሽ ነው። ምናልባት ይህ የሆነበት ምክንያት ለምሳሌ ዓመታት አይሁዶች የሚጠቀሙበትን የአመራር ሥልጠና ስለ ቀጠለችበት ይሆናል። ምናልባት በአመራር ላይ ያለው የቤተ ክርስቲያን መሪ ለአመራር ያበቃቸው ዘንድ ወደ ፊት ቤተ ክርስቲያንን ለመምራት አቅም ያላቸውን ይዞ ጥንቃቄ በሞላበት ሁኔታ እነርሱን በማሠልጠን ላይ ይሆናል። የ1ኛ እና 2ኛ ጢሞቴዎስ መጽሐፍ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰዎችን አንዴት ማዘጋጀት ይቻላል ለሚለው እጅግ ግልጽ የሆነ ጥቆማዎችን ያቀርብልናል።

28ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ጢሞ. 2:23 እንብብ። ሀ) ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ የሰጣቸው ትእዛዛት ምንድን ናቸው? ስ) ሰዎቹ መሠልጠን ያለባቸው አንዴት ነው? ሐ) ክሠሰጡ በጎላ ምን ሊያደርጉ ይጠበቅባቸዋል?

ሀ. አግዚአብሔርን ለማገልገል በመዘጋጀት ረገድ ይረዳቸው ዘንድ ሁልጊዜ ሰዎችን መፈለግ አንደሚገባው ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ስንግርታል። ጢሞቴዎስ ለያስተምራቸው የሚችል ታማኝ ሰ

ዎችን መፈለግ ይጠበቅበታል። እነዚህም በበኩላቸው ሌሎችን ማስተማር ይጠበቅባቸዋል (2ኛ ጢሞ. 2:2)።

ለ. ሰዎችን ለማሠልጠን ተቀዳሚው ለምርጫ የሚሆን የመመዘኛ መስፈርት ባሕርያቸው ነበር። «ታማኝ» ሊሆኑ ይገባል። ጳውሎስ ከአግዚአብሔር ጋር የበሰለ ግንኙነት ሊኖራቸው ያስፈልጋል ይላል። ለቤተ ክርስቲያን የተሰጡ መሆን ይኖርባቸዋል፤ ደግሞም አግዚአብሔርም ሆነ ሌሎች ሰዎች አንዲያደርጉ የሚጠይቁባቸውን ለማድረግ የሚታመኑባቸው ሰዎች መሆን ይጠበቅባቸዋል።

ሐ. የሥልጠናው ዓይነት ከእነዚህ ግለሰቦች ጋር አብሮ በመኖር የአስተማሪና የደቀ መዝሙር ግንኙነትን በመመሥረት የሚደረግ ነበር። የመሪውን ሕይወት በማየት ይማሩ ነበር። የሥልጠናው ዋነኛ መሣሪያዎች፡-

1) ሕይወት፡- ጳውሎስ የአርሱን የኑሮ ምሳሌነት እንዲከተል ጢሞቴዎስን ያስታውሰዋል (2ኛ ጢሞ. 3:10-14)። ለሌሎች ምሳሌ አንዲሆን፤ ለአማኞችም በሕይወት፤ በፍቅር፤ በእምነትና በገጽሐና መልካም የሆነ ሕይወትን በመያዝ ምሳሌነት እንዲኖረው ለጢሞቴዎስ ነግሮታል (1ኛ ጢሞ. 4:12)።

2) የአግዚአብሔርን ቃል ማስተማር፡- ጳውሎስ አንዴት አርሱን እንዳስተማረው ጢሞቴዎስን ያስታውሰዋል (2ኛ ጢሞ. 1:13-14)። ዕድሱን በሚያገኝበት ጊዜ ሁሉ፤ እንዲሰብክና እንዲያስተምር ጢሞቴዎስን ያበረታታዋል።

3) በአገልግሎት ውስጥ መሳተፍ፡- ጳውሎስ በአገልግሎት ውስጥ በመሳተፍ እንዲቆይ ጢሞቴዎስን ያስጠነቅቀዋል። የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ ማከናወን ይጠበቅበታል (2ኛ ጢሞ. 4:2፣ 5)። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ያደረገውን ነገር ለአዳዲስ መሪዎች አርሱ አንዲያደርግ ይጠበቅበታል። ጢሞቴዎስ ለእነዚህ አዳዲስ መሪዎች ደረጃቸው የጨመረ ጎሳሬነቶችን አምኖ አንዲስጣቸው ይጠበቅበታል።

4) **ጊዜ፡-** ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችንና አገልጋዮችን ለማመልከት (ሸማግሌ) የሚለውን ቃል ይጠቀማል። ይህ ቃል በዕድሜ መብሰልን ያሳያል። በጥንት ጊዜ፣ ሰዎች ሊመሩ የሚገባቸው ዕድሜ የጠገቡ ሊሆኑ ይገባል ሊሉ ያስባሉ። ጊዜ ለሦስት ነገሮች አሰፈላጊ ነው። በመጀመሪያ፣ ሰዎች በጊዜ ብዛት የመምራትን ልምድ ያገኛሉ። ሰዎችን በመመልከት እንዲሁም ሸማግሌዎችን በመርዳት አንድ ሰው እንዴት እመራር እንደሚሰጥ ይማራል። ይህ ተግባራዊ ሥልጠና ከመጽሐፍ ሊማሩት የማይችሉትን ጥልቀት ያለው ተሞክሮ ይሰጣል። ሁለተኛ፣ ጥበብን ማግኘት ጊዜን ይጠይቃል። በክፍል ውስጥ የሚሰጥ ትምህርት ስለ አንድ ነገር እውነታዎችን የምንማርበትን እውቀትን ሊያስተምር ይችላል። በቤተ ክርስቲያን የቱ እንደሚሠራና የቱ እንደማይሠራ፣ እንዲሁም አንድ መሪን የሚገጥሙትን ልዩ ልዩ ችግሮችን ለመፍታት ሰዎች የሚማሩት በጊዜ ውስጥ ነው። ሦስተኛ፣ በመንፈሳዊ ረገድ የበሰሉ ለመሆንና መንፈሳዊ ለመሆን ጊዜ ይጠይቃል። በአንድ ወይም በሁለት ዓመታት ጊዜ ብቻ የበለለ የሚሆን ማንም የለም። ክርስቶስን የሚመለል ለማድረግ፣ መንፈስ ቅዱስ በባሕርይ ዝንባሌዎች እና በለውየው የልብ እሳብ ላይ እየሠራ ሳለ፣ ጊዜን ይወሰዳል። እነዚህ ነገሮች በግልጽ እስኪታዩ ድረስ፣ አንድ ሰው ቤተ ክርስቲያንን ለመምራት በቂ አይደለም።

29ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ማሰልጠንን እንዴት ይመለከተው እንደ ነበር፣ እኛም ዛሬ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ማሰልጠንን እንዴት እንደምንመለከት፣ በመካከል ያለውን ልዩነት አብራራ። ለ) መሪዎችን እና አገልጋዮችን አዲስ ኪዳናዊ በሆነ መንገድ እንዴት ማሰልጠን አሰብን የሚለውን በተመለከተ ምን ጠቃሚ ትምህርቶች ልንማር እንችላለን?

ሦስተኛ ቀን

ከእግዚአብሔር ሕዝቦች ታሪክ በቤተ ክርስቲያን አመራርና አስተዳደራዊ መዋቅሮች ላይ የምንማራቸው ትምህርቶች (ክፍል 5 - ከሐዋርያት በኋላ ያለ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ)

በታሪክ ውስጥ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ጠንካራ የሆነ ለዓለም የሚሆን ስበታዊ የሆነ መማሪክ ነበረባቸው። በብሉይ ኪዳን ውስጥ ለይሁድ እንደ ሌሎች ሕዝቦች ስመሆንና የገዛ ራሳቸውም ንጉሥ እንዲኖራቸው (1ኛ ሳሙ. 8:5) እንዲሁም ልክ በዙሪያቸው እንዳሉ ሕዝቦች ጣዖታትን ማምለክ ፈልገው ነበር (ሕዝ. 23:30)። በተመሳሳይ መልኩ፣ በዘመናችን ዓለምን ስመምለል የሚሆን ጠንካራ የሆነ መሳብ አማኞችን ይገጥማቸዋል። ይህ እንዴት እንልበስ፣ እንዲሁም ማንን እናግባና ምን ብናስብ ጠቃሚ ነው በሚሉት ተግባራት ሊታይ ይችላል። ነገር ግን፣ እመራርንም በምንረዳበት መንገድ እንዲሁ ሊታይ ይችላል። እመራርን በምንረዳበት እንዲሁም ለእመራር የሚሆን የአስተዳደር መዋቅሮችን እንዴት እናደራጅ በሚሉት በሁለቱም ዓለምን ለመከራገፍ የሚሆን ጠንካራ ዝንባሌ በአማኞች ላይ አለ።

ለሦስት ዓመት ተኩል ጊዜ፣ ኢየሱስ በጥንቃቄ ደቀ መዛሙርቱን አስተማራቸው። አገልጭ ይመለከታቸው ከነበሩ ነገሮች መካከል አንዱ እመራርን ይረዱበት የነበረውን መንገድ መለወጥ ነበር። በእግዚአብሔር ሕዝቦች ላይ የሚደረግ አመራር ብዙዎቻችን በትምህርት ቤት ከተማርነው የተለየ ዝንባሌ አለው። ሰዎችን ከመግዛት ይልቅ፣ እነርሱን ለማገልገል ከሚሆን ልብ መምጣት አለበት። በቤተ ክርስቲያን መሪዎች መካከል ልዩነት ከማድረግ መቆጠብ እንደሚያስፈልገው ኢየሱስ አስጠንቅቋል። ደግሞም ዛሬ ብዙ ቤተ እምነቶች ያላቸው የአመራር ሥልጣን ተዋረድን ማግልበትን በተመለከተ ቤተ ክርስቲያን የምትጠባበቀው ምንም ነገር አልተናገረም።

በ33 ዓ.ም ኢየሱስ ወደ ሰማይ ከተመለሰ ጀምሮ፣ የመጨረሻው ሐዋርያው ዮሐንስ እስከ ሞተበት 100 ዓ.ም ድረስ፣ ቤተ ክርስቲያን ከኢየሩሳሌም በመነሣት በአብዛኛዎቹ የሮማ ግዛቶች ተሰራጭታለች። በእነዚህ ዓመታት ውስጥ እንደ ጴጥሮስና ጳውሎስ ያሉ ሐዋርያት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ስለሚሆን አመራር ኢየሱስ ያስተማራቸውን ትምህርቶች ተግባራዊ ሰማድረግ በጥንቃቄ ሞክረዋል። ምንም እንኳ ሐዋርያት በኢየሱስ ላይ ያለ እምነት

የሚጠይቀውን ነገር ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት አንደ ተረዱት ሰማረጋገጥ የሉቃ ቢሆንም፤ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካሉ አስተዳደራዊ ጉዳዮች ርቀው ነበር። ደግሞም አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናችን እርስ በርስ በማያያዝ እያደገች ያላችውን ቤተ ክርስቲያን ወደ «ቤተ እምነት» ሰማዋቀር ይጥሩ አንደ ነበር የሚያሳይ ጠቋሚ ነገር የሰም። በዚህ ፈንታ፤ ሐዋርያት በሚሄዱበት ስፍራ ሁሉ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናችን አንዲመሩ «ሽማግሌዎችን» ይመርጡ ነበር።

እነዚህ ሽማግሌዎች በአስተዳደራዊ ጉዳዮች ላይ ማተኩር እንደሚገባቸው ወይም አማኞችን ሰማስተዳደር እንደሚሞክሩ የሚያመለክት ነገር የሰም። ይልቁንም፤ ሽማግሌዎች ሌሎች አማኞችን ሰማገልገል ይመረጣሉ። ከእምነት እንዳይመለሱ ክርስቲያናችን አንክብካቤና ጥበቃ እንዲያደርጉላቸው በእግዚአብሔር የተመረጠ እረኞች ናቸው። ሰዎች እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ አንዴት መኖር አንደሚቻል ያውቁ ዘንድ የእግዚአብሔርን ቃል በጥንቃቄ የሚገልጡ አስተማሪዎች ነበሩ። ሽማግሌዎች በእግዚአብሔር ቤተሰቦች መካከል ይህ ግንኙነት ምን ያህል የተቀራረበ መሆኑን ሰማመልከት ከሌላኛው 40 ጊዜ በላይ ይጥራሉ። እያንዳንዱ አማኝ እግዚአብሔር የሰጠውን መንፈሳዊ ስጦታ መጠቀምና እርስ በርስ ማገልገል ይጠበቅበታል። እነርሱ ቤተሰብ ናቸው፤ ድርጅት አይደሉም፤ ወይም የክርስቶስ አካል ናቸው እንጂ የሥልጣን መዋቅር ያላቸው ቤተ አምነቶች አይደሉም የሚለው አውነታ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ነበር ልትመራ የተገባት፤ አንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ተግባርዋን ልትፈጽም የተገባት አንዴት ነበር በሚለው ላይ ታላቅ ተጽዕኖን አሳድሮአል። ይሁን እንጂ፤ የኢየሱስ አርአያነት ያሰውን የአገልጋይነት እመራር የተመለከቱት ሐዋርያት በሞቱ ጊዜ፤ ነገሮች ጀመሩ። ምንም እንኳን የሮማ መንግሥትን ስደት የተጋፈጡ ቢሆንም፤ አዳዲሶቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሌሎች ሃይማኖቶች እንዴት አራሳቸውን እንዳዋቀሩ፤ በተሰይም ደግሞ የሮማ መንግሥት አንዴት እንደ ተዋቀረ መመልከት ጀመሩ። ከዚያም በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ ታላላቅ አስተዳደራዊ መዋቅሮችን ማነሣሣት ጀመሩ። በጊዜ

ውስጥም ቤተ ክርስቲያንን ጠንካራ ወደ ሆነ የተወሳሰበ መዋቅር ሰማደራጀት የሆነው ይህ መስህብ አያደገ መጣ፤ እንዲሁም በውጤቱ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ረገድ ለውጦች ተደርገው ነበር።

መነሻው ከተሰያዩ አብያተ ክርስቲያናት የሆኑ ክርስቲያኖች በተሰያዩ መንገዶች በመላው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ የተሰያዩ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደሮችን ተመልክተዋል። ደስ የሚለው፤ ለቤተ ክርስቲያናቸው የአስተዳደር ሥልጣን ፍንጮችን ሰማግኘት አዲስ ኪዳንን መመልከታቸው ነው። ምን ዓይነት ቤተ ክርስቲያን እየገነባን ነው፤ እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ምን ዓይነት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደርን ሰመከተል መወሰን አሰባት። ምን ዓይነት የቤተ ክርስቲያን አመራር ምርጥ ነው ብሰን እናስባለን። በዚህ ጥናት መምሪያ ጸሐፊ አመለካከት እዲስ ኪዳን በብዙ እብያተ ክርስቲያናት ላይ የተቀናጀ መዋቅርን አስመልክቶ የሚያመለክተን ትንሽ ማስረጃዎችን ነው። የትኛዎም ቤተ ክርስቲያን፤ በመጀመሪያ የተቋቋመችው የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን እንኳ፤ በሌላ አካባቢ ያሉ አብያተ ክርስቲያናትን ሰማስተዳደር አልሞከረችም። ሐዋርያትም ደግሞ የነበራቸውን ተጽዕኖ የቤተ ክርስቲያን ንጹሕ ትምህርቶች ምን እንደ ሆኑ ሰዎች እንዲረዱ ስመርዳት በተቀዳሚነት የተጠቀሙበት ይመስላል፤ በስፍራ ሁሉ የተተከሉ አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናትን ሰማስተዳደር አይደሉም። ክርስቲያን ማሰት ምን ማት ስለ መሆኑ ሰማስተማር ካልሆነ በቀር ሐዋርያት፤ የገዛ እራሳቸውን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እንዲመሩ ሰለያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ሙሉ ሥልጣን የሰጡ ይመስላል። በየትኛውም አውራጃ ኅብረትን የመሠረቱበት፤ ወይም የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን በሌሎች እብያተ ክርስቲያናት ላይ አስተዳደራዊ ሥልጣንን ስመመሥረት የሻተችበት ምንም አመልካች ፍንጭ የሰም።

30ኛ ጥያቄ:- ሀ) የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደ ተዋቀረች እንዲሁም እያንዳንዱ የሥልጣን ደረጃን ኃይል ከቤተ ክርስቲያናችሁ እውቃቀር ጋር አመለክር። የሚመሳሰሉበትና የሚለያዩት እንዴት ነው? ለ) ከደርግ መንግሥት በፊት በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ የቤተ ክርስቲያን መሪ ከነበረ ለው ጋር ተነጋገር። በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ

እንዲህ ያለ ሰው ከሌለ፣ በሌላ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካለ የሽመገላ እማኝ ጋር ተነጋገር። ባለፉት 25-30 ዓመታት ጊዜ ውስጥ የቤተ ክርስቲያን የእመራር መዋቅርና በእያንዳንዱ ደረጃ ያለ የመሪዎች ሥልጣን እንዴት እንደ ተለወጠ ጠይቀው/ጠይቃት። ሐ) ከመንግሥት የእመራር መዋቅር ጋር ግንኙነት ያለው ነገር ትመለከታለህ? ደግሞ ስ በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ እየተከለተ ያለው ምንድን ነው? ይህ ከሆነ፣ የምትመለከታቸውን መመሳሰሎችና ልዩነቶች ዘርዝር። መ) ቤተ ክርስቲያናችሁ በተዋቀረችበትና ለዎች መሪዎችን በሚመለከቱበት ረገድ የምታያቸውን ብርቱ ጉኖችና እደጋዎች ዘርዝር።

1. በመሰላው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ እመራር በሦስት የቤተ ክርስቲያን መዋቅሮች ዙሪያ ብቻ ተዋቅሮአል።

ሀ) በቤተ ክርስቲያን ላይ «መንፈሳዊ ንጉሥ» በሆነው ሲቀ ጳጳስ ወይም ፖፕ ተብሎ በሚጠራው ግለሰብ የሚደረግ የቤተ ክርስቲያን እመራር ነው።

ከሐዋርያት ሞት በፊት፣ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት «ጳጳሳት» ወይም «ኤጲስ ቆጳሳት» ተብለው ጭምር በሚጠሩት በሽማግሌዎች ይተዳደሩ ነበር። በመጀመሪያ ሁሉም ሽማግሌዎች ጳጳሳት ተብለው ተጠርተዋል። ደግሞም ጳጳሳት ሽማግሌዎች በመባል ይጠሩ ነበር። ነገር ግን፣ በመጀመሪያው ምእተ ዓመት መጨረሻ ላይ፣ ነገሮች መለወጥ ጀመሩ። ሐዋርያቱ ከሞቱ በኋላ፣ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በሽማግሌዎች የሚመሩበት ተቀይሮ ግለሰቦች በቤተ ክርስቲያን ላይ መንፈሳዊ «ንጉሦች» ሆኑ። ከ100 ዓ.ም እስከ 1517 ዓ.ም ድረስ እየጨመረ በመሄድ በክርስትናው ዓለም በካቶሊኮችና በፕሮቴስታንቶች መካከል መከፋፈል በነበረበት ጊዜ፣ በብዙ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናች ላይ በሚሠሰጥን እንደ ግለሰብ ቤተ ክርስቲያን ትመራ ነበር። ይህ ሰውጥ በእራት ደረጃ ዎች የተከናወነ ነበር።

(1) ከሽማግሌዎች አንዱ እንደ መሪ ሽማግሌ ይመረጥ፣ ከዚያም «ጳጳስ» ይባል ነበር። ከ100 ዓ.ም በኋላ፣ በእንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት በጣም ተሰጥኦ ያሰውና በጋይል የሚከበር መሪ የቤተ ክርስቲያን ቋሚ መሪ ይደረግና ጳጳስ የሚል መጠሪያም

ይሰጠው ነበር። እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ሽማግሌዎቹ በእስተዳደራዊ ጉዳዮች ላይ ማተኮር ይጀምራሉ። እንዲሁም ጳጳሱ ቤተ ክርስቲያንን በመምራት፣ የቅዱስ ጥምቀትንና የጌታን ራት አገልግሎት በመስጠት ያገለግላል ሲሉ ያምናሉ።

(2) የተክበሩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በማገበረስባቸው ውስጥ ብዙ አብያተ ክርስቲያናትን በመንፈሳዊ ረገድ የመቆጣጠር ጎሳፊነት ይሰጣቸው ነበር። በአብያተ ክርስቲያናት ላይ እስተ ዳደራዊ ቍጥጥር የማድረግ ሥልጣን አልነበራቸውም። ነገር ግን የአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎች «አረኞች» ነበሩ፣ ለእነርሱ አጅግ በጣም አስቸጋሪ በሆኑ ጉዳዮች ላይ፣ በተሰይም አስተምህሮን በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ፣ ያማክሩዋቸው ነበር። ኢየሱስ ሙሉ በሙሉ እምላክ ነው ወይስ አይደለም፣ እንዲሁም ሙሉ በሙሉ ሰው ነው ወይስ አይደለም የሚሉ ጥያቄዎች በሚነሡበት ጊዜና የሐስት ትምህርቶች በሚሠራጩበት ጊዜ፣ እነዚህ ግለሰቦች ጉዳዩን ስማጥናት ይስበሰቡና ትክክለኛ የሆነውን ነገር ይወስኑ ነበር። እነርሱም የቤተ ክርስቲያንን ሽማግሌዎች ያስተምራሉ፣ ከዚያም የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ሕዝቡን የቱ እውነት እንደ ሆነ፣ እንዲሁም ስስሕተት ትምህርቶች እንዴት መልስ መስጠት አንዳለባቸው ያስተምሩዋቸው ነበር። እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች ሐዋርያው የሐንሰ በትንሿ አስያ እንዲህ ያሰውን ሚና ይጫወት ነበር ሲሉ ያስባሉ። በኤፌሶን እየኖ ረ፣ በትንሿ አስያ ያሉ የሌሎች አብያተ ክርስቲያናት መንፈሳዊ አማካሪ ነበር። ስዚያም ነው ቦትንሿ እስያ ሰነበሩ ስስባቱ አብያተ ክርስቲያናት ደብዳቤዎችን እንዲልክ እግዚአብሔር የተጠቀመበት። ነገር ግን፣ በየትኞቹም የአዲስ ኪዳን ደብዳቤዎች ውስጥ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ላይ የሚሠሰጥን ቋሚ የሆነ መንፈሳዊም ሆነ እስተዳደራዊ መሪ ስለ መኖሩ ጠቁሚ ነገር የለም።

(3) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መልክዓ ምድራዊ እመራር ቋሚ የሆነ ሚና ሆነ። ስለዚህም ደግሞ በኢየሩሳሌም፣ ሌላው በኤፌሶን፣ እንዲሁም ሌላው በሮም የሚቀመጡ ጳጳሳት ነበሩ። ቀስ በቀስም የጳጳሱ ሚና መንፈሳዊ አማካሪ ከመሆን ወደ እስተዳደራዊ ተ

ሰው። ይህ አስተዳዳሪም ከአውራጃ ገዢ አስተዳደር ጋር ተመሳሳይ የሆነ ነበር።

(4) ክጻጻሳቱ አንዱ በሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ላይ መሪ የሆነ ጳጳስ አንዲሆን ይመረጥ ነበር። ያ ጳጳስ በሮማ ግዛት ዋና ከተማ በሮም ይኖር ነበር። ወዲያውም አርሱ «ፖፕ» ወይም ራስ የሆነ ጳጳስ ይባል ነበር። ቤተ ክርስቲያን ይህ ልዩ የሆነ ጳጳስ «የመንግሥቱን ቊልፍ» ሰመያዝ የጴጥሮስን ሥልጣን ወርሷል (ማቴ. 16:18-19) በማለት ማስተማር ጀመረች። ስለዚህ፣ በክርስትናው ሁሉ ላይ ፍጹም የሆነ ነገርን መናገር ይቻል ነበር። አርሱን የሚያማክሩት ጳጳሳት ሊኖሩት ይችላሉ፣ ነገር ግን የአርሱ ቃል ሕግ ነው። አያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የአርሱን ትክክለኛ መከተላቸውን ማረጋገጥ የጳጳሳትና የካህናት ሚና ነበር። ልክ በመሰብሰብ የሮም ግዛት ሙሉ ሥልጣን አንዳለው የሮማ ንጉሥ ነገሥት፣ በክርስትናው ላይ የሚገዛ መንፈሳዊ ንጉሥ አለ። በዚያ ዘመን የነበሩ አማኞች ከንጉሥ አገዛዝ ጋር በጣም የሚተዋወቁ ስለ ነበሩ፣ በዚህ የአመራር ዓይነት ደስተኞች አንደ ነበሩ ጥርጥር የለውም።

ይህን የተወሰነበት የሥልጣን ደረጃ የሚያስተዋውቁ ሰዎች የኢየሱስን ትምህርት ሊያብራሩ የሚሰማ አንድ ሰው ይገረማል። (ማር. 10:41-45 እና ማቴ. 23:1-12 ተመልከት።) ኢየሱስ በመምራት ረገድ ሥልጣንን መጠቀምን በመቃወም አንዲሁም የአመራር ማዕረግን ስላስመቀበል በግልጥ አስተምሯል።

በመሰላው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ አብያተ ክርስቲያናት ይህን ዓይነት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መርጠው ነበር። ይሁን እንጂ፣ ስጳጳሳት የተሰጠው ሥልጣን ከአንድ ቤተ ክርስቲያን ወደ ሌላው ይሰያያል። እጅግ ትልቅ ሥልጣን የነበራቸው መሪዎች በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እና በአርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚገኙ ነበሩ። እነዚህ ቤተ ክርስቲያን አምነቶች እግዚአብሔር ስቤተ ክርስቲያን በመዋቅሩ ውስጥ፣ በመጀመሪያ ስለቀ ጳጳሱ፣ ከአርሱም ስጳጳሳቱ፣ በመጨረሻም ለካህናቱ ሥልጣንን ስጥቷል ሊሉ ያስተምራሉ። ሥልጣን በቤተ ክርስቲያን

ውስጥ ማዕከላዊ ከሆነው ግለሰብ፣ ሊቀ ጳጳሱ ወይም ርእሳነ ሊቃነ ጳጳሳቱ ወደ ጳጳሳት ከዚያም ወደ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ካህናት ይፈስሳል። አያንዳንዱ የአመራር ደረጃ ከባድ ላለው አመራር ኅሊፊነት/ተጠያቂነት አለበት። ስለዚህም ደግሞ፣ ክልላዊ አመራር ላይ ያሉ ጳጳሳት የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካህናትን ይሾሙም ሆነ ያስወግዱ ነበር። ደግሞም ማዕከላዊው መሪ፣ ሊቀ ጳጳሱ ወይም ርእሳነ ሊቃነ ጳጳሳቱ ክልላዊ ጳጳሳትን፣ ወዘተ . . . ይሾማል።

በ1600፣ እንግሊዝ ውስጥ፣ ከሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ተንገሮ የወጣ ሌላ ቤተ ክርስቲያን ተመሠረተ። እርሱም እንግሊካን ወይም ኤጲስቴርያል ቤተ ክርስቲያን ተብሎ ተጠራ። እርሱም እንደዚሁ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካህናትን ለመቆጣጠርና ለመገባቸው የሚያስችል መዋቅር አለው። ይሁን እንጂ፣ ለእነዚህ ጳጳሳት አንዲሁም «ርእሳነ ሊቀ ጳጳሳት» ተብሎ ለሚጠራው ዋና ጳጳስ የተሰጣቸው የሥልጣን መጠን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ካሉ መሪዎች ያነሰ ነው። ጳጳሳት ለቤተ ክርስቲያን ጥቂት መንፈሳዊ ሥልጣን ይሰጣሉ፣ የቤተ ክርስቲያን ካህናትንና ጳጳሳትን አመራረጥ ይታዘባሉ። ነገር ግን፣ የገዛ አራሳቸውን ጉዳዮች ለማስተዳደር የእንግሊካን አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት የበለጠ ሥልጣን አላቸው።

አንዲህ ያለው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር አንዴት አንደ ተጀመረ አራት ትምህርቶችን ልንማር እንችላለን፡-

1) ብዙዎቹ መዋቅሮች እና አመለካከቶች ከመልካም ምክንያቶች ይጀምራሉ፣ ነገር ግን የእግዚአብሔር መንግሥትን ውጤታማ ከመሆን ወደሚገድቡበት ለፍራ ያድጋሉ። ዝቅተኛ ክህሎት ወይም ዝቅተኛ ሥልጠና ላላቸው ሽማግሌዎች አማካሪ የሚሆኑ የእግዚአብሔር ሰዎች መኖራቸው መልካም ነው። ነገር ግን፣ ይህ አቋም አንድ ጊዜ ከተመሠረተ በኋላ፣ በመጨረሻ ጳጳሳቱና ሊቃነ ጳጳሳቱ እንደ ነገሥታት አስኪሆኑ ድረስ፣ ይህ አሠራር በሥልጣን ማደጉን ይጀምራል። በመካከለኛው ዘመን፣ የሕዝቦችን ነገሥታት ከሥልጣን እስከ ማውረድ ድረስ የሊቃነ

ጳጳሳቱ ሥልጣን እጅግ አድጎ ነበር። «ሥልጣን ፈር ይለቅቃል፤ ፍጹም የሆነ ሥልጣን፤ ፍጹም በሆነ መልኩ ፈር ይለቅቃል።» የሚለው በእንግሊዝኛ የተለመደ እባባል ነው። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድ ግለሰብ የበለጠ ሥልጣን በያዘ መጠን (በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፤ ወይም በክልል፤ ወይም በቤተ እምነት ደረጃ)፤ ብዙዎቹ መሪዎች ሥልጣናቸውን በተሳሳተ መንገድ የበለጠ የሚጠቀሙ ይሆናሉ። አመራር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ፖለቲካዊ ሆነ ደግሞም በጥንቃቄ የሚጠበቅ ሆነ። እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን እባላት ክካህኑ ወይም ክጳጳሱ ፈቃድ ውጭ ማከናወን የሚችሉት ሊሆንት ነበር። ስለዚህ፤ ለአንድ ሰው የሚሆን መልካም ሚና ወይም መልካም የሆነ መዋቅር የአግዚአብሔርን መንግሥት ወደሚገድብ ነገር እንዲያድግ ሳለመፍቀድ በጣም ጠንቃቃ መሆን ያስፈልገናል።

2) ብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን መዋቅሮች የተዘረጉት በመንግሥት መዋቅር መልኩ ነው። በ300 ዓ.ም ገደማ፤ ቤተ ክርስቲያን በገሃድ ተቀባይነት ባገኘችበት ጊዜ፤ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ከሮማ መንግሥት መዋቅር ጋር አንድ ዓይነት ነበር። ሊቀ ጳጳሱ ከንጉሠ ነገሥቱ ጋር እንዲሁም ጳጳሳቱ ከእገር (ከክልላዊ) መሪዎች ጋር የሚገቡ ነበሩ። በመጨረሻም፤ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ብቻ አልነበረም ከመንግሥት ጋር ተመሳሳይ የነበረው፤ ነገር ግን አመራርን በተመለከተ የነበረው ዝንባሌም ልክ እንደ መንግሥት ያሰ ሆነ። ልክ በመንግሥት ቍጥጥር ሥር ሊውሉ አንደሚገባቸው ዜጎች፤ እንዲሁ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የቤተ ክርስቲያን እባላቶቻቸውን መቆጣጠር አንደሚያስፈልጋቸው ማለብ ጀመሩ።

3) አንድ ጊዜ በልምምድ/በተግባር አንድ ዓይነት ከሆንን፤ ምንም እንኳን የአራሳችንን ነጥብ ማሰራጨ ሰማረጋገጥ እየሞክርንም ቢሆን፤ የእኛን አመለካከት ለመደገፍ የአግዚአብሔርን ቃል ሁልጊዜ እንጠቀማለን። በአዲስ ኪዳን የጴጥሮስን ሥልጣን አየው ረሱ አየተፈራረቁ ይመሩ የነበሩ መሪዎች ስለ መኖራቸው የሚናገር ክፍል የለም። (ጴጥሮስም እንኳ መሳውን ክርስትና

ለመቆጣጠር የሚሆን ሥልጣን እንደ ነበረው አልተናገረም።) ሆኖም ግን፤ የሮማ ሊቃነ ጳጳሳት በቤተ ክርስቲያን ላይ ሊኖራቸው የሚገባውን የበላይነት ለመጠበቅ፤ ሥልጣናቸውን በማስረጃ ለመደገፍ ስለ ጴጥሮስ የሚናገረውን (ማቴ. 16:18-19) ምንባብ ማግኘት ጀመሩ። ሁላችንም ይህንኑ ወደ ማድረግ እናዘነብላለን። ሁላችንም የእኛን ሥነ መለኮታዊ አቋም የሚደግፉ እንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን ወደ መጠቀሙ፤ እንዲሁም እኛ ከምናምነው ጋር የማይገጥሙ ክፍሎችን ቸል ወደ ማለቱ እናዘነብላለን። (ለምሳሌ፤ አንዳንድ ሰዎች አልኮልን በመጠጣት ረገድ ያላቸው አመለካከት በብሉይ ኪዳን ሰዎች የጠጡበትን ሁኔታ የሚያመለክቱ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያሉ ብዙ ክፍሎችን በእኩብሮት እንዳይዙ ሊያደርጋቸው እንመለከታለን። ዘፍጥረት 14:18 ላይ አብርሃም ወይን የጠጣበትን፤ ዘዳግም 14:26 አግዚአብሔር ለሕዝቡ ወይን እንዴት አንደሚሰጥ ተመልክት። ቤተ እምነታችን የአልኮል መጠጦችን እንዳይጠጡ አማኞችን የምታደፋፍር ከሆነ፤ ይህ ሊደረግ የሚገባው መጽሐፍ ቅዱስ የአልኮል መጠጦችን ይከለክላል ከማለት ይልቅ በሌሎች ምክንያቶች መሠረትነት፤ ለምሳሌ ያህል፤ ለሰዎች ማስናክያ መሆንን ባለመፈለግ፤ የስካር ኃጢአት ውስጥ ለመውደቅ ባለመፈለግ፤ በማያምኑ ሰዎች ዘንድ ጥሩ ምስክርነት አንዲጥራቸው በመፈለግ፤ ወዘተ . . . መሆን አለበት።) ይህንን ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር ባለን መሪዳት፤ እኛ ጠንካራ የሆነ የሚቆጣጠረን አካል እንዳለን ለማሳየት መጽሐፍ ቅዱስን በመጠቀም እንዲሁም እገልጋይ መሪዎች ስለ መሆናችን መጽሐፍ ቅዱስ የሚያተኩርበትን ቸል ባሰማለት አንዳይሆን ጠንቃቄች መሆን ይኖርብናል።

4) ብዙውን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን ሙያተኞችን እንደ ልዩ ሰዎች አድርጋ ልትመለከታቸው ወይም ልትይዛቸው ትጀምራለች፤ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚስጣቸው የበለጠ ሥልጣን ትስጣቸዋለች። የሮማ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን እንደ ጳጳሳት እና ካህናት ያሉ አገልጋዮችን ሚና ብቻቸውን እንዲሰብኩ፤ እንዲያስተምሩ፤ እንዲያጠምቁ፤ የጌታን አራት እንዲያድሉ

እንዲሁም ኃጢአትን ይቅር እንዲሉ እስከሚችሉበት ነጥብ ድረስ እንዲያድግ ፈቅዳለች። ወዲያውም ደግሞ ተራ የቤተ ክርስቲያን አባላት ለአምልኮ ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመምጣትና ገንዘብ ከመስጠት በስተቀር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምንም ሚና የሌላቸው መሆናቸውን ማሰብ ጀመሩ። ከዚያም ጀምሮ አንዱ የተሰየ ሌላው ደግሞ ተራ በሚል በቤተ ክርስቲያን እገልጋዎችና በቤተ ክርስቲያን አባላት መካከል ክፍተት እየጎለበተ መጣ። በተመሳሳይ መንገድ፣ ጠንቃቃ ካልሆንን፣ ዛሬ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ የሆኑት (ማለትም፣ በሥነ መለኮት የሠለጠኑ ሰዎች) ከተራው የቤተ ክርስቲያን ይልቅ እነርሱ የተሰዩና የተሻሉ እንደ ሆኑ አድርገው መመልከት ሊጀምሩ ይችላሉ። የቤተ ክርስቲያን አባላት ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊያገለግሉ የሚገባቸው ካህናት ናቸው የሚለውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ገና ተግባራዊ አላደረግነውም።

አመራርና አገልግሎት ልክ እንደ ካህናትና ጳጳሳት ባሉ በቤተ ክርስቲያን መታዘጋት መሪዎች እጅ ውስጥ በሚከማቸበት ጊዜ፣ ተራው የቤተ ክርስቲያን አባል ማገልገል አይችልም፤ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ጉዳዮች ላይ ሊናገር የሚችለው ትንሽ ነው። «የምደባ» ሂደት ይጀመራል። ይህም ማለት የእግዚአብሔርን ቃል መደበኛ በሆነ መልኩ ያጠኑት ሰዎች ብቻ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካህናት እንዲሆኑ ይፈቀዳቸዋል። የጳጳሳት አንዱ ዋነኛው አገልግሎታቸው አንድ ስው ካህን ለመሆን በቂ መሆኑን ማረጋገጥ፣ ከዚያም በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ላይ እርሱን መሾም ነው። መመዘኛዎቹን ሁሉ ያሰሩ በጳጳሳት የተሾሙትና ሥልጣን የተሰጣቸው ሰዎች ብቻ ናቸው በቤተ ክርስቲያን እንዲያስተምሩ፣ የጌታን እራት አገልግሎት እንዲለጡ፣ ሰዎችን እንዲያጠምቁ የሚፈቀድላቸው፣ ደግሞም ኃጢአትን ይቅር ለማለት ሥልጣን ያላቸው። የሮማ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያን እየጎለበተች በሄደች ጊዜ፣ ለእነዚህ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካህናት አንድ ስው ይድን ወይም ተኩንነው ወደ ገሃነም ለመሄድ ይወሰኑ ዘንድ እንኳ ሥልጣን ሰጠቻቸው። አንዳንድ ካህናት የተበላሹ ሆኑ፣ ደግሞም ሰዎች ትልቅ ስጦታ ከስጡ፣ በኃጢአት ሕይወታቸው የቀጠሉ

በሆንም እንኳ፣ እነዚያ ግለሰቦች ዘላለማዊ ሕይወት አላቸው በማለት ያውጃሉ። ታማኝ ያልሆኑና ቅዱስ ለመሆን ምንም ፍላጎት የሌላቸው አንዳንድ ነጋዴዎች፣ በሕይወታቸው መጨረሻ ላይ የዘላለማዊ ሕይወት ዋስትናን ለማግኘት ትልቅ ስጦታ ይሰጣሉ። ማርቲን ሉተር የተባለው የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካህን፣ የካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያንን ትምህርት ለመቃወም የጀመረው፣ ደግሞም የተሐድሶ እንቅስቃሴ የጀመረው፣ በውጤቱም የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት የተመሠረቱበት በዚህ ካህናት ሥልጣናቸውን አሳግባብ በሚጠቀሙበት ሁኔታ ነው።

እኛም እንደዚህ ወደ እነዚህ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የተሳሳተ መረዳት ልንወድቅ እንችላለን። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ሥራዎችን ሁሉ እንዲያከናውኑ ወንጌላውያንና መጋቢያንን መቅጠር ለቤተ ክርስቲያን ቀላል ነው። ወዲያውም፣ የቤተ ክርስቲያን አባላት ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡት ስለአምልኮና ሥራውን ለሚሠሩ ሰዎች ገንዘብ ለመስጠት ነው የሚለው አሳብ እየጎለበተ ይሄዳል። ደግሞም ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰማገልገል ብቁ አይደሉም የሚል አሳብ ያገኛቸዋል። ወይም የእሑድ የቤተ ክርስቲያን አባላት እንዲዘምሩና እንዲያገለግሉ ከመፍቀድ በሳብረ መዘምራን ዝማሬ ላይ እና በሥነ መለኮት በሠለጠኑ ጥቂት ሰዎች ስብከት ላይ ማተኮር ይጀምራል።

31ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በኢትዮጵያ ውስጥ እነዚህ አራት የአሠራር ልማዶችን እንዴት አንደ ተመስክተካቸው ዘርዘር። ስ) እንዲህ ያለው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መዋቅር ኢየሱስ ስላ አመራር ካስተማረው ጋር ወደ ተሰየ አመራር አስተሳሰብ እንዴት ሊመራ እንደሚችል ግለጥ።

ለ. «ሽማግሌዎች» በሚል አካል የሚደረግ አመራር።

የፕሮቴስታንት የተሐድሶ እንቅስቃሴ በ1517 በጀርመን ከመጀመሩ ብዙም ሳይርቅ፣ ከስዊዘርላንድ የሆነ ጆን ካልቪን የተባለ ሰው እግዚአብሔር የመሠረተው የአመራር መዋቅር ቤተ ክርስቲያንን የሽማግሌዎች ቡድን ያስተዳድራት የሚል ነው ሲል ወሰነ። ሥልጣንን ልክ ሊቀ ጳጳሳት ወይም ጳጳስ ለሆነ ሰአንድ ሰው ከመሰጠት ይልቅ፣ ሥልጣን በቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች በጋራ

ይያዛል። ስለዚህም፣ የቤተ ክርስቲያንን የአመራር መዋቅር ለወጠው። የተለያዩ ደረጃዎች ያሉዋቸው የሽማግሌዎች ቡድኖች ነበሩ። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንና ያስተዳደሩ ሽማግሌዎች ነበሩ። ነገር ግን፣ በመልክዐ ምድራዊ ክልላቸው ያሉ አብያተ ክርስቲያናትን ያስተዳደሩ ሽማግሌዎች ነበሩ። ደግሞም በዚያ ቤተ እምነት ውስጥ ያሉ አብያተ ክርስቲያናትን ሁሉ የሚያስተዳድሩ ሽማግሌዎችም ጭምር ነበሩ። በኢትዮጵያ ውስጥ ይህ ቤተ ክርስቲያን ቤቴል ሲኖዶስ መካነ ኢየሱስ በመባል ይጠራል፤ ነገር ግን በሌሎች አገሮች ይህ ቤተ እምነት ፕሪስቢቴሪያን ቤተ ክርስቲያን በመባል ይጠራል።

ይህ የአመራር ስልት ለዊዘርላንዳዊው አመራርን በተረዳበት መንገድ ተጽዕኖ ያደረገበት ነበር። በዚያን ጊዜ የሰዊዘርላንድ መንግሥት በከፊል ነፃ በሆኑ መልክዓ ምድራዊ ክልሎች የተከፋፈለ ነበር። እያንዳንዱ መልክዓ ምድራዊ ክልል በክልሉ ያሉ ጉዳዮችን ለማስተዳደር «ሸንጉ» ነበረው። እነዚህ ሸንጉዎች ሰብሐ ራዊው የአስተዳደር አካል ተወካዮችን ይልኩ ነበር። ደግሞም ለሕዝባቸው ለክልላቸው ጥቅም በሚወስዱ ውሳኔዎች ላይ ተጽዕኖ ያደርገውን ያሳርፋሉ። «ሽማግሌዎች» ስልትን የሚከተል የቤተ ክርስቲያን አመራር በዚህ የሰዊዘርላንድ አስተዳደራዊ ስልት ላይ የተመሰረተ ነበር።

በዚህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነት መሠረት፣ እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን የአራሱን ሽማግሌዎች የመምረጥ ጎሳ ሳፊነት አለበት። ይሁን እንጂ፣ የቤተ ክርስቲያን አባላት ሽማግሌዎችን አየመረጡ እንደ ሆነ አያምኑም። ይልቁንም፣ የእነርሱ ሽማግሌ እንዲሆን እግዚአብሔር የመረጠውን ሰው እንደ ተቀበለ ያስታውቃሉ። ስለዚህ፣ ማን ለሽማግሌነት መንፈሳዊ የሆኑ ማሰሪያዎች እንደ ታዩበት፣ እንዲሁም ሽማግሌ ለመሆን የመንፈስ ቅዱስን ጥሪ በሚገልጥ መንገድ ቀድሞውኑ ያገለገለ መሆኑን በሰዎች ሕይወት ውስጥ ልብ ብሎ መመልከት የማጎበረ ምእመኑ ጎሳ ሳፊነት ነው። ሽማግሌ በሚመረጥበት ጊዜ፣ በቤተ ክርስቲያን ላይ ሽማግሌ እንዲሆን መንፈስ ቅዱስ እንደ ጠራው ያረጋግጣሉ።

የሽማግሌዎች ቡድን ኢየሱስ በግለሰብ ላይ ሳይሆን፣ በቤተ ክርስቲያን ሥልጣን ላይ «የበላይ» እንደ ሆነ ይገነዘባሉ። በመንፈስ እንደ በሰሉ ሰዎች፣ የሽማግሌዎች ጎሳፊነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅና በዚያ ተግባር ላይ የቤተ ክርስቲያን እባላትን መምራት ነው። ሁሉም አማኞች የሚመራቸው መንፈስ ቅዱስ ያላቸው በመሆኑ፣ የቤተ ክርስቲያን አባላት በአንዳንድ ውሳኔዎች ላይ አስተዋጽኦ ማድረግ ይችላሉ። ነገር ግን፣ ለማጎበረ ምእመኑ አመራር ለመስጠት ሽማግሌዎች በቡድን ጎሳፊነት አለባቸው። የራሳቸውን መልክዓ ምድራዊ (ክልላዊ ጉዳዮች የሚያስተዳድሩ የተለያዩ የሽምግልና ደረጃዎችም አሉ።

እንዲህ ያለው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር እየጉለበተ በሄደ ጊዜ፣ በገዛ እራሳቸው ሥራ የተጠመዱ ሽማግሌዎች በቂ በሆነ መልኩ ለማስተማርና የአረኝነት አገልግሎት ለመስጠት በአብዛኛው በቂ ጊዜ እንደ ሌላቸው ቤተ ክርስቲያን ተመለከተች። ስለዚህ፣ «የአስተማሪ ሽማግሌ» ወይም የመጋቢ አገልግሎት መደብ አየጉለበተ ሄደ። መጋቢው ከሽማግሌዎቹ አንዱ ነው። ነገር ግን፣ ሙሉ ጊዜውን በመውሰድ ያስተምርና የአረኝነት ሥራን ማከናወን ይችል ዘንድ፣ ደመወዝ ይለጠው ነበር። የመጋቢው አገልግሎትም ሆነ ሥልጣን ከሌሎቹ ሽማግሌዎች አኩል ነበር። ይሁንና፣ ሙሉ ጊዜውን በመስጠት የሚያገለግለውን አስተማሪ ሽማግሌ፣ ሁሉም ሽማግሌዎች በማለተማርና በአረኝነት ተግባር ሊረዱት ይገባል።

በኢትዮጵያ ውስጥ የተለያዩ ቤተ እምነቶች የዚህን አመራር ስልት ሰአራሳቸው እንደሚመች በማድረግ ወስደውታል። በአሁኑ ጊዜ የቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን በእያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሽማግሌዎች በበላይነት በሚያስተዳድሩበት፣ እንዲሁም ደግሞ ለእያንዳንዱ አስተዳደር የተለያዩ የሽማግሌ ደረጃዎች ያሉትን የፕሪስቢቴሪያን ዓይነት አስተዳደር ይዛለች። ይሁን እንጂ፣ በቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያንና በፕሪስቢቴሪያን መዋቅር መካከል ያለው ትልቁ ልዩነት፣ በቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን እንድ ግለሰብ በሙሉ ጊዜ አገልጋይነት ሙሉ ጊዜውን ለማስተማርና ለሕዝቡ እረኛ ለመሆን የተመደበበት «አስተማሪ ሽማግሌ»

የሚል የአገልግሎት ምድብ አለመኖሩ ነው። በዚህ ፈንታ፣ ለቤተ ክርስቲያን አባላት፣ ሽማግሌዎች ወይም ጉብኚ አስተማሪዎች የማስተማር አገልግሎትን ይለጣሉ። ወይም በአንዳንድ ሁኔታዎች የማስተማር እና የመመስከር ተግባርን ለማከናወን ሰዎች (ለምሳሌ ም፣ ወንጌላውያን) ይቀጠራሉ። እንዲሁም ሽማግሌዎች የበለጠ አስተዳደራዊ በሆኑ ነገሮች ላይ ያተኩራሉ።

ይህ ሽማግሌ - መር የሆነ ቤተ ክርስቲያን አመራር አዲስ ኪዳን ከሚያስተምረው ጋር የበለጠ አብሮ የሚሄድ ይመስላል። ነገር ግን፣ ጥንቃቄ በሞላበት ሁኔታ ሲዳሰሉ የሚገባቸው ሦስት አደጋዎች በዚህ የአሠራር ዘዴ ውስጥ አሉ።

በመጀመሪያ፣ ምንም እንኳን በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ላይ የሚሠለጥኑ ሽማግሌዎች መኖራቸውን አስመልክቶ ብዙ ማስረጃዎች ቢኖሩም፣ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ላይ ቊጥጥር የሚያደርጉ የተለያዩ የሽማግሌ ቡድኖች ስለ መኖራቸው በአዲስ ኪዳን ምንም ማስረጃ የለም። በአዲስ ኪዳን ውስጥ የአውራጃ፣ የዞን አና ብሔራዊ የሽማግሌዎች ቡድን የለም። ስለዚህ፣ ቤተ ክርስቲያን የሽማግሌዎች ቡድን ደረጃዎችን በምትመሠርትበት ጊዜ፣ አዲስ ኪዳን ከሚፈቅደው በላይ አየተጓዘች ነው። ደግሞም ይህ የሆነው ቤተ ክርስቲያን የዓለምን መንግሥት የአሠራር ስልት በመከተሏ ብቻ ነው ሲሉ እንዳንደች ይከራከራሉ።

ሁለተኛ፣ በአያንዳንዱ ግለሰብ የሆነ ክርስቲያን ላይ አመራርን መስጠት ያለባቸው እነርሱ እንደ ሆኑ ሽማግሌዎች የሚያስቡ ከሆኑ፣ ወዲያውኑ እነርሱን ከማገልገል ይልቅ፣ በቤተ ክርስቲያን ላይ በሥልጣን የመግዛት ውድቀት ውስጥ ይገባሉ ሲሉ የሚፈሩ አንዳንድ ክርስቲያኖች አሉ። ግለሰብ የሆኑ አማኞችን የመለማት ነገራቸው አየተነሰ ይሄዳል። ይልቁንም፣ ጉዳዮችን በሽማግሌዎች መካከል የሚወያዩና በቤተ ክርስቲያንም ምትክ ውሳኔዎችን የሚያሳልፉ ይሆናሉ። እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን አባላት አስተዋጽኦ ትንሽ ይሆናል። ይህም አያንዳንዱ አማኝ መንፈስ ቅዱስ ያለው መሆኑን፣ እንዲሁም በአማኞች ፈንታ ውሳኔን የሚያስተ

ላልፉትን የሽማግሌዎች ቡድኖች ላይ ከማተኩር ይልቅ ኢየሱስን ለመስማት ኅላፊነት ያለበት የመሆኑን እውነት ቸል ይላል።

ሦስተኛ፣ በእግዚአብሔር ቃል የሠለጠነ የሙሉ ጊዜ አስተማሪ ሽማግሌ በማይኖርበት ጊዜ፣ ደግሞም የእግዚአብሔርን መንጋ በቅርበት የሚጠብቅ ሰው በማይኖርበት ጊዜ፣ ብዙዎቹ የቤተ ክርስቲያን አባላት በመንፈሳዊ ብስለት ደግሞም ጥልቀት ባለው የእግዚአብሔር ቃል እውቀት አያድጉም።

32ኛ ጥያቄ:- ሀ) ከዚህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ስልት ስለ ቤተ ክርስቲያን አመራር ምን ትምህርት ተማር? ለ) የሮማ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያንን የአመራር ዓይነት ከፕሪስቢቴሪያን የቤተ ክርስቲያን አመራር ጋር እወዳድር። ከአዲስ ኪዳን ናሙና ጋር የተቀራረበው የትኛው እንደ ሆነ ታስባለህ? የአያንዳንዱን የአመራር ስልት ደካማና ብርቱ ነጥቦች ግለጥ።

ሐ. ማኅበረ ምስመናዊ አስተዳደር:-

ጆን ካልቪን የፕሪስቢቴሪያን የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ስልትን ከማገልገል ብዙም ሳይቆይ፣ በተለያዩ የሽማግሌዎች ደረጃ የሚደረገው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር አሁንም በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካሉ አማኞች ውጭ ሥልጣንን ወደ ማድረጉ ያዘነብላል ብለው የሚያምኑ ሌሎች የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፣ ሦስተኛ ዓይነቱን የቤተ ክርስቲያን አመራር አገለገሉ። እነዚህ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አዲስ ኪዳን ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ምንም ዓይነት የቤተ ክርስቲያን ሥልጣንን አያሳይም አሉ። ደግሞም መላው የአማኞች ቡድን የቤተ ክርስቲያንን ሁሉንም ጠቃሚ ውሳኔዎች ወስነዋል አሉ። በአስቆሮቱ ይሁዳ ፈንታ ምትክን የመረጡት የቤተ ክርስቲያን አባላት ነበሩ (ሐዋርያት ሥራ 1:15-26)። በኋላም፣ አማኞች ሁሉ የመጀመሪያዎቹን ዲያቆናት መረጡ (ሐዋርያት ሥራ 6:5)። ኢየሱስም ሆነ ጳውሎስ፣ ሁለቱም፣ መላዋ ቤተ ክርስቲያን እንድን አባል መቅጣት እንዳለባቸው ተናገሩ (ማቴ. 18:15-17፣ 1ኛ ቆሮ. 5)። ስለዚህ፣ ቤተ ክርስቲያንን ልታደርገው ስለሚገባት ነገር፣ ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በላይ የሆነ ምንም ዓይነት የሥልጣን ደረጃ ሊኖር

አይገባም። ምን ማድረግ እንዳለባቸውና ሊያደርጉትም ስለማይገባ ነገር መወሰን ያለባቸው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ያሉ አባላት ናቸው። ሽማግሌዎች ቤተ ክርስቲያናቸውን በመወከል ሁሉንም ውሳኔዎች በማስተላለፍ ፈንታ፣ ሁሉንም የቤተ ክርስቲያን ዋነኛ ጉዳዮች በተመለከተ እያንዳንዱ አባል ድምፅ ሌሰጥ ይገባል። ለምሳሌ ያህል፣ የቤተ ክርስቲያን አባላት የገዛ እራሳቸውን መጋቢ ይመርጣሉ፣ አዲስ ሠራተኛን ይቀጥራሉ፣ እንዲሁም በዓመታዊ በጀትም ላይ ድምፃቸውን ይሰጣሉ።

ይህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መረዳት ዓለም አስተዳደርን በምትረዳበት መንገድ ተጽዕኖ ያርፍበታል። ይህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር በመጀመሪያ በተጀመረ ጊዜ፣ ዲሞክራሲያዊ መንግሥትን በተመለከተ ይለጥ የነበረው ትምህርት ገና መጀመሩ ነበር። ዲሞክራሲ ሕዝቡ የሚፈልጉትን ሰው በአመራር ላይ መርጠው የሚሰቀምጡበት፣ አንዲሁም ሰሕንባቸው የሚፈልጉትን ሕግ የሚመርጡበት የአስተዳደር ዘይቤ ነው። ውሳኔዎች የሚተላለፉት በብዙ ጉዳዮች ድምፅ በኩል ነው። በተመሳሳይ መንገድ፣ በምርጫ ሂደት በኩል የቤተ ክርስቲያን አባላት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊያደርጉት የሚፈልጉትን ነገር ይወስናሉ።

የዚህ ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መጽሐፍ ቅዱስ እያንዳንዱ አማኝ «ካህን» ነው በማለት የሚያስተምረውን ያገላል (1ኛ ጴጥ. 2፡5፣ 9)። እያንዳንዱ ሰው በአያሱስ ክርስቶስ በኩል ወደ አግዚአብሔር መገኘት በቀጥታ መግባት ይችላል (ዕብ. 4፡14-16)። ደግሞም ኢየሱስ የእያንዳንዱ አማኝ ራስ ስለሆነ፣ አማኞች ትእዛዛትን ከአንድ ሌላ ሰው ወይም በኩል ሳይሆን፣ በቀጥታ ከእርሱ ይቀበላሉ። አመራር እንደ ካህን ወይም ጳጳስ ወይም ልክ እንደ ሽማግሌዎች ቡድን ካለ የሰዎች ስብስብ የሚመጣ ክሆን፣ እንግዲያውስ የቤተ ክርስቲያን አባላት አመራራቸውን ከኢየሱስ በቀጥታ አልተቀበሉም ማለት ነው።

ምንም እንኳ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ልክ ክቤተ ክርስቲያን ውጭ የሚያገለግሉ ወንጌላውያንን እንደ መሳክ ወይም የሥነ መለኮት ትምህርት ቤቶችን እንደ መክፈት ያሉ የጋራ ተ

ግባራትን በአንድ ላይ ሌያከናውኑ የሚችሉ ቢሆንም፣ አያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በገዛ እራሱ ማንበረ ምእመን ላይ ሙሉ የሆነ አስተዳደር ወይም ሥልጣን አለው። ምንም እንኳ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ቤተ እምነታዊ ኅብረት ውስጥ ሊገቡ የሚችሉ ቢሆኑም፣ በቤተ እምነታዊው አስተዳደር ውስጥ በተለያዩ ደረጃዎች ያሉ አመራሮች ሰላጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አሳባቸውን ብቻ ማቅረብ ይችላሉ። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምትክነት መወሰን አይችሉም። በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት የሚፈለግ የጋራ ውሳኔ በሚኖርበት ጊዜ፣ ቤተ ክርስቲያን የእራሷን ወኪል በመሳክ በስብሰባው ላይ እንዲገኝ ታደርጋለች። ሁሉም ውሳኔ የሌላውን ቡድን የሚቆጣጠርን የአንድን ቡድን ፍላጎት ከማንጸባረቅ ይልቅ፣ የሰዎችን ፍላጎት ያንጸባርቅ ዘንድ የወኪሎች ቁጥር ከቤተ ክርስቲያንም ስፋት ጋር የተመጣጠነ መሆን አለበት። በእንደዚህ ዓይነቶቹ አብያተ ክርስቲያናት ያለ አመራር በአብዛኛው የሚከናወነው በሕዝብ ድምፅ ነው። ደግሞም መሪዎቹ ውስን ለሆኑ ዓመታት የሚያገለግሉ ናቸው። የመሪው ሚና የሰዎችን ፍላጎት በማክናወን ረገድ እገዛን ለማድረግ ነው፣ የሽማግሌዎን ፍላጎት ሰመሙላት አይደለም። ይህ መደበኛ በሆነ መልኩ አንደላውዘርን ባጥቷለች (አዲስ ኪዳን መጥምቃውያን) እና ሙሉ ወንጌል ቤተ ክርስቲያናት በአያሌው ጥቅም ላይ የሚውል ነው።

የዚህ አመሳካከት ችግር፣ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ሽማግሌዎች በአንድ የሆነ ደረጃ ያለው ሥልጣን ያላቸው ስለ መሆኑ ጠቋሚ የሆኑ ነገሮችን መያዙ ነው። የቤተ ክርስቲያን አባሎች በሥልጣን ላይ ባሉ ሰዎች እንዲገዙ እና እንዲታዘዙ ተነግሮአቸዋል (1ኛ ተሰ. 5፡12-13፣ ዕብ. 13፡17)። ደግሞም መጽሐፍ ቅዱስ አብዛኞቹ ሰዎች ውሳኔዎችን በሚያሳልፉ ጊዜ፣ ምርጫቸው በአብዛኛው እራስ ወዳድ የሆነና መንፈሳዊ ያልሆነ ነው።

33ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህን የአመራር ስልት አላይ ካሉት ከሁሉቱ የአመራር ዓይነቶች ጋር አመሳክር። ብርቱና ደካማ ጉኖቹን ዘርዝር። ለ) ከሦስቱ ዓይነት የቤተ ክርስቲያን አመራር ውስጥ አንተ የበለጠ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ብለህ የምታስበው የቱ ነው?

የቤተ ክርስቲያንን አስተዳደራዊ መዋቅር በተመለከተ ማጠቃለያዎች

1. መጽሐፍ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን ለማስተዳደር የተመረጠ መንገድ መኖሩን በተመለከተ ግልጽ የሆነ ጥቆማን እይስጠንም። ስምሳሌ ያህል፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሽማግሌዎች መኖር አለባቸው፣ ቊጥራቸውም ይህን ያህል መሆን አለበት የሚል ትእዛዛት የሉም። ነገር ግን፣ ማኅበረ ምእመናን ደግሞም ብዙ የገዛ ራሳቸውን ውሳኔዎችን ስለ ማሳለፋቸው ማስረጃዎች አሉ። በአንዳንድ ሁኔታዎች ሐዋርያት ወይም የእነርሱ መልእክተኞች (ጢሞቴዎስ እና ቴቶ) የበሰጠ «የጽጵስና» ዓይነትን አስተዳደር የሚመስል በቀጥታ የተሾሙ ሽማግሌዎች ያሉባቸው ይመስላል። ነገር ግን፣ በሌሎች ሁኔታዎች ልክ የመጀመሪያዎቹ ዲያቆናት እንደ ተመረጡበት ባለ አካላት አባላት ውሳኔዎችን ያስተሳልፋሉ። አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች በግሪኩ ዓለም ባለች ቤተ ክርስቲያን መሪው «ተቈጣጣሪ» ይባላል፣ ደግሞም ግሪኮቹ እንደሚጠቀሙበት ያለውን የሥራ አስኪያጅነት ተግባር ያክናውናል ሲሉ ያምናሉ። ነገር ግን በአይሁዶች ዓለም የጥንት ቤተ ክርስቲያን የምኩራቡን «የሽማግሌ» ዓይነት አስተዳደር በመቅዳት ወስዳዋለች።

ይሁን እንጂ፣ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች በተዘረዘሩት በጥንት አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ሽማግሌዎች ነበሩ ሲሉ ይከራከራሉ። ስለዚህም ደግሞ፣ ምንም እንኳ ትእዛዝ ባይሆንም፣ ይህ ተመራጭ የሆነ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዘዴ መሆኑን እግዚአብሔር በተግባር አሳይቷል።

2. አመራርና የአመራር መዋቅሮችን በተመለከተ ሦስት መሠረታዊ ነውነታዎች፡-

ሀ. ከቤተ ክርስቲያን የአስተዳደር መዋቅር ይልቅ ጠቃሚ የሆነው፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አመራራቸውን በተመለከተ መሪዎች ያላቸው ዝንባሌ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ በቤተ ክርስቲያን የአስተዳደር መዋቅር ላይ ብዙ ትኩረት/አጽንኦት የማያደርግ

መሆኑ እውነት ነው። ነገር ግን፣ መጽሐፍ ቅዱስ በመሪው ጠባያት፣ እንዲሁም አመራርን በተመለከተ ሊኖረው ስለሚገባ ዝንባሌ ብዙ አጽንኦትን ሰጥቷል። ኢየሱስ፣ ሰዎችን ለመቈጣጠር የሚጥረውን፣ ወይም መንገዳችንን ለመሄድ ኃይልንና ሥልጣንን የሚጠቀመውን፣ የዓለምን ዝንባሌ አስወግዶታል። ይልቁንም፣ አንድ ሰው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረት ባለው መልኩ መሪ የሚያደርገው ዝንባሌ፣ ወደ መንፈሳዊ ብስለት ያድገው ዘንድ ሕይወቱንና ጊዜውን በመስጠት ኃላፊነቱን ሰዎችን ለማገልገል ይጠቀምበታል ወይስ አይጠቀምበትም በሚለው ላይ የሚያርፍ ነው።

ለ) ምንም እንኳ ቤተ ክርስቲያን የትኛውንም አስተዳደራዊ መዋቅር ብትይዝ፣ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያኑን መገንባት የሚችል ቢሆንም፣ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ዓይነቶች በመሪዎች ላይ አላስፈላጊ ፈተናዎችን ያመጣሉ። አንዳንድ የአመራር መዋቅሮች የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን የአገልጋይ ዝንባሌን ይዘው ከመምራት ይመልሳቸዋል። የቤተ-ክርስቲያን መሪዎች፣ አመራርን የሥልጣንና የኃይል ጉዳይ አድርጎ የአስተዳደር መዋቅር የዓለምን የአመራር አመለካከት የሚያጠናክር በሚሆንበት ጊዜ፣ የእግዚአብሔር መሻት ከሆነው የአገልጋይነት አመራር በተቃራኒው እንሄዳለን።

ሁለት ጽንፎች በተለይ አደገኛ ናቸው።

የመጀመሪያው፣ መጋቢው ወይም ካህኑ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድ የተለየ ስው ተደርጎ የሚወስድ ከሆነ፣ ይህ አደገኛ ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪ ከሕዝቡ የተለየ የሚለብስ ከሆነ፣ በምስባኩ ላይ ለማገልገል ወይም የጌታን እራት ሥርዓት ለማክናወን እርሱ ብቻ የሚፈቀድለት ከሆነ፣ እርሱ የተለየ እንደ ሆነ፣ ደግሞም ሰዎችን ለማዘዝና ለመቈጣጠር ሥልጣን ያለው እንደ ሆነ በማስብ ስዚያ አገልጋይ የሚመጣበት ፈተና ታላቅ ነው። እንዲህ ላለው አገልጋይ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በማገልገል ረገድ ትሑት ልብን መያዝ በጣም አስቸጋሪ ነው።

ሁለተኛ፣ በሌላው ጽንፍም በመራመድ ቤተ ክርስቲያን እባላት የረለጉትን እንዲያደርጉ መፍቀድም እንዲሁ አደገኛ ነው። ለራሳቸው እንዲወለኑ ክተተዉ፣ ብዙዎች ሰዎች መንፈሳዊ ውሳኔዎችን የሚሳልፉበት ሁኔታ በጣም ብርቅዬ ነው። ይልቁንም፣ የእግዚአብሔር ሰዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በትምህርት የተሰጠበትን ነገር በመታዘዝ ረገድ ለማገዝ መንፈሳዊ ለመራር እና ምሪት ሁልጊዜ አስፈላጊ ነው።

ሐ. በአዲስ ኪዳን እጅግ ወጥ የሆነው የቤተ ክርስቲያናት አመራር በሽማግሌዎች የሚደረግ ምሪት ለጩነት ነው። በአዲስ ኪዳን እንደ ጊዜ እጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ሕይወት የበለሉ እባላትን የያዘችበት ደረጃ ላይ ከደረሰች፣ እባላቱ ሁልጊዜም የሽማግሌ ቡድኖች በሆኑት ይመራሉ። እነዚህ ሽማግሌዎች፡-

- 1) የእግዚአብሔርን ሕዝብ መሥዋዕትነት ባለበት መንገድ ለማገልገል በእግዚአብሔር መጠራታቸው ይለማቸዋል (1ኛ ጢሞ. 3:1)።
- 2) በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተዘረዘሩትን መመዘኛ መስፈርቶች ያሟላሉ።
- 3) የእነርሱ እረኞች እንደ ሆኑ እድርጎ ሕዝቡ ተቀብሏቸዋል።
- 4) በተቀዳሚነት መንፈሳዊ አካሄድን ናሙና በማድረግ፣ ቤተ ክርስቲያንን ክሐላት ትምህርቶች በመጠበቅ፣ እንዲሁም መንፈሳዊ በሆነ መንገድ እንዴት መኖር እንዳለባቸው ሰዎችን በማስተማር የሚመሩ ናቸው።

እነዚህ ሽማግሌዎች በተቀዳሚነት ቤተ ክርስቲያን የምትተዳደርበት ቦርድ እባላት እይደሉም። አሊያም እንደ መጋቢ ባለጠንካራ መሪ ሥር ያሉም እይደሉም። ይልቁንም፣ ሽማግሌዎች ለቤተ ክርስቲያን እባላት ምሪትንና እንክባካቤን እያበረክቱ በጥልቀት፣ በእገልግሎት ውስጥ የሚሳተፉ ናቸው።

34ኛ ጥያቄ፡- እነዚህን ሦስት እውነቶች ከልሳቸው። ሀ) እነዚህ ሦስት እውነቶች አስፈላጊ የሆኑት ስምንድን ነው? ለ) በእነዚህ ሦስት እውነቶች

እንዲሁም በእናንተ ቤተ ክርስቲያን እና በእትዮጵያ ውስጥ ባሉ በአብዛኞቹ አብያተ ክርስቲያናት የተለመደ በሆነው መካከል ያሉ አንዳንድ ልዩነቶች ምንድን ናቸው?

3. የቤተ ክርስቲያን የአመራር መዋቅርን ለመዘርጋት መሪ የሆኑ መርሐዎች፡- በአንዳንድ የቤተ ክርስቲያን እስተዳደር ስልቶች ላይ ችክ ያለ አቋም መያዝ የማንችል ቢሆንም፣ አብያተ ክርስቲያናት ምን ዓይነት የአመራር መዋቅረን መምረጥ ይገባቸዋል። ከሁሉም በላይ ደግሞ መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መምራት የሚጠበቅባቸው እንዴት ነው የሚለውን በተመለከተ ምሪት ሊሰጡ የሚገባቸው ጥቂት በጣም ጠቃሚ የሆኑ መሠረታዊውን ነጥቦች ከአዲስ ኪዳን እንደሚገኙ አምናለሁ።

ሀ) የመሪዎች ዝንባሌ የሁሉም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሚና ማገበረ ምእመኑን ማገልገል ነው፣ ማገበሩን መግዛት እይደለም፣ የሚለውን የኢየሱስን ግልጽ ትምህርት ማንጸባረቅ ይርበታል። እኔ መሪ ነኝ የሚለው ዝንባሌ፣ እኔ የምለውን ማድረግ አለብህ የሚለው በአዲስ ኪዳን የቤተ ክርስቲያን አመራር ግንዛቤ ውስጥ ስፍራ የለውም።

ለ) 1) ለማኞች ሁሉ የእግዚአብሔር ቤተሰብ ክፍል ስለሆኑና ወንድምና እጎት ስለሆኑ፣ 2) እያንዳንዳችን በውስጣችን የሚኖር መንፈስ ቅዱስ ያለን በመሆኑ፣ 3) ኢየሱስ የሁሉም ለማኞች ራስ ስለሆነ፣ እንዲሁም 4) ሁሉም የቤተ ክርስቲያን እባላት ካህናት በመሆናቸው ምክንያት፣ በየትኛውም የቤተ ክርስቲያን እስተዳደር ደረጃዎች ላይ ያሉ መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ጉዳዮች ላይ እንዲሳተፉ የቤተ ክርስቲያን እባላት ሊፈቅዱላቸው ይገባል። እንዲሁም የእግዚአብሔር ቃል የሚፈቅደው እስከ ሆነ ድረስ፣ እግዚአብሔር እንዲያደርጉት የሚፈልገውን ነገር እንዲያደምጡና እንዲታዘዙ ተራ እባላትን ማደፋፈር ይኖርባቸዋል። አብዛኛውን ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እጅግ ቍጥጥር የሚያበዙና ወደ ፈላጭ ቆራጭነትም የሚለወጡት፣ ለዎችንም ምንም ነገር እንደማያውቁና ብልሃት ያለበት ውሳኔ መወለን እንደማይችሉ

አድርገው የሚመለከቱት፣ መንፈስ ቅዱስ በለዎች ሕይወት ውስጥ እንደሚሠራ በማናምንበት ጊዜ ነው።

ሐ. በቤተ ክርስቲያን መሪዎችና በተራው የቤተ ክርስቲያን አባላት መካከል ጠንካራ ልዩነት አንዲኖር የሚያበረታታ የትኛውም የቤተ ክርስቲያን መዋቅር አደገኛ ነው። በቤተ ክርስቲያን ሁሉም አባላት እኩል ጠቀሜታ የሚሰጡባት፣ ደግሞም ሁሉም አማኞች በውስጥ የሚያገለግሉባት አካል ናት ሲል አዲስ ኪዳን ከሚያስተምራቸው ብዙ ትምህርቶች ጋር ይቃረናል። ቤተ ክርስቲያን በየትኛውም ጊዜ ልክ አንደ ወንጌላውያን ወይም መጋቢያን ያሉ ጥቂት ሰዎች ብቻ ሥራውን ሊሠሩ ይችላሉ። ደግሞም ቀሪዎቹ አባላት ተመልካቾች ናቸው ብላ በምታስብበት ጊዜ፣ ሁሉም አባላት የአካሉ አስፈላጊ ብልቶች ናቸው። ደግሞም ሁሉም አባላት አንዳቸው ሌላውን በማገልገል የሚተጉ መሆን አለባቸው። የሚለውን የአዲስ ኪዳን አሳብ መጣልዋ ነው (1ኛ ቆሮ. 12)። አንዲሁም የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ከአገልጋይነት ይልቅ አንደ ገዢዎች አንደ ሆኑ አንዲያስቡ የሚያበረታታ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር፣ ኢየሱስ ስለ መሪነት ካስተማራቸው ትምህርቶች ጋር የሚቃረን ነው። ደግሞም ለቤተ ክርስቲያን መሪውም ሆነ ለቤተ ክርስቲያን አደገኛ ነው።

መ. በአዲስ ኪዳን ውስጥ ዋጋ የሚያስከፍል ብዙ ደረጃዎች ያሉት በጣም በከፍተኛ ደረጃ የተደራጀ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ለሰ መኖሩ የምናገኘው ፍንጭ ኢምንት ነው። የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር የበለጠ አየተወሳሰበ በሄደ መጠን፣ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አጅግ ዋጋ የሚያስከፍል፣ አንዲሁም በገዛ አራሳቸው ጉዳይ ላይ የሚወሰኑ ሰዎች አያነሡ ይሄዳሉ ሲል ያስተምረናል። ወዲያውም ይህ በቤተ ክርስቲያን አባላት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖን ያሳድራል። በንግዱ ዓለም አንኳ ዛሬ፣ ሰዎች በሚኖሩበትና በሚሠሩበት ለፍራ ለማይኖሩና ቅርርብ የሌላቸውን መሪዎች በተመለከተ፣ በአመራር ወይም አስተዳደራዊ ውሳኔዎች በሚሰጡት ለፍራ አጅግ ብዙ ሰዎችን ማለባለብ ለንግድ ሥራ ወሳኝ የሆነ ጉዳይ አንደ ሆነ መሪዎች መገንዘብ ጀምረዋል። የቤተ

ክርስቲያን ቤተ እምነቶች በአለተዳደር ለፍራ ላይ ብዙ ሰዎችን በማስቀመጥ እና አገልግሎቶች በማዕከል ቍጥጥር ሥር እንዲውሉ የማድረግ አስቸጋሪ ቍንጭ የመሆንን ዝንባሌ ሊቋቋሙት ይገባል። ውሳኔዎች የበለጠ በማዕከላዊ መልኩ በሚተላለፉበት ጊዜ፣ በአጥቢያቸው የሚገኙ ክርስቲያኖች በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ ጠቃሚ ናቸው ብለው በሚመለከቱዋቸው ጉዳዮች ላይ የባለቤትነት ስሜት ሲያጡ፣ የቤተ ክርስቲያን ቤተ እምነት ወዲያውኑ ትግል ውስጥ ይገባሉ።

35ኛ ጥያቄ:- ሀ) ዛሬ በኢትዮጵያ ውስጥ ላሉት ቤተ ክርስቲያን እነዚህ አራት ነጥቦች አስፈላጊ የሆነ ማስጠንቀቂያዎች ናቸው ብለህ ለምን ታስባለህ? ለ) ከምስቱ ዋና ዋና የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ናሙናዎች መካከል ቤተ ክርስቲያናችሁ የምትከተሰው የትኛውን ነው? ሐ) የአዲስ ኪዳን ትምህርቶችን ከግምት አስገብተህ ስትመለከት፣ ከምስቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር አመለካከቶች አዲስ ኪዳን ስለ አመራርና ስለ ክርስቲያን ከሚናገረው ጋር የበለጠ የሚጉዳኝው የትኛው ነው?

አራተኛ ቀን:- ለሳምንታዊ ውይይት ለመዘጋጀት የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልል።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የመወያያ ጥያቄዎች

1. ሀ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በአመራር ግንዛቤአቸው ለዳቃውያንን ሊመስሉ የሚችሉት እንዴት ነው? ለ) ፈሪ ሳውያንንስ? ሐ) የሥነ-መለኮት ሥልጠና ያገኙ መሪዎች አገልግሎትን አንደ ጸሐፍት ሊመለከቱ የሚችሉት እንዴት ነው?

2. ሀ) የኢየሱስ አመራር በቤተ ክርስቲያን አብዛኞቹ መሪዎች ከሚያከናውኑት አመራር የሚለየው እንዴት ነው? ለ) ኢየሱስ ለሰዎች ያለው አመለካከት ብዙውን ጊዜ መሪዎች ሰዎችን ከሚመለከቱበት የሚለየው እንዴት ነው? ሐ) የቤተ ክርስቲያን

መሪዎች የኢየሱስን ምሳሌነት እየተከተሉ ለመምራት ቢፈልጉ አንዴት የሚለወጡ ይመስልሃል?

3. ሀ) በብሉይ ኪዳንና በኢየሱስ ባሕርይ የተገለጹትን የመሪዎች ማዘጋጀት ትምህርቶች ዘርዘር። ለ) ይህ ዛሬ መሪዎችን ስለ ማዘጋጀት ከምናስብበት መንገድ የሚለየው አንዴት ነው? ሐ) በብሉይ ኪዳንና በኢየሱስ ዘመን ይስጥ የነበረውን የመሪዎች ማሰልጠኛ ዘዴ ብንከተል፣ በአመራር ሥልጠና ላይ ምን ዓይነት ለውጥ ይኖራል? መ) ዛሬ ሰቤተ ክርስቲያናችን የበለጠ ጠቃሚ የሚሆነው የመሪነት ሥልጠና የትኛው ነው? ሰምን?

4. ሀ) በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተጠቀሱትን የተሰያዩ ዓይነት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ዘርዘር። ለ) አያንዳንዱ የመሪነት ዓይነት በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ዓይነት ሚና አንደ ነበረው ግለጽ። ሐ) እነዚህ መሪዎች ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ መኖራቸው አብራራ። የአዲስ ኪዳን መሪዎች ካገለገሉበት ሁኔታ የዛሬዎቹ የሚለዩትና የሚመሳሰሉት አንዴት ነው? መ) ከዛሬው ዘመን ጋር ሲነጻጸር፣ በአዲስ ኪዳን ዘመን መሪዎች አንዴት ይሠለጥኑ አንደ ነበረ አብራራ። በአዲስ ኪዳን ዘመን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከሠለጠኑበት መንገድ ምን አንማራለን? ሠ) ባለፉት 100 ዓመታት ውስጥ በአመራር ሥልጠና ላይ የታዩት ሰውጦች ምን ምንድን ናቸው? እነዚህ ሰውጦች በዛሬው የመሪዎች ሥልጠና ላይ ያስከተሏቸው አዎንታዊና አሉታዊ ገጽታዎች ምን ምንድን ናቸው? የአመራር ሥልጠናን የበለጠ ውጤታማ ለማድረግ ምን ማድረግ አንችላለን?

5. ሀ) ሦስቱን ዐበይት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነቶች ዘርዘር። ለ) ከእነዚህ መካከል የአዲስ ኪዳንን ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ይመስላል የምትለው የትኛው ነው? መልስህን አብራራ። ሐ) የአያንዳንዱ አስተዳደር ደካማና ጠንካራ ነጥቦች ምን ምንድን ናቸው? መ) ቤተ ክርስቲያናችሁ የምትከተለው የትኛውን ዓይነት አስተዳደር ነው? ሠ) በቤተ ክርስቲያናችሁ አደረጃጀት ላይ ምን ዓይነት ለውጦች ቢደረጉ ይበጃል ትላለህ? ለምን?

6. ሀ) ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር አደገኛ ሁኔታዎች ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ ምን አንማራለን? ለ) እነዚህ ዝንባሌዎች ዛሬ በኢትዮጵያ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚታዩት አንዴት ነው? ሐ) ቤተ እምነታችሁን ገምግም። ከአዲስ ኪዳን መርሐዎች ለማፈንገጥ የሚጥሩ አንዳንድ ዝንባሌዎች ምን ምንድን ናቸው? ቤተ ክርስቲያን በአስተዳደራዊ መዋቅሯም ሆነ በመሪዎቹ አመሰክክት ጤናማ መሆኗን የሚያሳዩ ምን ምን ምልክቶች አሉ?

7. ሀ) ኢየሱስም ሆነ ሐዋርያት ቤተ እምነትን ለመመሥረት ጥረት ያላደረጉት ለምን ይመስልሃል? ለ) ቤተ እምነትን የሚመሠርቱ አብያተ ክርስቲያናት ምን ዓይነት አዎንታዊ ነገሮችን ሊያመጡ ይችላሉ? ሐ) አብያተ ክርስቲያናት ቤተ እምነቶችን በመመሥረታቸው ምክንያት የተከሰቱት አሉታዊ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው? መ) ቢሮክራሲያዊ ቤተ እምነትን ሳለመገንባት አብያተ ክርስቲያናት አንዴት ጥንቃቄ ሊያደርጉ ይችላሉ?

ትምህርት ሃያ አንድ

አንደኛ ቀን፡-

አብዛኞቻችን ረጅም የተደራጁ የቤተ ክርስቲያን አደረጃጀት ዘዴዎች ያሏቸው አብያተ ክርስቲያናት አባላት ነን። ብዙውን ጊዜ የቤተ ክርስቲያናችንን አስተዳደራዊ መዋቅር ለመለወጥ የሚደረገው ጥረት አምብዛም ጠቃሚ ላይሆን ይችላል። የቤተ ክርስቲያናችን መዋቅር በጣም መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም ብለን በማለባችን ምክንያት ለመስወጥ በመነሣት ክፍፍል እንድንፈጥር የእግዚአብሔር ፈቃድ አይደለም። ይሁን እንጂ፣ የቤተ ክርስቲያናችን መዋቅር እግዚአብሔር የሚፈልገው ብቸኛው ዓይነት መዋቅር አንዳልሆነም ማወቅ ይኖርብናል። እንዲህም ደግሞ በምእመናን ላይ ከፍተኛ ጫና በማድረግ ሰዎች ስለ ቤተ ክርስቲያንና የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ

ግንዛቤ አንዲይዙ የሚያደርጉ የአስተዳደራዊ መዋቅር ክፍሎች ካሉ፣ እነዚህን ነገሮች ማስተካከል ይኖርብናል። መዋቅሩ የበለጠ ተቆጣጣሪና ቢሮክራሲያዊ በመሆን የአግዚአብሔር መንፈስ ተግባሩን አንዳያከናውን የሚከላከል ከሆነ፣ ምናልባትም አግዚአብሔር ሽማግሌዎች ይህንን ችግር እንዲመሰክቱ አንድታግዝ ሊጠቀምብህ ይችላል። ከሁሉም በላይ፣ አንደ ክርስቶስ አገልጋይ መሪዎች መሆናችንን ለማረጋገጥ ልባችንን መመርመር አለብን።

1ኛ ጥያቄ:- ሀ) ባሰፈው ሳምንት ካካሄድነው የታሪክ ዳሰሳ ስለ አስተዳደራዊ መዋቅሮችና የቤተ ክርስቲያን አመራር የተማርካቸውን ነገሮች ዘርዘር። ስ) የቤተ ክርስቲያናችሁ መሪዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ አመራር ስመስጠት በሚያደርጉት ጥረት ሊያውቁቸው የሚገባቸው የቤተ ክርስቲያን አመራርና መዋቅር እውነታዎች ምን ምንድን ናቸው?

አግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን ያለውን ራእይ ለማሳካት የሚያስችል ውጤታማ ድርጅት ስመመሥረት የሚያግዙ ቁልፍ እውነቶች

1. ድርጅትና አስተዳደራዊ መዋቅር የሚፈጠርበት ምክንያት ለዎች ውጤታማ በሆነ መንገድ ተቀናጅተው የቤተ ክርስቲያኒቱን ራእይ እንዲፈጸሙ ለማስቻል ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ አግዚአብሔር ሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ሲኖራቸው ይገባል የሚለው አንድ ዓይነት መዋቅር መኖሩን አያሳዩም። አዲስ ኪዳን የቀድሞዎቹ አብያተ ክርስቲያናት እርሶ በርሳቸው የሚገናኙባቸው የአሠራር መንገዶች አንደ ነበሯቸው ቢናገርም፣ ያካሄዱት መደበኛ የሆነ ስምምነት አልነበረም። በአያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አገልግሎቶችን የሚቆጣጠሩና ሕዝቡን በአረኝነት የሚያገለግሉ ሽማግሌዎች ነበሩ። በአብያተ ክርስቲያናት መካከል የነበረው ግንኙነት መደበኛ ያልሆነና አንዱ ሌላውን የማይቆጣጠርበት ነው። የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን በቆሮንቶስ ሳሉት አብያተ ክርስቲያናት አስተዳደራዊ ሥልጣን እንደ ነበራቸው የሚያሳይ መረጃ የለም። በሁሉም አብያተ ክርስቲያናት ላይ መንፈሳዊና አስተምህራዊ ሥልጣን የነበራቸው ሐዋርያት ብቻ ነበሩ፣ ይህም ሥልጣን

አነርሱ ሲሞቱና አዲስ ኪዳን ሲጻፍ አብቅቷል። አማኞች የትም ቢኖሩ የአንድ ቤተሰብ አባል መሆናቸውን ስለ ተረዱ፣ አንዱ ለሌላው ይጸልይና ይረዳዳ ነበር። አንዱ ቤተ ክርስቲያን ችግር ሲገጥመው ሌሎች ይረዱት ነበር። (ለምሳሌ፣ በመቁዶንያ የነበሩ አብያተ ክርስቲያናት በኢየሩሳሌም ሰነበሩት ድሆች ገንዘብ ልከው ነበር። 2ኛ ቆሮ. 8።) ይህ የተደረገው ግን በክርስቲያናዊ ፍቅር እንጂ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ይህንን ድርጊት ስላበረታታው አልነበረም።

በታሪክ ሁሉ፣ ቤተ ክርስቲያን የተለያዩ አስተዳደራዊ መዋቅሮችን አዘጋጅታለች። ይህንንም ያደረገችው የአገራቸውን የመንግሥት አስተዳደር በመስረጅ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ቤተ ክርስቲያን አንዴት መተዳደር እንዳለባት የሚናገር ነገር የለም። ስለሆነም፣ እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንና ቤተ እምነት ወንጌሉን ለማለራጨት ከሁሉም በላይ ጠቃሚ ነው የሚሉትን ዓይነት እደረጃጀት መከተል ይችላሉ። ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የዓለምን የአስተዳደር መዋቅር ሳስመከተል መጠንቀቅ አለባቸው። አንድ ቤተ እምነት የቤተ ክርስቲያኑን ፍላጎት የሚያሟላ ዓይነት አስተዳደራዊ መዋቅር ቢከተል መልካም ነው። ይሁን እንጂ፣ መዋቅራቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አገልጋዮች መሆን እንዳለባቸውና አማኞች ስጦታቸውን በመጠቀም አግዚአብሔርን የሚያገለግሉ ካህናት መሆናቸውን የሚገልጹትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆዎች አንዳይጥሉ መጠንቀቅ አለባቸው።

በቤተ ክርስቲያን ወይም በቤተ እምነት ውስጥ የተለያዩ ደረጃዎች ያሏቸውን መሪዎች የምንጠቀመው ስዎችን ለመቆጣጠር ሳይሆን፣ አብረው የሚሠሩበትን ሁኔታ ለማመቻቸት ነው። አብዛኞቹ ድርጅቶች መዋቅሮችን የሚጠቀሙት ሕዝቦቻቸውን ለመቆጣጠርና የአገሪቱን ሕግጋት መጠበቃቸውን ለማረጋገጥ ነው። ነገር ግን የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን ሥልጣንን በዚህ መንገድ መገልገል የለባትም። ይልቁንም፣ መዋቅርን መጠቀም ያሰብን የአግዚአብሔር ሕዝብ ለመንግሥቱ በይበልጥ ተባብረው እንዲሠሩ ለማገዝ መሆን አሰባት። ዓላማው

ቡድኑ የመሠረተውን ዓላማ ማሳካት ሊሆን ይገባል። የትኛውም ድርጅታዊ መዋቅር ጠቃሚ የሚሆነው ሰዎች በተሻለ ሁኔታ እንዲሠሩ ለማድረግ ሊችል ነው። እስተዳደር አስፈላጊ የሚሆነው ሰዎች ለብቻቸው ከሚሠሩት በላይ በጋራ በመሥራት ዘላቂታዊ የሆነ ውጤት እንዲያስመዘገቡ ለማገዝ ነው።

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሦስት መስፍርቶችን ማሟላታቸውን ለማረጋገጥ በተደጋጋሚ ቤተ እምነታዊ መዋቅሮቻቸውን መገምገም አለባቸው።

ሀ. መዋቅሩ ቤተ ክርስቲያን ራስዬዎን እንድትፈጽም እየረዳት ነው? መዋቅሩ የራስዬ እገልጋይ መሆን አለበት። መዋቅሩ ሰዎች ለብቻቸው ከሚያከናውኑት በላይ እግዚአብሔር የሚፈልጋቸውን ተግባራት እንዲያከናውኑ ካላስቻለ፣ የእድገት መሣሪያ ሳይሆን መሰናክል መሆኑ አሙን ነው።

ለ. አስተዳደራዊ መዋቅሩ ሰዎች በእንድነት ውጤታማ ተግባር እንዲያከናውኑ እየረዳቸው ነው ወይስ በእንድነት በመልካም ሁኔታ የሚሠሩበትን ሁኔታ እየቀነሰ ነው? እንደ መዋቅር የሚያስፈልገው ቤተ ክርስቲያን በእንደ ደረጃ ጥሩ ተግባር ማከናወን ሳትችል ስትቀርና ይበልጥ ውጤታማ ለመሆን የሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ትብብር ሊያስፈልጋት ነው። ለምሳሌ፣ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መዋቅር ሳያስፈልጋት ለአካባቢዋ ሕዝብ ወንጌልን ልትመሰክር ትችላለች። ነገር ግን ወንጌላውያንን ወደ ሩቅ ቦታዎች በምትልክበት ጊዜ አስተዳደራዊ መዋቅር ሊያስፈልጋት ይችላል። ይህ መዋቅር አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዳ እንድትገኝ፣ ለወንጌላውያን የሚሰጥ ገንዘብ እንዲሰበሰብ፣ ልዩ ሥልጠና እንዲሰጥ፣ የወንጌላውያኑ ልጆች የትምህርት ጉዳይ አልባት እንዲያገኝ፣ ወዘተ. . . የበኩሉን አስተዋጽኦ ያደርጋል። ወይም ደግሞ እንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ቁልፍ አገልጋዮቻቸውን የማሠልጠን እቅም ላይኖራቸው ይችላል። ነገር ግን አብረው የሚሠሩ አብያተ ክርስቲያናት በቡድን ሆነው መሪዎቻቸውን ሊያሠሉት ይችላሉ። ስለሆነም፣ ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በላይ የሆነ መዋቅር የሚያስፈልገው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በራሷ

አገልግሎቷን ማከናወን በማትችልበት ጊዜ ነው። አብያተ ክርስቲያናት እግዚአብሔር ክእንርሱ የሚፈልጋቸውን ነገሮች ለማሟላት ብዙ ነገሮችን ማሟላት ካለባቸው፣ ይህ ከእግዚአብሔር ፍላጎት እንዲወጡ ሊያደርጋቸው ይችላል። ለምሳሌ ያህል፣ እንደ መዋቅር አብያተ ክርስቲያናት ከሩቅ አስተዳደር ድጋፍ ለማግኘት የሚያደርጉት ጥረት እግዚአብሔር እንዲያከናውኑ የሚፈልጋቸውን ነገሮች እንዳያከናውኑ የሚያደርግ ከሆነ፣ ይህ መዋቅር የእግዚአብሔርን ሥራ ከማሳካት ይልቅ እያደናቀፈ ነው ማለት ነው።

ሐ. ሰዎች የመዋቅሩን ዓላማ እውቀው ድጋፋቸውን ይሰጣሉ? ሰዎች መዋቅሩን ወይም የመዋቅሩን ምክንያት ካልተገነዘቡ፣ ያ መዋቅር መሰናክል ይሆንባቸዋል፤ ወይም ደግሞ ከመዋቅሩ ዓላማ ጋር ካልተሰማሙ፣ መዋቅሩን ሊደግፉ እይችሉም። ሰዎች ገንዘባቸውን የሚሰጡት ጠቃሚ ነው ብለው ለሚያስቡት ነገር ነው። ምእመናን መዋቅሩን የማይደግፉ ከሆነ፣ ብዙውን ጊዜ ይህ የሚሆነው የመዋቅሩን ጥቅም ባለመረዳታቸው ነው። ስለዚህ መዋቅሩን መለወጥ ወይም ደግሞ የመዋቅሩን ጥቅም ለምእመናን በሚገባ ለማብራራት ተጨማሪ ጥረቶችን ማድረግ የመሪዎች ኃላፊነት ይሆናል ማለት ነው።

2ኛ ጥያቄ፡- ከላይ የተመለከቱትን ሦስት መስፈርቶች በመጠቀም የቤተ እምነታችሁን መዋቅር ገምግም። ሀ) ወንጌሉን በውጤታማነት በሚስፋፋት ላይ ያለው የመዋቅሩ ክፍል የትኛው ነው? ለ) ውጤታማ ያልሆነውና የእግዚአብሔርን ሥራ የሚያደናቅፈው የትኛው ክፍል ነው? ሐ) ይህ የመዋቅር ክፍል የእግዚአብሔርን ሥራ ከማጠናከር ይልቅ የሚገድበው ለምንድን ነው? መ) ቤተ ፎርስቲያናችሁ አስተዳደራዊ መዋቅሯን ለመደገፍ የሚሰችል ገንዘብ ለማግኘት እየተቸገረች ነው? ከሆነ፣ ምክንያቱ ምን ይመስልሃል?

እንደ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ወይም ቤተ እምነት ምንም ዓይነት መዋቅር ቢያዘጋጅ፣ መዋቅሩ ግልጽ ዓላማ ያለውና የቤተ ክርስቲያኒቱን ራስዬ እውን ለማድረግ የሚያግዝ መሆን አለበት። ምእመናን የመዋቅሩን ዓላማ መረዳት አለባቸው። የመዋቅሩን ጥቅምና እግዚአብሔር የሰጣቸውን ራስዬ እንዴት እውን

እንደሚያደርግ መረዳት አለባቸው። አንድ የቤተ እምነት የመዋቅር ክፍል የተዘጋጀበት ግልጽ ምክንያት ከሌለው፣ ይህ መዋቅር ሕዝቡን የሚያስጨንቅና የእግዚአብሔርን ሥራ የሚገድብ ቢሮክራሲያዊ ማካቶ መሆኑ የማይቀር ነው።

ችግሩ፣ እድሜያቸው እየገፋ ሲሄድ፣ የቤተ እምነት መዋቅሮች እየተወሰዱ ይሄዱና ሕዝቡ የተጨመሩትን ክፍሎች ዓላማ ይዘነጋል። ቢሮክራሲ አንደ አረም ይስፋፋና ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ስምተው እግዚአብሔር የሰጣቸውን ሥራ የሚያከናውኑበትን መንገድ ይዘጋል። ብዙውን ጊዜ መዋቅሮች አብያተ ክርስቲያናት የራሳቸውን ኃላፊነት እንዳይወጡ ወይም ባላቸው ሀብት ተጠቅመው ተግባራቸውን እንዳያከናውኑ ይከለክላቸዋል። በመዋቅሩ ላይ የበላይ አካላት የሆኑት መሪዎች ውሳኔዎችን እንዲሰጡና የሚያስፈልጓቸውን ነገሮች እንዲያሟሉላቸው ይጠበቃሉ። በአጠቃላይ መዋቅሩ እየተሰፋፋ በሚሄድበት ጊዜ፣ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በጋራ የሚሠሩበትን ሁኔታ ከማመቻቸት ይልቅ ቤተ ክርስቲያንና መሪዎችን ያዳክማል።

3ኛ ጥያቄ፡- የእግዚያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ችግሮቻቸውን መፍታት ሲገባቸው የበላይ መሪዎችን ሲጠብቁ የተመለከተከበት ሁኔታ ካለ ግለጽ።

የእግዚያ ቤተ እምነት መሪዎች በየጊዜው መዋቅራቸውን በመመርመር የእግዚአብሔርን ሥራ የማያደናቅፉ መሆናቸውን ማረጋገጥ አለባቸው። የትኛውም የመዋቅሩ ክፍል የእግዚአብሔር ሕዝብ ለየብቻቸው ክሚያከናውኑት የበለጠ ተግባር እንዲያከናውኑ የማያስችል ከሆነ፣ መሰወጥ አለበት። ጠቃሚ መስሎ ቢታየንም ባይታየንም፣ ቀደም ሲል ለተዘጋጀው የእስተዳደር መዋቅር ራሳችንን በግድ ከማሰገዛት ይልቅ፣ ግቦቻችንን ለማሳካት እንደሚያግዝ አድርገን ልናስተካከለው ይገባል።

ዛሬ አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ከእግዚያ ቤተ ክርስቲያን እስከ ዋናው ጽሕፈት ቤት ድረስ አምስት አስተዳደራዊ ደረጃዎች አሏቸው። ለእነዚህ ሁሉ ደረጃዎች ገንዘቡ የሚመጣው ከእግዚያ አብያተ ክርስቲያናት ነው። ምእመናን እነዚህ የመዋቅር ደረጃዎች ለምን እንደሚያስፈልጉ ሰለማይረዱ፣ ብዙውን ጊዜ ገንዘብ

ለመስጠት ፈቃደኞች ሳይሆኑ ይቀራሉ። «የክፍለ ማኅበር ወይም የክፍለ ማኅበራት ኅብረት ጥቅም ምንድን ነው? ቀጣናው ወይም ዋናው ጽ/ቤት የሚረዳን አንዴት ነው? የሴቶች ወይም የወጣቶች ማኅበር እጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን የሚረዳት እንዴት ነው?» ሲሉ ይገረማሉ። ምእመናን ለአንድ የመዋቅር ክፍል ድጋፍ መስጠታቸውን የሚገልጹት የገንዘብ ድጋፍ በማድረግ ነው። ከእግዚያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ያሉት የአመራር ክፍሎች ለእግዚያቸው የሚከፍሉትን ገንዘብ አጥተው የሚቸገሩት፡- ሀ) የእግዚያ ቤተ ክርስቲያን አባላት ያ የአመራር ደረጃ ለምን እንዳስፈለገ ስለማይረዱ፣ ወይም ስ) ለዚያ መዋቅር ድጋፍ ስለማይስጡና በገንዘባቸው ለመደገፍ ፈቃደኞች ባለመሆናቸው ነው። እስተዋይ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጊዜ ወስደው የእግዚያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን መዋቅሮቹንና አስፈላጊነታቸውን መረዳታቸውንና ድጋፍ ለመስጠትም ፈቃደኞች መሆናቸውን ለማረጋገጥ ይሞክራሉ። የቤተ እምነት መሪዎች የእግዚአብሔርን ሥራ በውጤታማነት ለማከናወን የሚያስችሉትን የመዋቅር ክፍሎች ብቻ በመጠቀም ላይ ቢያተኩሩ መልካም ነው። መዋቅሩንና ዓላማውንም ለምእመናን ማብራራት አለባቸው። ይህ ሁሉ ጥረት ተደርጎ አሁንም ምእመናኑ የማይደግፉት ከሆነ፣ ሕዝቡ ጠቀሜታውን እስኪረዱ ድረስ አገልግሎት ከመስጠት እንዲርቅ ማድረግ መልካም ይሆናል።

4ኛ ጥያቄ፡- ብሔራዊ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች አብያተ ክርስቲያናት በበለጠ ተቀራርበው እንዲሠሩና የጋራ ራእያቸውን እንዲያላኩ ለማገዝ ምን ቢያደርጉ ይበጃል ትላለህ?

2. እግዚያ ቤተ ክርስቲያን የእጠቃላይ ቤተ እምነት መሠረታዊ ደረጃ ስለሆነች፣ እጅግ ግልጽና ጠንካራ መዋቅርና በሚገባ የሠለጠኑ መሪዎች ሊኖሯት ይገባል።

አንድ ቤተ እምነት ጠንካራ የሚሆነው የእግዚያ አብያተ ክርስቲያናትን ጥንካራ ያህል ነው። እግዚያ አብያተ ክርስቲያናት ጠንካራ ከሆኑ፣ ቤተ እምነቱ ጠንካራ ይሆናል። እግዚያ አብያተ ክርስቲያናት ደካማ ከሆኑ ደግሞ፣ ቤተ እምነቱ ደካማ ይሆናል።

የቤተ እምነቱ መዋቅርች ሁሉ የሚመሠረቱት በእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ላይ ነው። የእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እስተ ዳደራዊ መዋቅር የሁሉንም እጥቢያ እብያተ ክርስቲያናት መንፈሳዊ አድጎት የማያፋጥንና እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያን የሰጠውን ራእይ ስመፈጸም የማያግዝ ከሆነ፣ ከቤተ ክርስቲያን ውጭ ያለው መዋቅር ቤተ ክርስቲያኒቱ እንድታደግ አያስችልም። ስለሆነም፣ አንድ ቤተ እምነት ጠንካራ ለመሆን ከፈለገ፣ ምእመናንን እግዚአብሔር ወደሚፈልገው አቅጣጫ የሚያደርሱ መንፈሳዊ ብስለት ያላቸው የእጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች እንዲኖሩት ሊያደርግ ይገባል። ቤተ እምነቱ በከፍተኛ የአመራር ደረጃ ላይ ብቻ ከፍተኛ ብቃት ያላቸውን መሪዎች ከማስቀመጥ ይልቅ፣ በእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አመራር ላይ ምርጫ መሪዎችን ማስቀመጥ ይኖርበታል።

5ኛ ጥያቄ:- የቤተ እምነት ጥንካሬ የእጥቢያ አብያተ ክርስቲያናትን መሪዎች ጥራት ያህል የሚሆነው ለምንድን ነው?

3. ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መዋቅር ውጭ ያሉት መዋቅሮች መመሥረት ያለባቸው ለእጥቢያ ቤተ ክርስቲያንና ለወንጌል ለርጭት በሚላጡት ጥቅም ሊሆን ይገባል።

አንድ የቤተ ክርስቲያን መዋቅር ወይም በቤተ እምነት ውስጥ የሚገኝ ድርጅት የተመሠረተበት ግልጽ የሆነ ምክንያት ከሌለው፣ መዋቅሩ መቀየር አለበት። አስተዳደራዊ መዋቅሮች ተስማሚ መሆን አለባቸው። በታሪክ የተወለኑ ጊዜያት ውስጥ ስመሥራት በሚፈልጉ ሰዎች ፍላጎት አንጻር ሊሰፋ ወይም ሊጠብ የሚችል መሆን አለበት።

ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ የትኛውም ድርጅታዊ መዋቅር ቋሚ ሊሆን አይገባም። አንድ መዋቅር ለጊዜው አስፈላጊ ከሆነ (ለምሳሌ፣ በአንድ ከተማ ጀማ ስብከተ ወንጌል ማዘጋጀት) ጊዜያዊ እስተዳደራዊ መዋቅር ሊቋቋምና የተፈለገው ዓላማ ከተከናወነ በኋላ ሊነሣ ያሻል። መዋቅሩ ለገጠሩ ሕዝብ የሚጠቅም ከሆነ፣ የከተማው ሕዝብም እንዲከተሉት የግድ ማስቱ አስፈላጊ አይሆንም። ወይም ደግሞ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው አስተ

ዳደራዊ ሁኔታ ከተለወጠ፣ መዋቅሩም መለወጥ ለአበት። መዋቅሩ ለረዥም ጊዜ አገልግሎት (ለምሳሌ፣ በብዙ ትምህርት ቤቶች ትብብር የሚካሄድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት) የሚያስፈልግ ከሆነ፣ ረዥም እድሜ እንዲኖረው ይደረጋል ማለት ነው። ይሁን እንጂ፣ መዋቅሩ ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በሚርቅበት ጊዜ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የመዋቅሩን ዓላማና አስፈላጊነት ለምእመናን ግልጽ ማድረግ ይኖርባቸዋል። ምእመናን የመዋቅሩ አስፈላጊነት ግልጽ ካልሆነላቸው፣ አገልግሎቶችንና ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ያሉትን ሥራዎች ለማገዝ አይፈልጉም። የምእመናን ድጋፍ ከተለየው ደግሞ፣ መዋቅሩ ሽክም ስለሚሆን መጠገድ አለበት። ይህ ካልሆነ፣ ሰለ አስፈላጊነቱ ለምእመናን ተጨማሪ ማብራሪያ መስጠቱ አስፈላጊ ይሆናል።

6ኛ ጥያቄ:- ሀ) አብያተ ክርስቲያናት ከብቻቸው ይልቅ በጥብረት የበለጠ ጥሩ አድርገው ሊያከናውኑ የሚችሏቸውን ነገሮች ዘርዝር። ለ) እግዚአብሔር ለሕዝቡ ያለውን ራእይ ለማሳካት አስፈላጊ የሆኑት እስተ ዳደራዊ መዋቅሮች ምን ምንድን ናቸው ብለህ ታስባለህ? ሐ) እብሮ መሥራቱ ለቤተ ክርስቲያን ሽክም ላይሆን ተግባራዊ እንዲሆን በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ መስተካከል ያለባቸው መዋቅሮች የትኞቹ ናቸው?

ያስነጡ አስተዳደራዊ መዋቅሮች እያደጉ ባለብት ዘመን ላይ ነው። ከዩኒቨርስቲ ተማሪዎች ጎብረት (ኢቫሱ) ወይም ከታላቁ ተልዕኮ ጋር አብረው የሚሠሩ ብዙ ድርጅቶች አሉ። እነዚህ ድርጅቶች ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያላቸው ግንኙነት ምንድን ነው? የወንጌላውያን እብያተ ክርስቲያናት ጎብረትም አለ። ይህ ድርጅት ለቤተ ክርስቲያን አድጎት የሚያበረክተው አስተዋጽኦ ምንድን ነው? ይህ ድርጅት ቋሚ መሆን አለበት ወይስ ጊዜያዊ በመሆን እብያተ ክርስቲያናት እንደ ጀማ ስብከተ ወንጌል ዓይነት የተወለኑ ተግባራት በጋራ እንዲያከናውኑ ማገዝ አለበት? ከእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ አንድ ድርጅት በምንመሠርትበት ጊዜ እጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የምታከናውናቸውን ተግባር የመድገሙን ችግር ልንፈጥር እንችላለን። ወይም ደግሞ በበለጠ ስልታዊ ጠቀሜታ ባለው መንገድ ሊያገለግል የሚችለውን ገንዘብ ለድርጅቱ ማቋቋሚያ እንጠቀማለን። የእግዚአብሔር ገንዘብ ባለ አደራዎች

አንደ መሆናችን መጠን፣ የቤተ ክርስቲያንን ገንዘብ መጠቀም ያለብን የእግዚአብሔርን ራእይ በሚያስፋፋና የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ራእይ እውን በሚያደርግ መንገድ መሆን አለበት።

4. በቤተ ክርስቲያን ቤተ እምነታዊ መዋቅር ውስጥ የመሪዎች ሚና

ሀ. እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለያዙት የመሪነት ደረጃ በተጠያቂነት ይይዛቸዋል። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ለሁሉም ምእመናን እንክብካቤ የማድረግ ኃላፊነት አለባቸው። የአውራጃ መሪዎች ለአውራጃው ምእመናን፣ የቀጣናው መሪዎች ደግሞ ለቀጣናው ምእመናን ኃላፊነት አለባቸው። የዋናው ጽ/ቤት መሪዎች ደግሞ በአገሪቱ ውስጥ ላሉት ምእመናኞቻቸው ሁሉ ኃላፊነት አለባቸው። በመሪነት ለማገልገል በምንስማማበት ጊዜ በተሾምንበት ክልል ውስጥ ያሉትን ኃላፊነቶች ለመወጣት መስማማታችን መሆኑን መዘንጋት የለብንም። እግዚአብሔር አንደ ቤተ ክርስቲያን መሪ (የአጥቢያ፣ የአውራጃ፣ የዋናው ጽ/ቤት መሪ) ባለን ሥልጣን ላይ አንድናተኩር አይፈልግም። ነገር ግን አናገለግላለን ላልናቸው ሰዎች ሕይወት ኃላፊነት እንዳለብን አንድንገነዘብ ይፈልጋል።

ለ. በክፍተኛ አመራር ላይ ያሉት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ኃላፊነታቸውን የሚወጡት ከሥልጣናቸው ሥር ላሉት መሪዎች የአረኝነትን አገልግሎት በመስጠት ነው። በክፍተኛ አመራር ላይ ያሉት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከኃላፊነታቸው ሥር ያሉትን ምእመናን ሁሉ በአረኝነት ሊያገለግሉ የሚችሉት አንዴት ነው? የበላይ አመራር አካላት እያንዳንዱን ምእመናን ሊያውቁና በቀጥታ ሊያገለግሉ አንደማይችሉ ግልጽ ነው። መሪዎች በክፍተኛ የአመራር ደረጃ ላይ በሚሆኑበት ጊዜ፣ ለምእመናን ቀጥተኛ አገልግሎት የሚሰጡበት ሁኔታ ይቀንሳል። አንዲህ ዓይነቱን አገልግሎት ሊሰጡ የሚችሉት በተዘዋዋሪ መንገድ የበታች መሪዎች ውጤታማ አገልግሎት አንዲያበረክቱ የሚያስችል ሥልጠና በመስጠት ነው። እነዚህ ሰዎች ራሳቸውን ከሥልጣናቸው ሥር ያሉት ሰዎች አስተዳዳሪዎች አድርገው በመመልከት ፈንታ፣

የበታች መሪዎች አረኞች አድርገው መመልከት አለባቸው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በመንፈሳዊ ሕይወታቸውና በአመራር ብቃታቸው አንዲያድጉ በማገዝ በታችኛው መዋቅር ያሉት ምእመናን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው አንዲያድጉ ይረዷቸዋል። ይህም እግዚአብሔር በኃላፊነት የሾሟቸውን ሰዎች ሁሉ የሚያገለግሉበትን ሁኔታ ያመቻቻል።

ስለሆነም የብሔራዊ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቀዳማ ኃላፊነት ለቀጣና ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነው ማለት ነው። ይህም ማለት ብሔራዊ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለቀጣና ቤተ ክርስቲያን መሪዎች የግል እንክብካቤ ማድረግ አለባቸው ማለት ነው። በመንፈሳዊ ብስለትና በአመራር ብቃት አንዲያድጉ ይረዷቸዋል። የቀጣና ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከእነርሱ የገዘፉትን ችግሮች አንዲፈቱ በማገዝ ይረዷቸዋል። የቀጣና ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ደግሞ ለአውራጃ መሪዎች፣ የአውራጃ መሪዎች ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ተመላሳይ እንክብካቤ ማድረግ አለባቸው።

ገኛ ጥያቄ:- ይህ የመዋቅር አስተሳሰብ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንና ቤተ እምነትን ሊያጠናክር ወይም ሊያዳክም የሚችለው አንዴት እንደ ሆነ አብራራ። ለ) ከላይ የተገለጸውን መዋቅራዊ አሠራር ተግባራዊ ለማድረግ በአስተዳደራዊ ግንዛቤ ውስጥ ሊኖር የሚገባው ለውጥ ምንድን ነው? ሐ) ከሥርዓ ሌሎች መሪዎችን የምታገለግል መሪ ብትሆን፣ በመንፈሳዊ ሕይወታቸውና በአመራር ችሎታቸው አንዲያድጉ ለማገዝ ምን ምን ነገሮችን አንደምታደርግ ዘርዘር።

ሐ. የቤተ ክርስቲያን የበላይ መዋቅር እመራር እካላት ውሳኔ መስጠት ያለባቸው ከደረጃቸው ጋር ግንኙነት ላላቸው ነገሮች መሆን አለበት። በሌላ አባባል፣ አንድን አገልግሎት ማጽደቅ የሚያስፈልገው ከመዋቅሩ ጋር ግንኙነት በሚኖርበት ጊዜ ነው። ስለሆነም፣ አገልግሎቱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ብቻ የሚያሳትፍ ከሆነ፣ አገልግሎቱን በተመለከተ ውሳኔ መስጠት ያለባቸው የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ብቻ መሆን ይኖርባቸዋል። ነገር ግን አገልግሎቱ የሌሎች አብያተ ክርስቲያናትን ተሳትፎ

የሚጠይቅ ከሆነ፣ የእነዚያ አብያተ ክርስቲያናት ሽማግሌዎችም በአገልግሎቱ ላይ ውይይት እድርገው ውሳኔ መስጠት ይኖርባቸዋል። የቤተ እምነት መሪዎች ለእነርሱ ሪፖርት ለሚያደርጉት መሪዎች የአረኝነት አገልግሎት በሚሰጡበት ጊዜ ሊያስታውሷቸው የሚገቡ እራት እውነቶች አሉ።

1) የበላይ መዋቅር አመራር መሪዎች የበታች መዋቅር አመራር መሪዎች በሰጡት ውሳኔ ላይ ጣልቃ መግባት የለባቸውም። ይህንን ማድረግ ያለባቸው ውሳኔው የበላይ አስተዳደራዊ ደረጃን የሚነካ ወይም ውሳኔው መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሐዎችን የሚጥስ ነው የሚል እምነት ካደረባቸው ብቻ ነው። (ማስታወሻ፡- መሪዎች ባለማቋረጥ የመጽሐፍ ቅዱስን የፍትሐዊነት መርሐዎች የሚጥሉ ከሆነ፣ ምናልባትም መፍትሔ ው ውሳኔያቸውን መሻር ሳይሆን፣ መንፈሳዊ ብቃት የሌላቸውን መሪዎች በሌሎች መተካት ሊሆን ይችላል።) ይህንን በሚያደርጉበት ጊዜ፣ መሪው ስሕተት ሠርቷል እያሉ ማውራቱ ጥቅም የለውም። የቤተ ክርስቲያን የበላይ መዋቅር መሪዎች የበታች መዋቅር መሪዎች በሚሰጡት ውሳኔ ካልተሰማሙ፣ የተለያዩ ጥያቄዎችን በማንሣት የበታች መዋቅር መሪዎች ውሳኔያቸውን እንደገና እንዲመረምሩ ማገዝ ይኖርባቸዋል። የበላይ መዋቅር አመራሩ የበታች መዋቅር አመራሩን ውሳኔዎች የሚቀይር ከሆነ፣ ይህ በሁለቱ የአመራር አካላት መካከል ያለውን ግንኙነት ከማሻከሩም በላይ፣ ለዎች በበታች መዋቅር አመራር አባላት ላይ እምነታቸውን እንዳይጥሉ የሚያደርግ ነው። ይህ ደግሞ የበታች መዋቅር አመራር መሪዎች የመሪነት ተግባራቸውን እንዳያካሄዱ ያደርጋል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ የበላይ መዋቅር አመራሮች ሁሉንም አመራር ለመስጠት ይገደዳሉ። ይህ ደግሞ የአስተዳደራዊ መዋቅሩን አመራር በሙሉ የሚያበላሽ ነው።

2) የበላይ መዋቅር አመራሮች ጉዳዮችን መመርመር ያለባቸው የበታች መዋቅር መሪዎች ችግሩን ለመፍታት የሚችሉትን ጥረት ካደረጉ በኋላ ብቻ ሊሆን ይገባል። የበታች መዋቅር መሪዎች ከባባድ ጉዳዮችን ለበላይ መዋቅር መሪዎች እንዲያስተላልፉ

ማደፋፈር ማለት የበታች መዋቅር መሪዎች በመሪነት ችሎታቸው እንዳያድጉ ማድረግ ነው። ምእመናንም የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችን አልፈው ወደ ላይኛው መዋቅር አመራሮች እንዲሄዱ ያበረታታቸዋል። ይህ ደግሞ ሁሉም ሰው ወደ ላይኛው መዋቅር አመራር እንዲሄድ የሚገፋፋና አመራሩን የበለጠ እስቸጋሪ የሚያደርግ መሆኑ ግልጽ ነው። ውሳኔውም ቢሆን ብዙውን ጊዜ ያን ያህል ጥሩ ሊሆን ይችላል። የቤተ ክርስቲያን የበታች መዋቅር መሪዎች ስለ ሁኔታውና ስለ ሰዎች ተሳትፎ ግልጽ የሆነ ግንዛቤ አላቸው። ጉዳዩ በአመራር መዋቅር ወደ ላይ በሄደ ቁጥር እውነተኛውን ጉዳይ ለማወቅ ስለሚያስቸግር፣ መሪዎች ውሸትን ሊያምኑና የማይረቡ ውሳኔዎችን ሊሰጡ ይችላሉ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደ ችግር በሚኖርበት ጊዜ፣ ወደ ሽማግሌዎች ከመድረስ በፊት መጀመሪያ በበታች መዋቅር አመራሮች መፍትሔ መፈለግ አለበት። ችግሩ የተፈጠረው በአንድ አነስተኛ ቡድን ውስጥ ከሆነ፣ የቡድኑ መሪ ችግሩን ለመፍታት መጣር አለበት። ችግሩ ወደ ቀጣዩ የአመራር ደረጃ (ወደ መጋቢ ወይም ሽማግሌዎች) መተላለፍ ያለበት ከመሪው ችሎታ በላይ በሚሆንበት ጊዜ ነው።

3) የበላይ መዋቅር አመራሮች ትኩረት ማድረግ ያለባቸው ከእነርሱ በታች የሚሠሩትን መሪዎች ብቃት በማላደጉ ተግባር ላይ መሆን አለበት። (ሰምሳሌ፣ ዮቶር የሙሴ ዋንኛ ተግባር ለዎችን በተለይም መሪዎችን ማስተማር መሆን እንዳለበት ሊናገር፣ ይህንን ማለቱ ነበር።) የበላይ መዋቅር አመራሮች በጠቅላላው መዋቅር ላይ ተጽዕኖ ሊያመጡ የሚችሉት የበታች መዋቅር አመራሮች በሚገባ ተግባራቸውን እንዲያከናውኑ ሊያግዙ ነው። ስለሆነም፣ እብዛኛውን ጊዜያቸውን ከሥራቸው ያሉትን መሪዎች በማበረታታት ላይ ሊያውሉት ይገባል። የበላይ መዋቅር መሪዎች እንዴት በጥሩ ሁኔታ እንደሚመሩ፣ እንዴት እግዚአብሔርን እንደሚለሙና ፈቃዱን እንደሚያውቁ፣ ለዎችን እንዴት እንደሚወክሉና ሌሎች ሥራውን እንዲያከናውኑ እንዴት ማሠልጠን እንዳለባቸው፣ ወዘተ. . . ማስተማር አለባቸው። እነዚህ

የበታች መዋቅር አመራሮች የዓለምን መንገድ አንዳይከተሉና መንፈሳዊ በሆኑ መንገዶች አንዲያሰቡ ማበረታታት አለባቸው። የበላይ መዋቅር አመራሮች የበታች መዋቅር አመራሮች የተሻሉ ውሳኔዎችን ለመስጠት ይችሉ ዘንድ ጉዳዮችን በተሻለ መንገድ እንዲገነዘቡ ሊያግዟቸው ይገባል። በቀጥታ በውሳኔያቸው ውስጥ ጣልቃ ከመግባት ይልቅ የበታች መዋቅር መሪዎች የተሻሉ ውሳኔዎችን እንዲሰጡ ሊያግዟቸው ይገባል።

4) አንድ መዋቅር የሚዘጋጅበት ዓላማ ሰዎች አገልግሎታቸውን ለማካሄድ ከሁሉም ደረጃዎች ፈቃድ ማግኘት እንዳለባቸው ለማረጋገጥ መሆን የለበትም። ዓላማው እግዚአብሔር ለዓለም አቀፋዊት ቤተ ክርስቲያን ያለውን ፍላጎት ለማሟላት ሰዎች በተሻለ ሁኔታ አብረው የሚሠሩበትን ሁኔታ ማመቻቸት መሆን አለበት። ፈቃድ መስጠት ያለበት አገልግሎቱ የሚዳሰሰው የሥልጣን ደረጃ ብቻ መሆን አለበት።

ሰምሳሌ ያህል፣ አንድ የቤተ ክርስቲያን አባል የሆነ ራእይ ቢኖረው፣ ለዚህ ጉዳይ ውሳኔ መስጠት ያለባቸው የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ብቻ መሆን አለባቸው። ሌሎች የቤተ ክርስቲያኒቱ ክፍሎች ግን ራእዩ እውን እንዲሆን የበኩላቸውን አስተዋጽኦ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። ስለዚህ፣ እግዚአብሔር አንድ አማኝ በአካባቢው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት እንዲጀምር ራእይ ቢሰጠው፣ ራእዩ የሌሎችን ድጋፍ የሚፈልግበት ሁኔታ በግልጽ አስከፊታዎ ድረስ፣ ሽማግሌዎቹ በዚህ ጉዳይ ውስጥ ጣልቃ መግባት አያስፈልጋቸውም። የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች የግለሰቦችን ራእዮች መገደብ የለባቸውም። ሽማግሌዎች በአገልግሎቱ ውስጥ መሳተፍ ያለባቸው በግለሰቡና በአገልግሎቱ አካባቢ ችግሮች ካሉ (ሰምሳሌ፣ የሐሰት ትምህርት ካለ) ብቻ መሆን አለበት። ሽማግሌዎች የዓለምን ምላሌነት በመከተል ሰዎች ለሚያደርጉት ነገር ሁሉ ፈቃድ ከእኛ መጠየቅ አለባቸው ማለት የለባቸውም። ከዚህ ይልቅ፣ አንድ አማኝ እግዚአብሔር በልቡ ውስጥ ያኖረውን ነገር ተግባራዊ ለማድረግ በሚፍጨረጨርበት ጊዜ ድጋፍ መስጠት ይጠበቅባቸዋል።

የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ምእመናን የበለጠ ውጤታማ አገልግሎት እንዲሰጡም የማገዝ ኃላፊነት አለባቸው። ስለዚህ፣ እግዚአብሔር እያንዳንዱን አማኝ እንዴት አየመራው እንደ ሆነ የማወቅ ኃላፊነት አለባቸው። አንድ ግለሰብ ብቻ ራእዩን እውን ለማድረግ የሚታገል ከሆነ፣ ራእዩ ሊያድግ የሚችለው በግለሰቡ ችሎታ ደረጃ ብቻ ነው። የራእዩን እድገት ለማፋጠን የሌሎች ሰዎች መንፈሳዊ ስጦታዎች ከጥቅም ላይ ሳይውሉ ይቀራሉ። ግለሰቡ አገልግሎቱን ቢተውደግም፣ ይቀራል ማለት ነው። ስለሆነም፣ ሽማግሌዎች የአንድ ግለሰብ አገልግሎት የቤተ ክርስቲያኒቱን ራእይ የሚያግዙ መሆናቸውን በሚረዱበት ጊዜ፣ ሌሎችም ሰዎች የሚላተፉበትን ሁኔታ ማመቻቸት አለባቸው። ራእዩ የእግዚአብሔርን አሳብ እውን ያደርግ ዘንድ ይህንን የሚያፋጥን ቀለል ያለ አስተዳደራዊ መዋቅር ሊዘጋጅና የመሪነትና የክትትል ሥራዎች ሊሠሩ ይገባል። ይህ ማለት ግን መልካም ምሪት ለመስጠት የሚያስችል በቂ ጊዜ የሌላቸው ሽማግሌዎች በአገልግሎቶቹ ላይ ቀጥተኛ ተሳትፎ ሊኖራቸው ይገባል ማለት አይደለም። ከዚህ ይልቅ፣ የውክልናን ሂደት በመጠቀም አገልግሎቱ እንዲያድግ የበኩላቸውን አስተዋጽኦ ቢያደርጉ የተሻለ ይሆናል።

በተመሳሳይ ሁኔታ፣ የበታች መዋቅር አመራሮች ከበላይ መዋቅር አመራሮች ፈቃድ ማግኘት ያለባቸው አገልግሎታቸው ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ባሉት አብያተ ክርስቲያናት ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድር ከሆነ ብቻ ነው። የበታች መዋቅር አመራሮች በእነርሱ ደረጃ ያላቸውን ቤተ ክርስቲያን ለሚነኩ ጉዳዮች የበላይ መዋቅር አመራሮችን ፈቃድ ማግኘት ካለባቸው፣ ሰዎች እግዚአብሔርን እንዲያገለግሉ ነፃ የሚያደርጋቸውን ሳይሆን፣ አገልግሎቱን የሚያደናቅፍ መዋቅር እየገነባን ነው ማለት ነው። ነገር ግን ውሳኔው አብረው በሚሠሩ እያሌ አብያተ ክርስቲያናት ላይ ወይም በጠቅላላው ቤተ እምነት ላይ ተጽዕኖ የሚያመጣ ከሆነ፣ የቀጣና ወይም የቤተ እምነት መሪዎችም በውሳኔው ላይ መሳተፍ አለባቸው። አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት በሌሎች አብያተ ክርስቲያናትም ላይ ተጽዕኖ የሚያሳድሩትን ውሳኔዎች ለብቻቸው

ማስተላለፍ የለባቸውም። መዋቅሩ የተዘጋጀው አብያተ ክርስቲያናት በተሻለ ሁኔታ አብረው እንዲሠሩ ለማገዝ ስለሆነ፤ በውሳኔው ውስጥ መሳተፍ ያለባቸው አብረው የሚሠሩ አብያተ ክርስቲያናት ብቻ መሆን አለባቸው። (ሰምሳሌ፣ አንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የራሷን የደቀ መዝሙርነት ፕሮግራም ለመጀመር ከፈለገች፤ ከቤተ ክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች ውጭ የሌላ ሰው ፈቃድ ማግኘት አያስፈልጋትም። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከእነርሱ በላይ ካሉት አመራሮች ምክር ወይም የቁሳቁስ ድጋፍ ሊጠይቁ ይችላሉ። ውሳኔ ማድረጉ ግን የራሳቸው ተግባር ነው የሚሆነው። ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በእካባቢያቸው ባሉት አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ውስጥ የደቀ መዝሙርነት ፕሮግራም ለመጀመር ከፈለጉ፤ የተሳታፊ አብያተ ክርስቲያናት ተሳትፎ ወሳኝ ይሆናል።)

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተ ክርስቲያን የመሪዎችን ፈቃድ የማይጠይቁ የግሰሰብ አማኝ አገልግሎቶችን በምሳሌነት ጥቀስ። ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በአገልግሎት ላይ በመሳተፍ ክትትል ማድረግ ያለባቸውን ሁኔታዎች በምሳሌነት ጥቀስ። ሐ) ከመጠን ያሰፈ ቁጥጥር የግሰሰቦችን ራዕይ ሊገድብ የሚችለው እንዴት ነው? መ) አብሮ አስመሥራት የአንዳንድ አገልግሎቶችን አድጎት የሚያደናቅፈው እንዴት ነው? ምሳሌ ሰጥ።

5. ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መዋቅር ሊጠቀም የሚችል አላብ፡-

እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችን ለእያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አባል መንፈሳዊ ሕይወት በኃላፊነት ይጠይቃቸዋል። እያንዳንዱ አባል ለእግዚአብሔር እስፈላጊ ነው። እግዚአብሔር ለእንደኛው በግ እጅግ በማሰቡ ምክንያት 99ኙን ሜዳ ላይ ጥሎ ፍሰጋ የሚሄድ ከሆነ (ሉቃስ 15:4-7)፤ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ላለው ለእያንዳንዱ አማኝም ያስባል ማለት ነው። አንድ አባል መንፈሳዊ ምሪት ባለማግኘቱ ምክንያት ችግር ቢገጥመው፤ ዋናው ኃላፊነት የሚወድቀው በሽማግሌዎች ላይ ነው። ነገር ግን ጥቂት ሽማግሌዎች (በአንዳንድ ቤተ እምነቶች 7 ወይም 9 ሰዎች) በመቶዎችና አንዳንዴም በሺዎች ለሚቆጠሩ

ምእመናን የግል ምሪት ሊሰጡ የሚችሉት እንዴት ነው? አይችሉም። ስለዚህ እያንዳንዱ አባል የግል እንክብካቤ የሚያገኝበትን መንገድ ማዘጋጀት አለባቸው።

ይህንን ለማሳካት ቤተ ክርስቲያን በሚከተለው መንገድ ብትደራጅስ?

ሀ. የቤተ ክርስቲያን አባላትን በሙሉ ከ10 እስከ 20 ሰዎች ባሉባቸው ቡድኖች ማደራጀት። እያንዳንዱ እነስተኛ ቡድን የየራሱ መሪ ይኖረዋል። እነዚህ መሪዎች መንፈሳዊ ብስለት ያላቸው ሆነው የቡድኖቸውን አባላት በግል ደረጃ የሚያውቁና እስፈላጊውን መንፈሳዊ ሥልጠና ምሪት የሚሰጡ መሆን አለባቸው። የአንድ ቡድን መሪ ደግሞ ተጠሪነቱ ለአንድ ሽማግሌ ይሆናል። ስለዚህ አንድ ሰው በክርስቶስ አምኖ ከቤተ ክርስቲያን ጋር በሚቀላቀልበት ጊዜ፤ ሽማግሌዎች ወደ አንድ ቡድን እንዲገባ በማድረግ የቡድን መሪው ለእዲሱ አማኝ እንክብካቤ እንዲሰጠውና የቡድኑ እካል እንዲያደርገው ኃላፊነት ይሰጡታል።

የቡድኑ አባላት ቁጥር እየበዛ በሚሄድበት ጊዜ፤ ይክፋፈሉና አዳዲስ ቡድኖች ይፈጠራሉ። በዚህ ዓይነት እያንዳንዱ አዲስ አማኝ ማበረታቻ ሊሰጡትና በእምነቱ እንዲያድግ በሚያግዙት ሰዎች መሐል የመሆን ዕድል ይኖረዋል። ብዙውን ጊዜ ሰዎች በክርስቶስ ቢያምኑም፤ በመንፈሳዊ እድገታቸው እንዲያድጉ ኃላፊነት የሚወስድላቸው አይገኝም። በቂ እንክብካቤ ያልተደረገሰት ሕጻን በፍጥነት እንደሚሞት ሁሉ፤ እነዚህም አማኞች ቤተ ክርስቲያንን ጥሰው በመሄድ በክርስቶስ ላይ ያላቸውን እምነት ይተዋሉ።

ለ. ቤተ ክርስቲያን ሃምሳ አባላት ባሏቸው ትላልቅ ቡድኖች ትከፈላለች። (ሦስት ወይም አራት እነስተኛ ቡድኖችን አንድ ላይ ማድረግ።) እያንዳንዱ ሽማግሌ ለእያንዳንዱ አባል አመራርና ክትትል እንዲያደርግ ኃላፊነት ይሰጠዋል። ብዙ ሽማግሌዎች የቤተ ክርስቲያን አባላትን ሁሉ በስም ለማወቅና ያሉበትን ሁኔታ ለመረዳት ይቸገራሉ። ነገር ግን አንድ ሽማግሌ 50 ሰዎችን በሚገባ

ሊያውቃቸው ይችላል። ይህ ሽማግሌ እያንዳንዱን አባል፣ የቤተ ሰቡን ሁኔታ፣ መንፈሳዊ እድገቱን፣ መንፈሳዊ ስጦታውን፣ ወዘተ. . . በማወቅ ክትትል የማድረጉን ኃላፊነት ይወጣል። የዚህን የ50 ሰዎች ቡድን አካል የሆኑትን እነስተኛ ቡድኖች የመከታተልም ኃላፊነት ይኖረዋል። የምስመርናን ቁጥር አጅግ በመብዛቱ ምክንያት ሽማግሌዎች ክትትል ለማድረግ ከተቸገሩ፣ እያንዳንዱ ሽማግሌ ከሥሩ ሆኖ የሚረዳው ሰው ሊመርጥ ይችላል። የአረኞች ቀዳሚ ኃላፊነት ለእግዚአብሔር መንጋ የአረኝነት አገልግሎት መስጠት ነው። መልካም እረኛ ለመሆን ደግሞ ከሁሉም ምእመናን ጋር የግል ግንኙነት ሊኖራቸው ይገባል። ይህንን አገልግሎት በቀጥታ ለመስጠት ካልቻሉ፣ ሌሎችን መወከል አስባቸው። ዓላማው ለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መዋቅሩን ማስፋት ሳይሆን፣ የመሪዎችን የአረኝነት ችሎታዎች ማሳደግ ነው። ስለሆነም የቤተ ክርስቲያኒቱ ምእመናን ቁጥር እያደገ በሚሄድበት ጊዜ፣ ተጨማሪ አነስተኛና የ50 አባላት ቡድኖች ያስፈልጋሉ።

ቤተ ክርስቲያን እያደገች በምትሄድበት ጊዜ፣ ሽማግሌዎች ለእማኞች የአረኝነት አገልግሎት የሚሰጡት በሌሎች መሪዎች እማካኝነት ይሆናል። እረኞቹ ትልልቆቹን ቡድኖች በአረኝነት ሊያገለግሉ፣ የትልልቅ ቡድኖች መሪዎች በበኩላቸው የአነስተኛ ቡድኖችን መሪዎች በአረኝነት ያገለግላሉ። በእያንዳንዱ የአመራር ደረጃ ላይ የሚገኙ መሪዎች ያላቸውን ኃላፊነትና ውሳኔ የመስጠት ሥልጣናቸውን ልክ ያውቃሉ። የቶር ለሙሴ አንደ ተናገረው፣ ወደ ሽማግሌዎች መሄድ ያለባቸው ትላልቅ ጉዳዮች ብቻ ናቸው።

9ኛ ጥያቄ:- ሀ) ይህንን የቤተ ክርስቲያን ምእመናን በአረኝነት ለማገልገል የቀረበውን መዋቅር በመጠቀም፣ ሀ) የቤተ ክርስቲያናችሁን አባላት ስም በሙሉ ዘርዘር። 2) እያንዳንዱን አባል በአነስተኛ፣ በ50ዎችና ካሰፈለገም ከዚህ ተለቅ ባሉ ቡድኖች ከፋፍል። 3) አንድ ሽማግሌ ለቡድኑ እንክብካቤ እንዲያደርግ መድብ። ለ) የዚህ ዓይነት መዋቅር በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ መኖሩ ምን ያህል ጠቀሜታ ይኖረዋል? ሐ) እንዲህ ዓይነት መዋቅር ለመገንባት እንቅፋት የሚሆኑ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው? መ) ሰድሱን ካገኘህ፣ ስለዚህ መዋቅር ምን እንደሚያስብ ከቤተ ክርስቲያናችሁ ሽማግሌ ጋር ተነጋገር።

የትውፊትን ገጽታዎች መረዳትና ድርጅታዊ ተሐድሶ ማካሄድ

ብዙዎቻችን በግል ሕይወታችንና በቤተ ክርስቲያናችን ተሐድሶን እንናፍቃለን። አንዳንድ ጊዜ በስሜት መዘመር ወይም በልሳናት እንደ መናገርና እንደ ፈውስ ያሉት መንፈሳዊ ስጦታዎች እግዚአብሔር ተሐድሶ ማምጣቱን የሚያሳዩ ናቸው ብለን እናስባለን። ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ እማኞች በማጎበረለባቸው ውስጥ የሚኖሩበትን ሁኔታና ባሕርያቸውን ካልለወጠ፣ መንፈሳዊ ተሐድሶ መኖሩ አጠያያቂ ጉዳይ ይሆናል። በተጨማሪም ምእመናን ብቻ ሳይሆኑ፣ አገልግሎቶችና ቤተ እምነቶችም መለወጥ ይኖርባቸዋል። ምሁራን በደርጅቶችና እብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚከተሉት አውነታዎች የሚከሰቱ መሆናቸውን ያስረዳሉ፡

1. እብያተ ክርስቲያናትና ድርጅቶች በሚጀመሩበት ጊዜ ነገሮች ሁሉ በጣም አስደሳች ገጽታ ይኖራቸዋል። የቤተ ክርስቲያን መዋቅሮች ተለማጮች ሲሆኑ፣ መሪዎች የመንፈስ ቅዱስን እንቅስቃሴና ነገሮችን በእዳዲስ መንገዶች የማከናወንን አማራጮች ለመቀበል ፈቃደኞች ይሆናሉ። ቤተ ክርስቲያን እድሜ እየቆጠረች ስትሄድ ግን፣ ተለማጭነቷና የመንፈስ ቅዱስን ድምጽ የማዳመጥ አቅሚ ይቀንሳል። መሪዎች ልምምዶችንና ደንቦችን በማደራጀት ላይ ያተኩራሉ፣ አነዚህም በአብዛኛው የማያስፈልጉ ሊሆኑ ይችላሉ። ትውፊቶች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይጀመራሉ፣ ክጥቂት ጊዜ በኋላ ግን የተጀመረበትን ምክንያት የሚያስታውስ ሰው እይኖርም። ለምሳሌ፣ ብዙውን ጊዜ በፕሮግራም ፍጻሜ ላይ «አባታችን ሆይ» ጸሎት አንጻልያለን። ነገር ግን ይህን ጸሎት በፕሮግራሙ ፍጻሜ ላይ ለምን እንደምንጸልይ አለማውቃችን ብቻ ሳይሆን፣ የጸሎቱን ቃላት አምብዛም እናስበውም። ወይም ደግሞ ስለ ትርጉሙ ሳንጨነቅ «በኢየሱስ ስም» አያልን አንጻልያለን። ይህ ደግሞ «የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ አትጥራ» የሚለውን (ዘጸአት 20:7) ትእዛዝ እንድንጥስ ያደርገናል። በአመዛኙ ስናጨበጭብ ወይም እልል ስንል፣ እግዚአብሔርን አያመሰክን ነው ብለን እናስባለን። ነገር ግን እውነተኛውን አምልኮ አመለካኝ ማለት

የምንችሰው ልባችን ተነክቶ ስናጨበጭብ ወይም አልል ስንል ብቻ ነው። ስይጣን መጀመሪያ ትርጉማቸውን በመረዳት የምናደርጋቸውን ነገሮች ትርጉም ወደሌላቸው ተግባራት በመቀየር አምልኮአችንን ሊያበላሽ እንደሚችል መረዳቱ ጠቃሚ ነው።

10ኛ ጥያቄ:- ሀ) በቤተ ክርስቲያናችሁ ሰዎች ዓላማውን ሳይረዱና ምንም ሳያስቡ የሚያከናውኗቸው ትውፊቶች (ወይም ልማዶች) ምን ምንድን ናቸው? ለ) ይህ ለቤተ ክርስቲያን አደገኛ የሚሆነው ስምንድን ነው?

እያንዳንዱ ድርጅት ተሐድሶን ለማምጣት፣ ቤተ ክርስቲያን እንደገና መንፈስ ቅዱስን እንድታዳምጥና ነገሮችን ግትር ባልሆነ መንገድ እንድታከናውን ለማገዝ በየጊዜው የእግዚአብሔርን ፊት መሻት አለበት። ሰብዙ ዓመታት የተገነቡት ልማዶች ተመዘነው በዓላማ ተግባራዊ ሊሆኑ ወይም ሊወገዱና በምትካቸው ሌሎች ነገሮች ሊከናወኑ ይገባል። ግትር በሆነ መንገድ መቀጠል ማለት የደረቀ ዛፍ እንደ መሆን ነው። እንዲህ ዓይነቱ ዛፍ ቆሞ ሊታይ ቢችልም፣ አንድ ቀን መውደቁ የማይቀር ነው።

2. ቤተ ክርስቲያን፣ እንደ ድርጅት፣ አገልግሎቶቿን የሚመሩትንና የተለያዩ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት ከመሪዎች ጋር ግንኙነት እንደሚያደርጉ የሚያሳዩትን የአመራር መዋቅሮች ታዘጋጃለች። እያንዳንዱ ቤተ እምነት የሽማግሌዎችን ብዛት፣ የመጋቢን አስፈላጊነት ወይም አለማስፈለግ፣ የወጣቶች የአገልግሎት ዘርፍ፣ የሌቶች የአገልግሎት ዘርፍ፣ ወዘተ. . . ይወስናል። በተጨማሪም ቤተ ክርስቲያን የተወሰኑ ነገሮችን ለማከናወን አገልግሎቶችን ትመሠርታለች። ለምሳሌ ያህል፣ አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት የመዘምራን ቡድን፣ የልጆች የሰንበት ትምህርት ቤቶች፣ የልማት ፕሮግራሞች፣ ወዘተ. . . አሏቸው። እነዚህ አገልግሎቶች የሚጀመሩት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደገና ጠቃሚ አገልግሎት ለማካሄድ በሚያስችል ስልታዊ ፍላጎት መሠረት ነው። እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ተግባራት የሚካሄዱባቸውን መንገዶች የሚወስኑ ደንቦችም ይወጣሉ። ለምሳሌ፣ በዕለተ ሰንበት ምን ዓይነት አምልኮ

እንደሚያደርጉ ይወስናሉ። በየላምንቱ ቅዳሜ ማታ የሽማግሌዎች ስብሰባ ይካሄዳል የሚል ደንብም ሊያወጡ ይችላሉ።

እነዚህ ሁሉ መዋቅሮች፣ አገልግሎቶችና ደንቦች የሚጀመሩት ግልጽ ዓላማ ናሯቸው ነው። ነገር ግን ብዙም ሳይቆይ እነዚህ ነገሮች ልማድ ይሆኑና ቤተ ክርስቲያን ከጊዜው ጋር እየተሰወጠ የሚሄደውን የምእመናን ፍላጎት ለማሟላት ላትችል ትቀራለች። ቤተ ክርስቲያን የአመራር መዋቅሯን በመመርመር አዳዲስ ተግዳሮቶችን ለማሟላት መቻሉን አትፈትሽም። ለምሳሌ፣ አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ለሙሉ ጊዜ መጋቢዎች ደመወዝ መክፈል አይፈልጉም። ምክንያቱም ከዚህ በፊት አድርገውት ስለማያውቁ ነው። ሽማግሌዎቹ የሚያስቡት፣ «ልክ እንደ እነርሱ እያረሱ በትርፍ ጊዜያቸው ማገልገል እንዳለባቸው ነው።» ነገር ግን የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ቁጥር በመብዛቱ ምክንያት፣ አገልግሎቱ በትርፍ ጊዜ ሊከናወን የማይችል ከሆነስ? ከዚህ በፊት እንደ ነበረው መጋቢው ገበሬ ባይሆንስ? አብያተ ክርስቲያናት በቤተ ክርስቲያንና በማኅበረሰቡ ውስጥ የሚታዩትን ለውጦች (የኑሮ ውድነት፣ የትምህርት ቤት ክፍያ፣ ወዘተ. . .) የማይገነዘቡ ከሆነ፣ መጋቢው በእግባቡ እያገለገለ እንዲኖር የሚያስችል ተመጣጣኝ ደመወዝ ሊከፍሉት አይችሉም። ይህ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን ስትግር ያጋልጣታል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለረዥም ዓመታት የኖሩ ሰዎች «ሁልጊዜም እንዲህ ስናደርግ ነበር» ለማለት ይሽቀዳደማሉ። ወይም ደግሞ ሽማግሌዎች በየላምንቱ አርብ ማታ ለጸምና ጸሎት ለመስባሰብ ይወስናሉ። ብዙም ሳይቆይ፣ ሽማግሌዎች ለምን መጸምና መጸለይ እንዳለባቸው ሳያውቁ ሥርዓቱን መከተላቸውን ይቀጥላሉ። ወይም ደግሞ ቤተ ክርስቲያን በማኅበረሰቡ ውስጥ ያሉትን ወጣቶች በወንጌል ለመድረስ በማስብ የስፖርት ፕሮግራም ትጀምራለች። ከጊዜ በኋላ ያልዳኑ ወጣቶች ባይላተፋበትም እንኳን፣ ፕሮግራሙ ይቀጥላል። ይህ ቀጣይነት ያለው ፕሮግራም በመሆኑ፣ ሽማግሌዎች ምን ያህል ውጤታማ እንደ ሆነ፣ መቆም ወይም እንዴት መሻሻል እንዳለበት እያስቡም።

አንድ መዋቅር፣ አገልግሎት ወይም ደንብ አየቆየ በሚሄድበት ጊዜ፣ የአግዚአብሔር ሕዝብ አምብዛም መንፈስ ቅዱስን አያዳምጡም። ቤተ ክርስቲያን በእድሜ እየገፋች በምትሄድበት ጊዜ፣ ተለዋዋጭ ሁኔታዎችን ከግምት ውስጥ ለማስገባት ትቸገራለች። ለዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነገሮችን ስለ መለወጥ አያሰቡም። እስተዋይ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መዋቅሮቻቸውን፣ አገልግሎቶቻቸውንና ደንቦቻቸውን በየጊዜው በመመርመር እግዚአብሔር እንዴት እንዲያድሱ እንደሚፈልግ ይገነዘባሉ።

3. ብዙ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እግዚአብሔር በሚመሠርተው ዘላቂ ነገርና እኛ የእግዚአብሔርን ሥራ ለማከናወን በምንመሠርታቸው ጊዜያዊ ዘዴዎች መካከል ያለውን ልዩነት አይገነዘቡም። ለምሳሌ፣ እግዚአብሔር ሁልጊዜም ልጆቹ እንዲያመልኩት ይፈልጋል። ስለዚህ እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔርን ማምለክ አለባት። ነገር ግን አምልኮአችንን የምንገልጽበት መንገድ ከቦታ ቦታ ወይም ከወቅት ወቅት ሊለያይ ይችላል። እንዳንደች እጆቻቸውን ወደ ላይ በማንሣት፣ በማጨብጨብ፣ በአምልኮ መሪዎች በመጠቀም፣ መዘምራን ከፕሮግራሙ መጀመሪያና መጨረሻ ላይ እንዲዘምሩ በማድረግ፣ ወዘተ. . . ሲያመልኩ ይችላሉ። እነዚህ ለአምልኮ ልንጠቀም የምንችላቸው ጊዜያዊና ሰው-ሠራሽ ዘዴዎች ናቸው። ችግር የሚፈጠረው ማጨብጨብ ቋሚ የአምልኮ መንገድ ነው ስንል፣ ወይም ማጨብጨብ ላናስብ የምናደርገው ልማድ ሲሆን ነው። ወይም ደግሞ ማምለክ የሚቻለው መዘምራን ሲኖሩ ብቻ ነው ካልን፣ ችግር ውስጥ ነን ማለት ነው። በአምልኮ ውስጥ ሁልጊዜም አክብሮትና ሥርዓት መኖር አለበት። (1ኛ ቆሮ. 14:40ን አንብብ።) አንዳንድ ጊዜ ግን የምንጠቀምበት የአምልኮ ቅደም-ተከተል አስፈላጊ ነው ብለን እናስባለን። ይህም ቅደም ተከተል ከሕዝብ ዝማሬ ወደ መዘምራን ዝማሬ፣ ከዚያም ወደ መባ መለብሰብ፣ ወደ ለብከት፣ ስዎች በክርስቶስ እንዲያምኑ ጥሪ የማድረግ፣ እንደገና ወደ መዘምራን፣ ወደ መጨረሻ መዝሙርና የአባታችን ጸሎት የሚመራን ነው። አንድ ድርጅት ወይም ቤተ ክርስቲያን ማደግ የምታቆመው እነዚህ ጊዜያዊ ነገሮች ቋሚ ናቸው ብለን ስናስብ

ነው። ይህ በሚሆንበት ጊዜ፣ ተለዋዋጭ ለሆኑት ሁኔታዎችና ለስዎች ፍላጎቶች በሚሰማማ መንገድ አገልግሎትን ማቅረብ ይቀርና ግትርነት ይለፍናል።

11ኛ ጥያቄ:- ሀ) የቤተ ክርስቲያናችሁን ልማዳዊ የአምልኮ ቅደም-ተከተል ግለጽ። ለ) ለዎች ይህንን የአምልኮ ቅደም-ተከተል የተከተሉት ለምን ያህል ጊዜ ነው? ሐ) ባለፉት አምስት ዓመታት በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ምን ዓይነት ለውጦችን ታዘበሃል? እነዚህን ለውጦች ያመጣቸው ምንድን ነው? ለውጡ የመጣው በዕቅድ ነው ወይስ በአጋጣሚ? ሠ) በቤተ ክርስቲያናችሁ ነገሮች ወደ ልማድነት በመቀየራቸው ምክንያት ስዎች ሳያሰቡ ዝም ብለው የሚያደርጓቸው አንዴት ነው? ይህ አደገኛ የሚሆነው ስምንድን ነው?

4. አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መዋቅሮች ቤተ ክርስቲያንን የማያገለግሉና እንዲያውም መሪዎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ አመራር እንዲለጡ የሚያስገድዱ እደገኛ ነገሮች ናቸው። አንድ ቤተ እምነት አብያተ ክርስቲያናቱ ሁሉ እንድ ዓይነት ሥርዓት እንዲከተሉ በመፈለግ ወይም ባህላዊ የአመራር ዘዴ በመከተሉ ምክንያት፣ የሽማግሌዎች ሰብሳቢ ውሳኔዎችን ሁሉ እንዲሰጥ የሚያደርግ ከሆነ፣ ይህ ደንብ መሪው ለሰዎች የአረኝነት አገልግሎት የሚሰጥ አገልጋይ መሪ ሳይሆን፣ አለቃ እንዲሆን ይገፋፋዋል። ሰዎች ኦርሎ የሚናገረውን ብቻ ስለሚሰሙ፣ ኢየሱስን የመሰማት ዕድል አይኖራቸውም። እንዲሁም ደግሞ የቤተ ክርስቲያን እስተዳደር የአገልግሎት መሪዎች (ለምሳሌ፣ ወንጌላውያን፣ የሰንበት ትምህርት ቤት አስተማሪዎች) ለሚያከናውኗቸው ነገሮች ሁሉ ፈቃድ እንዲጠይቁ የሚያደርግ ከሆነ፣ አገልጋዮች መንፈስ ቅዱስን ከመሰማት ይልቅ አለቆቻቸው የሚነግሯቸውን ብቻ ለማከናወን ይገደዳሉ። የትኛውም የቤተ ክርስቲያን መዋቅር የእግዚአብሔርን ሥራ ለማከናወን የሚያግዝ መሣሪያ ብቻ ነው። መዋቅሩ በቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ምእመናን መካከል ከፍተኛ በሚፈጥርበት ጊዜ፣ ስዎች መንፈስ ቅዱስን ከማንመጥ ይልቅ ከቤተ ክርስቲያን መሪዎች ፈቃድ እንዲጠይቁ ሲያደርግ፣ ወይም ምእመናን ቁጭ ብለው አገልጋዮች ሲሠሩ እንዲመለከቱ ሲያደርግ፣ ይህ መዋቅር የእግዚአብሔርን

ሥራ የሚያደናቅፍ መሣሪያ ሆኗል ማለት ነው። የትኛውም የቤተ ክርስቲያን መዋቅር እግዚአብሔር ለዘላለም እንዲኖር የፈጠረው እይደለም። ስለሆነም፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሁልጊዜም መዋቅራቸውን በመገምገም በማጎበከላቸው ውስጥ የእግዚአብሔርን ሥራ ለማክናወን ምርጥ መሣሪያ መሆኑን ማረጋገጥ አለባቸው።

5. አብያተ ክርስቲያናት በሚገባ በመደራጀታቸው ምክንያት የተፈጠሩትን ነገሮች ለመዳሰስ የሚያስችል የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ምሳሌ፡-

ሀ. ኢየሱስ በእይሁዶች ላይ ተሐድሶ ለማምጣት በፈለገ ጊዜ፣ ሰዎች ሰው-ሠራሽ ደንቦችን እንዲክተሉ የሚጠይቀው ግትር ሃይማኖታዊ ሥርዓት ገጠመው። ኢየሱስ ትውፊቶችን ለመክተል ባለመፈለጉ፣ የሃይማኖት መሪዎች እንደ ጠላት ቆጠሩት፣ በመጨረሻም ገደሉት። የቤተ ክርስቲያን ትውፊት በጣም ግትር በመሆኑ ምክንያት፣ እግዚአብሔርን ለመስማት በማይችልበት ጊዜ ምን ዓይነት ችግር እንደሚከሰት ለማሳየት ይህ ጥሩ ምሳሌ ነው።

አየሱስ አዲስ የእግዚአብሔር ሕዝብ (ቤተ ክርስቲያን) መሥርቷል። ቤተ ክርስቲያንን የመሠረተው ሰዎች በልባቸው ከእግዚአብሔር ጋር ባላቸው ግንኙነት ላይ እንዲያተኩሩና መንፈስ ቅዱስን እንዲያዳምጡ ለማገዝ ነው። ሰዎች በውጫዊ ድርጊቶች ላይ ትኩረት እንዳይሰጡ አስተምሯቸዋል። መሪዎች የሕዝቡ እረኞችና አገልጋዮች እንጂ፣ «አለቆች» አለመሆናቸውን ገልጸዋል።

ለ. በሐዋርያት ዘመን፣ ቤተ ክርስቲያን አሠራሯ ደረጃውን የጠበቀ እንዲሆን ለማድረግ የሚያስችል መዋቅር አሳዘጋጀችም። ቤተ እምነት ለመፍጠር አልሞከሩም። ሐዋርያት የፈለጉት የኢየሱስ ተክታዮች የፍቅር ማጎበከላቸውን እንዲሆኑ በማድረግ ተግባር ላይ ነበር። ምእመናን የእግዚአብሔርን ቃል በማወቅና መንፈስ ቅዱስን በማዳመጥ እንዲያድጉ ጥረት አድርገዋል። ሐዋርያት እያንዳንዱ እማኝ በአኩል የሚታይበትንና ሁሉም ማጎበከላቸውን በመንፈሳዊ ብስለትና በቁጥር የሚያድግበትን የፍቅር ማጎበከላቸውን

ረሰብ ለመገንባት ተግተው ሠርተዋል። መሪዎች ከአገልግሎታቸው ክብር ወይም ሀብት ሰማግኘት ሳይሞክሩ፣ ራሳቸውን ዝቅ እድርገው አገልግለዋል። ከአስተዳዳሪዎች ይልቅ እንደ አፍቃሪ አባቶች ነበር የሠሩት። ብዙውን ጊዜ ምእመናንን «ወዳጆች» (ቁላ. 3:12)፣ እንዲሁም «ልጆች» (1ኛ ዮሐ. 4:4) ብሰው ይጠሩ ነበር።

ሐ. ከ100-300 ዓ.ም፣ ቤተ ክርስቲያን መሰወጥ ጀመረች። ክርስቶስን በመከተልና ከእግዚአብሔር ጋር መልካም ግንኙነት ከመመሥረት ይልቅ፣ በጥሩ ሁኔታ የሚንቀሳቀስ ሃይማኖት በመመሥረቱ ላይ ትኩረት ይደረግ ይጀመር። መሪዎች የአይ.ሁ.ድ ምክ.ራቦችን ወይም የርም መንግሥታትን መዋቅሮች የሚመስሉ አደረጃጀቶችን መክተል ጀመሩ። የሐሰት ትምህርት ሲገጥማቸው በጠበቀ ሁኔታ ሰዎችን የሚቆጣጠሩበትን መንገድ መፈለጉ ጀመሩ። ከአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እስከ ጳጳሱ ድረስ በተዋረደ መሪዎች ሥልጣን ላይ እንዲቀመጡ አደረጉ። ስሁተ ክርስቲያን ሕጎችንና ደንቦችን ማውጣት ጀመሩ። ሰዎችን እነዚህን ደንቦች በሚጥሱበት ጊዜ ቅዱስ ቁርባን እንዳይወሰዱ በመከላከል ይቅጧቸው ጀመር። ይህም የመሪዎችን ኃይል እያጠናከረው ሄደ። በመሆኑም፣ መሪዎች ሰዎች እየሱስ ክርስቶስን እንዲክተሉና መንፈስ ቅዱስን እንዲያዳምጡ ከማድረግ ይልቅ፣ ሰማስገደድ ያወጧቸውን ሕግጋት መጠቀም ጀመሩ።

መ. ከ300-1500 ዓ.ም፣ የቤተ ክርስቲያን በዚህ መንገድ መደራጀት ቤተ ክርስቲያን ለመሪዎች ትልቅ ሥልጣን በመስጠቱ፣ ምእመናን እግዚአብሔርን በማዳመጥ እርሱ የሚፈልገውን ነገር የሚያከናውኑበት ሁኔታ እየቀነሰ እንዲመጣ አደረገ። በዚህ ጊዜ በሰዎች ላይ ሙሉ ቁጥጥር ለማድረግ የሚፈልጉ ቀሰውስት፣ ጳጳሳትና ሊቀ ጳጳሳት ተነሥተው ነበር። ሰዎች እየሱስን ሳይሆን፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለመከተል መጣር ጀመሩ። ሊቀ ጳጳሱ የቤተ ክርስቲያን ራስ በመሆን ኢየሱስን ተክቶ ተገኘ። ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ የክርስቶስ አካል መሆኗ ቀርቶ፣ የንግድ ወይም የፖለቲካ ድርጅት መሰሰች። ምእመናን በተግባራቸውና በአስተሳሰባቸው ከዓለም ለመለየት ሳይችሉ ቀሩ። የተወሰኑ

ደንበኞችን እስከ ጠበቁ ድረስ (ለምሳሌ፣ ረቡዕ እና እርብ ሥጋ እስካልበሉ)፣ እግዚአብሔር በእነርሱ ደስ የተሰኘ መላላቸው። ብዙውን ጊዜ እንደ ሰው ኢየሱስን በትክክል መከተል እለመክተሉን መረዳቱ እስከታረገ ነው። ሰዎች ኢየሱስን ባይከተሉና ትምህርቱን ባይከተሉም፣ «ክርስቲያኖች» መባላቸው ብቻ በቂ ነው ብለው ያስቡ ነበር።

ሠ. በ1517 ዓ.ም.፡- የፕሮቴስታንት ተሐድሶ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በአደረጃጀት ሂደት ያበላሸቻቸውን ብዙ ነገሮች ለማስተካከል ሞክረ። ሱተርና ሌሎችም የተሐድሶ መሪዎች ሰዎች መሪዎችን ጣልቃ ላያስገቡ እግዚአብሔርን በቀጥታ እንዲያዳምጡ አበረታቷቸው። ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስ አንብበው ፈቃዱን እንዲረዱ ለማስቻል መጽሐፍ ቅዱስን ወደሚታወቁ የሕዝብ ቋንቋዎች የተረጎሙ ሰዎች ካቶሊኮች ባሰነሡት ስደት ተገደሉ። የተሐድሶ መሪዎች ጥቂት ካህናትን ከመጠበቅ ይልቅ አማኞች ሁሉ የእግዚአብሔር ካህናት እንደ መሆናቸው፣ እግዚአብሔርን ማገልገል አለባቸው የሚል አቋም ያዙ።

ረ. ከ1517 እስከ አሁን ድረስ፡- የተሐድሶ፣ ቤተ እምነታዊ አደረጃጀት፣ ግትር መሆንና ኢየሱስን አለማዳመጥ፣ ከዚያም ሌላ የተሐድሶ እንቅስቃሴ ማካሄድ ቀጥሎ ይገኛል። ከ500 ዓመታት በፊት እንደ ሱተርና ካልቪን ያሉ የተሐድሶ መሪዎች የመሠረቷቸው ነገሮች አሁን የለውጥ ምልክት ባለማሳየት ሰዎች ኢየሱስን ከመከተል ይልቅ ለቤተ እምነታቸው ታማኞች እንዲሆኑ በማበረታታት ላይ ይገኛሉ። የጴንጠቆስጤና የካሪዝማቲክ (እንደ ሙሉ ወንጌል ያሉ) ንቅናቄ እየደረቁ በሄዱት የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት ላይ ተሐድሶ ለማምጣት የተደረገ ጥረት ነበር።

ከላይ እንደ ተመለከትነው፣ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በቤተ ክርስቲያን እድገት ውስጥ የተወሰነ ሂደት መኖሩን ያሳያል። ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ያዳምጣሉ፣ እግዚአብሔር የሚላቸውን ነገሮች ይለማሉ፣ በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር ያከብራቸውና ያድጋሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መሥዋዕትነት በመክፈል ምእመናን እንዲያድጉ የበኩላቸውን እስተዋጽኦ ያደርጋሉ። ሁሉም ለቤተ

ክርስቲያን እድገት ስለሚሠራ፣ ፍቅርና እንድነት ይኖራል። ቤተ ክርስቲያን እየበለለች ስትሄድ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይመረጣሉ፣ መዋቅሮችና አገልግሎቶች ይመሠረታሉ፣ ደንበኞች ይወጡና ቤተ ክርስቲያኒቱ ወደ ተቋማዊነት ታድጋለች። በዚህ ጊዜ ምእመናን ከመንፈስ ቅዱስና ከእግዚአብሔር ይልቅ መሪዎቻቸውንና ደንበኞቻቸውን ይከተላሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በኃይልና ሥልጣን እያደጉ ሲሄዱ፣ ምእመናን አብዛኛውን ሥራ እነርሱ እንዲያከናውኑ ይጠበቃሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪነት ዝንባሌ ያላቸው ሰዎች የመሪነትን ሥልጣን ለመጨበጥ ይሟሟታሉ። ሥልጣኑን ከያዙ በኋላም፣ ላለመውረድ የሚችሉትን ጥረት ሁሉ ያደርጋሉ። ጊዜው እየገፋ ሲሄድ፣ ተጨማሪ ደንበኞች ሕጎች ይወጡና ምእመናን እግዚአብሔርን ከመታዘዝና ፈቃዱን ከመፈጸም ይልቅ፣ ትውፊታቸውን በመጠበቁ ላይ እንዲያተኩሩ ይደረጋል። በመጨረሻም፣ እግዚአብሔር የተሐድሶ ተግባር ማከናወን ይጀምራል። ብዙውን ጊዜ ግን በኢየሱስ ዘመን እንደ ነበሩት አይሁዶች ወይም በማርቲን ሱተር ዘመን እንደ ነበሩት ካቶሊኮች በአገልግሎት ላይ የቆዩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለውጥ እንዲመጣ አይፈልጉም። በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር አንድን ሰው አስነሥቶ ሙሉ በሙሉ አዲስ ሥራ በመሥራት ሰዎች ለለውጥ እንዲነሣሡና መንፈስ ቅዱስን እንዲያዳምጡ ያደርጋል።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ቤተ ክርስቲያን ከላይ በተጠቀሰው መንገድ ከፍቅር ማኅበረሰብነት ወደ ተቋማዊነትና ክርስቶስን ከመከተል ይልቅ በትውፊቶች ላይ የምታተኩር የምትሆንበትን ሁኔታ እንዴት እንደ ታዘብክ ግለጽ። ለ) ይህ የተሰመደ ዓይነት ሁኔታ በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ እንዳይፈጸም ምን ልታደርግ ትችላላሁ?

በእድሜ የገፋና በትውፊቶች የታጠረ ቤተ ክርስቲያን ወይም ቤተ እምነት ውስጥ ብንሆን ምን ማድረግ ይኖርብናል?

ሀ. አብያተ ክርስቲያናት የሚያልፉበትን የተፈጥሮ ሂደት ማወቅ አለብን። አብያተ ክርስቲያናት ለውጥን እንዳይቀበሉ የሚያደርጓቸውን ነገሮች ልንቀርፍ የምንችለው ይህንን ሁኔታ ስናውቅ ብቻ ነው።

ለ. ሰዎች በትውፊትና የቤተ ክርስቲያን አባልነት ላይ እንዲያተኩሩ የሚያደርገውን ተቋማዊነት መከላከል አለብን። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሁልጊዜም ምእመናን ሰውነት የተዘጋጁና መንፈስ ቅዱስን የሚያዳምጡ እንዲሆኑ ማበረታታት አለባቸው። የቤተ ክርስቲያናችን ትውፊቶች ወይም ደንቦች ክመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አኩል ናቸው በምንልበት ጊዜ ለውጥን መቃወማችን ነው።

ሐ. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምእመናን የፈጠራ ጥበባቸውን በመጠቀም እግዚአብሔርን እንዲያመልኩ መፍቀድ አለባቸው። መሪዎች በነገሮች ክንውን ውስጥ የተሰያዩ የአሠራር መንገዶች እንዲኖሩ መፍቀድ አለባቸው። በመሆኑም፣ የአምልኮ መሪዎች ቀደም ሲል ይካሄድ ከነበረው በተሰየ መንገድ ነገሮችን እንዲያከናውኑ ቢፈቅዱ መልካም ነው። ወይም ደግሞ «አባታችን ሆይ» የሚለውን ጸሎት መጸሰይ ሊያቆሙና ሰዎች የጸሎቱን ትርጉም እንዲረዱ ሊያብራሩላቸው ይችላሉ።

መ. በየጊዜው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የምእመናንን ልምምዶች በማጤን ሰዎች ሳያሰቡ የሚያደርጋቸውና ወደ ልማዳዊነት የተሰወጡ ነገሮች ካሉ መመልከት አለባቸው። ጸሎታችን ወደ ልማድ በመቀየሩ፣ በልባችን ያለውን ሳይሆን የተለመደውን ጸሎት እየጸለዩ ነው? እንዲህ ዓይነት ነገር ካለ፣ ችግሩን ለማሰወገድ የሚቻልባቸውን እርምጃዎች እንወስዳለን። ይህም አዳዲስ የአሠራር መንገዶችን መፍጠርን ወይም ሰዎች ምክንያቱን እንዲያውቁና በልማድ ሳያሰቡ እርምጃ ከመውለድ እንዲቆጠቡ ማድረግን ሊያካትት ይችላል። በመሆኑም፣ መዘምራጭ ከሰብከት በፊትና በጋላ ሁለት ሁለት መዘመሮችን እንዲዘምሩ ከማድረግ ይልቅ፣ አንዳንድ ቀን ምእመናኑ ብቻ እንዲዘምሩ ማድረግ ይቻላል። የቤተ ክርስቲያን አስተዳደራዊ መዋቅሮችንም በመመርመር ማሻሻያዎችን ማድረግ ይቻላል። የቤተ ክርስቲያንን መዋቅሮችና ልምምዶች በመመርመር የምእመናንንና ተለዋዋጭ የሆኑትን የማግበረሰብ ፍላጎቶች እንዲያሟሉ አድርገው ሊያስተካክሉ ይችላሉ።

ሠ. መሪዎች እግዚአብሔር በመካከላቸው አዲስን ነገር እንዲያደርግ ሳያቋርጡ መጸለይ ይገባቸዋል። የእግዚአብሔር መንፈስ አምልኮውና የሕዝቡ ተግባራት ባለብት እንዲረገጡ አይፈልግም።

ረ. ሰዎች የቤተ ክርስቲያን አባላት ብቻ ሳይሆኑ፣ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርትም እንዲሆኑ ማስተማር አስፈላጊ ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች መንፈሳዊነትን ያሳያል የሚሏቸውን ሕግጋት (ለምሳሌ፣ ወደ ሲኒማ ቤት እንዳትሄዱ ማለት) ከመደንገግ መቆጠብ አለባቸው። ከዚህ ይልቅ፣ ምእመናን በሙሉ ልባቸው እግዚአብሔርን እንዲወድዱና ሌሎች ሰዎችን ልክ እንደ ራሳቸው አድርገው እንዲወድዱ ማስተማር ይኖርባቸዋል። በዚህ ጊዜ ሰዎች ለኢየሱስ ያላቸውን ፍቅር የማያንጸባርቁትን ወይም ሌሎች ሰዎችን የሚጎዱትን ተግባራት ከመፈጸም ይቆጠባሉ።

ለ. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሁለተኛና ሦስተኛ ትውልድ ክርስቲያኖች ሕይወታቸውን ስክርስቶስ ሳይሰጡ «ክርስቲያኖች» ወይም «አማኞች» ነን በማል ብቻ ረከተው እንዳይቀመጡ ማበረታታት ይኖርባቸዋል። ብዙውን ጊዜ ከኢየሱስ ጋር ግላዊና እያደገ የሚሄድ ግንኙነት ሳይፈጥሩ እምነትን ወደ ልማድ የሚቀይሩት እነዚህ ሁለተኛና ሦስተኛ ትውልዶች ናቸው።

13ኛ ጥያቄ:- ሀ) የቤተ ክርስቲያናችሁን አገልግሎቶች፣ መዋቅሮችና የተሰመዱትን ልምምዶች መርምር። የምትመስከታቸውን የግትርነትና ሰመንፈስ ቅዱስ እንቅስቃሴ ክፍት ያሰመሆን ምልክቶችን ዘርዝር። ለ) የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይህንን ተፈጥሮአዊ ዝንባሌ ለማስወገድ ሊያደርጉ የሚችሏቸውን ነገሮች ዘርዝር። ሐ) ቤተ ክርስቲያናችሁ ሰመንፈስ ቅዱስ አሠራር ክፍት እንድትሆን ጸልዩ።

የመሪነት ሥልጠና በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ

በመደበኛ ትምህርት ላይ ከፍተኛ ትኩረት ለሚያደርጉ የዘመናችን ሰዎች፣ እግዚአብሔር በታሪክ ሁሉ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለማሠልጠን ትምህርት ቤቶችን አለመምረጡን ለመገንዘብ ሊቸገሩ ይችላሉ። በአብዛኛው የቤተ ክርስቲያን ታሪክ፣

የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥልጠና የሚያገኙት ልምድ ካላቸው ቀደምት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነበር።

1. የመሪነት ሥልጠና እስከ 16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን፡-

ሀ. ከ100-500 ዓ.ም፡- የተለመደው የመሪነት ሥልጠና እግዚአብሔር ለአገልግሎት የጠራቸው ሰዎች፣ ልምድ ባላቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሥር ሥልጠና የሚያገኙበት ነበር። ልክ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ እንዳደረገው፣ በማስተማር ወይም በክህነት ለማገልገል የሚፈልጉ ሰዎች በሌላ የቤተ ክርስቲያን መሪ ሥር ያገለግላሉ። ልምድ ያለው መሪ የአዲሱን አገልጋይ የእግዚአብሔር ቃል አጠናን ሁኔታ ይከታተላል። ልምድ ያለው መሪ መንፈሳዊ መሪ ማለት ምን እንደ ሆነ ያሳየዋል። የእግዚአብሔርን ቃል ጥናት፣ የጸሎት፣ የጸም፣ የምስክርነት፣ ወዘተ. . . መንገዶችንም ያሳየዋል። እንዴት ማገልገል እንዳለበት ካሳየው በኋላ፣ ኃላፊነት ይሰጠዋል። ተማሪው በእግዚአብሔር ቃል መረዳት፣ በመንፈሳዊ ባሕርይና በአገልግሎት ክህሎት ብቁ ሆኖ ሲገኝ፣ በአነስተኛ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የማገልገል ዕድል ይሰጠዋል። የመሪነት እድገቱ የሚመጣው የበለጠ ኃላፊነት ለመቀበል እንደሚችል በሥራው ሲያስመሰክር ነው።

ለ. ከ500-1600 ዓ.ም፡- የሎሜን አውሮፓ (ጀርመን) ኅላዎች ግዛቱን በመውረር፣ ባሮችን በመውለድ፣ እብያተ ክርስቲያናትን በማውደም፣ ወዘተ. . . በሮም ግዛት ላይ ጥቃት በመለንዘራቸው፣ ግዛቱ እየተዳከመ መጣ። መረጋጋት እየጠፋ በመሄዱ፣ ቤተ ክርስቲያን የወደፊት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የእግዚአብሔርን ቃል በማጥናት ለአገልግሎት የሚዘጋጁበትን ሁኔታ ለማመቻቸት ስትል ትናንሽ ማኅበረሰቦችን (ገዳማትን) አቋቋመች። በእነዚህ ገዳማት ውስጥ አዳዲስ ካህናት ልምድ ካላቸው አባቶች የእግዚአብሔርን ቃል ይማሩ ነበር። አገልግሎትንም የሚማሩት በሥራ ላይ ሥልጠና አማካኝነት ነበር። እነዚህ ገዳማት ለትምህርት ቤቶች መጀመር ፈርቀዳጆች ነበሩ ማለት ይቻላል። መደበኛ የአመራር ሥልጠና ለመስጠት የማኅበረሰቡ አለመረጋጋት እንክን በፈጠረበት ወቅት፣ እግዚአብሔር የመሪዎችን የአገልግሎት

ዝግጅት ለመቀጠልና ቅዱሳት መጻሕፍትን ጠብቆ ለማቆየት እነዚህን ገዳማት ተጠቅሟል። የኋላ ኋላ እነዚህ ሰፍራዎች መደበኛ የመሪነት ሥልጠና መስጫዎች ሆኑ። ምንም እንኳን እንዳንድ ሥልጠናዎች በገዳማት ውስጥ ቢካሄዱም፣ እብዛኞቹ ሥልጠናዎች በአጥቢያ እብያተ ክርስቲያናት ይካሄዱ ጀመር። አዳዲስ ካህናት የአገልግሎት ኃላፊነት ከመቀበላቸው በፊት ልምድ ካላቸው ካህናት ሥር ይሠሩ ነበር። ማንኛውም ካህን ከገዳም መጥቶ ዋና ካህን እንዲሆን እይደረግም ነበር። መጀመሪያ ከአሠልጣኙ መማርና ችሎታውን ማሳየት ይጠበቅበት ነበር። ችሎታው እያደገ ሲሄድ ነበር ኃላፊነቱ ከትንሽ ቤተ ክርስቲያን አገልጋይነት ወደ ትልቅ ቤተ ክርስቲያን አገልጋይነት እየጨመረ የሚሄደው። በአገልግሎቱ እያደገ የሚሄደው የአገልግሎት ክህሎቶቹና የአመራር ችሎታው እያደገ ሲሄድ ነበር። ይህ የረዥም ጊዜ አገልግሎት ሽልማት ተደርጎ የሚለጥ ነገር አልነበረም። በዚህ ጊዜ ካህናት እንዲያገቡ አይፈቀድላቸውም ነበር። ይህ ደግሞ እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ ሙሉ ትኩረታቸውን ለአገልግሎታቸው እንዲሰጡ ያስችላቸው ነበር።

2. የመሪነት ሥልጠና ከ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን እስከ 19ኛው መቶ ክፍለ ዘመን፡-

ሀ. የዩኒቨርስቲ ሥልጠናዎች፡- የፕሮቴስታንት ተሐድሶን ተከትሎ በአውሮፓ ሁሉ ለትምህርት ክፍተኛ ትኩረት ይለጥ ጀመር። ፕሮቴስታንት እብያተ ክርስቲያናት እግዚአብሔር የሁሉም እውነት ምንጭ መሆኑን ስለሚያምኑ፣ እርሱ የፈጠረውን ዓለም ማጥናቱ እግዚአብሔርን ያስከበረዋል የሚል እምነት አላቸው። የላይንስ ዘመን ተወለደ። ከሁሉም በላይ ግን ፕሮቴስታንት አገሮች ትምህርት ለቤተ ክርስቲያን ጤንነት ወሳኝ ነው የሚል እምነት ነበራቸው። አማኞች ሁሉ ካህናት ናቸው የሚለውን ትምህርት ተከትሎ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ አማኞች የእግዚአብሔርን ቃል በራሳቸው ቋንቋ እንብበው የእግዚአብሔርን ቃል እንዲያውቁ ማበረታቻ ተሰጣቸው። መጽሐፍ ቅዱስን በተራው ሕዝብ ቋንቋ ለማሳተም ከፍተኛ ጥረት ይደረግ ነበር። በመሆኑም፣ ማርቲን

ሉተር መጽሐፍ ቅዱስን ወደ ጀርመንኛ ሲተረጎም፣ ዊክሊፍ ደግሞ ወደ አንገሊዝኛ ቋንቋ ተረጎመው።

የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት አገልግሎቶች አውነትን በመረዳት ሊጠቀሙ ይገባል የሚል አቋም ነበራቸው። በዚህም መሠረት ዩኒቨርሲቲዎች ተከፈቱ። በአሜሪካና በአውሮፓ ካሉት ዩኒቨርሲቲዎች ብዙዎቹ የተጀመሩት አገልጋዮች ማኅበረ ምእመናንን በተሻሻሉ ሁኔታ እንዲመሩ ለማስቻል ነበር። በዚያን ጊዜ የሥነ-መለኮት ጥናት ትልቁ ትምህርት ተደርጎ ሊታይ፣ ሥነ-መለኮት «የሳይንስ ንጉሥ» ይባል ነበር።

ይህ የዩኒቨርሲቲዎች መጀመር በመሪነት ሥልጠና ላይ አዲስ ለውጥ አምጥቷል። አገልጋዮች እንደ ፍልስፍና ባሉት ንድፈ-አሳባዊ አውቀቶች ላይ ትኩረት ማድረግ ጀመሩ። ይህ ደግሞ በእግዚአብሔር ቃል ላይ ትኩረት እንዳያደርጉ ወይም ደግሞ ልምድ ካላቸው አገልጋዮች የመንፈሳዊ አመራርን ክህሎቶችና ባሕርያት እንዳይማሩ አደረጋቸው። በሥነ-መለኮት ክፍተኛ ዲግሪዎችን የሚያገኙ ሰዎች በአመዛኙ የፍልስፍና ዲግሪዎችን ያገኛሉ። ይህንን ከሕክምና ትምህርት ጋር ልናነጻጸረው እንችላለን። አንድ ሐኪም ንድፈ-አሳባዊ ነገሮችን ይማራል። በተጨማሪም፣ በሆስፒታል ውስጥ ልምድ ባለው ሐኪም ሥር በመሥራትም ልምድ ያገኛል።

ሰ. ልምድ ካላቸው አገልጋዮች ሥልጠና ማግኘት፡- አንዳንድ አገልጋዮች በዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ በመማር በትላልቅ የከተማ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ለመሆን ቢችሉም፣ አብዛኞቹ የገጠር አገልጋዮች ሥልጠና የሚያገኙት ልምድ ካካበቱ አገልጋዮች ነበር። እንደ ቀደመው ታሪክ ሁሉ፣ አብዛኞቹ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የእግዚአብሔርን ቃል የሚማሩት ልምድ ካላቸው የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነበር። እነዚህ መሪዎች ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት አስፈላጊ የሆነውን ባሕርይና ክህሎት ጭምር ያስተምሩ ነበር። ትምህርቱን ያገኙ አዳዲስ አገልጋዮች ወደ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ሄደው በመጋቢት ያገለግሉ ነበር።

3. የቤተ ክርስቲያን አመራር ሥልጠና ከ19ኛው መቶ ክፍለ ዘመን አስከ አሁን፡-

አብዛኞቻችን ዛሬ በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች፣ ክሌጃችና ለሚናሪዎች የምናገኘው ዓይነት ሥልጠና ከድሮ ጀምሮ ሲለጥ እንደ ነበረ አናስባለን። እንዲያውም፣ ከመደበኛ ትምህርት ቤት ከፍተኛ የአገልግሎት ክህሎት የምናገኝ ነው የሚመስለን። በእትዮጵያም ሆነ በዓለም ዙሪያ ካሉት ሰዎች በሺዎች የሚቆጠሩት፣ «መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት ገብቼ መሠልጠን አለብኝ» ይላሉ። ነገር ግን ከቤተ ክርስቲያን መሪነት ሥልጠና አለባችን እንደ ተመሰከትነጠ፣ እግዚአብሔር በዓለም ሁሉ ያለ መደበኛ ትምህርት ቤት መሪዎችን አሠልጥኗል። ሰዎች ልምድ ባላቸው ሰዎች እንዲሠለጥኑና የአገልግሎት ክህሎቶችን እያገኙ በመሄድ ከፍተኛ ኃላፊነቶችን እንዲይዙ ሲያደርግ ቆይቷል።

20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ሊጀመር፣ በአውሮፓና በአሜሪካም በተወሰነ ደረጃ የእግዚአብሔር ቃል በስሕተቶችና በተረቶች የተሞላ የለው ቃል ነው የሚለው አስተሳሰብ በአንድ ወቅት መጋቢዎችን ለማሠልጠን በተከፈቱት ዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ ይሰማ ጀመር። ከእነዚህ ትምህርት ቤቶች የሚወጡ ምሩቃን በብዙ የተደራጁ (እንደ ሉተራን፣ ፕረስቢተሪያን፣ ሜተዲስት፣ ወዘተ. . . ባሉ) አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ያገለግሉ ጀመር። በአነርሱ አገልግሎት አማካኝነት በትላልቅ ቤተ እምነቶች ውስጥ የሚገኙ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን ከዘላለማዊ አምላክ ጋር እንደሚገናኙባት ስፍራ ላትሆን፣ እንደ ማኅበራዊ ስብሰብ ይመሰክቷት ጀመር። እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር እንዲታረቁ የሚያደርጉ መንፈሳዊ ትምህርቶችን ከመስጠት ይልቅ፣ ሥጋዊ አገልግሎቶችን በመስጠቱ ላይ ትኩረት አደረጉ።

በአሜሪካ እና በመጠኑ በአውሮፓም፣ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ነው የሚል እምነት ያላቸው ክርስቲያኖች ይህንን አስተሳሰብ በከፍተኛ ደረጃ ይቃወማሉ። ሰዎች ከታሪካዊ ክርስትና እንዳይንሸራተቱ ለማገዝ እንደ ጉባኤ እግዚአብሔር፣ «ሊንዲ ፕንዶንት ባይብል ቸርችስ» ያሉ አብያተ ክርስቲያናት ተ

ጀመሩ። የእነዚህን አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት አገልጋዮች ለማሠልጠን ሦስት ዓይነት ትምህርት ቤቶች ተከፈቱ።

በመጀመሪያ፣ ዓለማዊ ትምህርትን ከመጽሐፍ ቅዱስ ወይም ከክርስቲያናዊ አመለካከት አንጻር ለመስጠት ክርስቲያናዊ ኮሌጆች ተከፈቱ። እነዚህ ትምህርት ቤቶች ወጣቶች እግዚአብሔርን ከማያውቁና ከማያከብሩ መምህራን ዓለማዊ ትምህርት ከሚቀበሉ ይልቅ፣ ተመላሳይ ትምህርት በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አመለካከት አዳብረው ያቀርባሉ። ብዙውን ጊዜ እነዚህ ክርስቲያናዊ ኮሌጆች የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለማሠልጠን የሚያግዙ የአገልግሎት ዘርፎች ይኖሯቸዋል።

ሁለተኛ፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች ተከፈቱ። እንደ ሙዲ የመጽሐፍ ቅዱስ ተቋም ዓይነቶቹ ትምህርት ቤቶች የተከፈቱት ምእመናን አንዴት እግዚአብሔርን ውጤታማ በሆነ መንገድ ሊያገለግሉ እንደሚችሉ ለማስተማር ነበር። የአነስተኛ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢዎች፣ በዓለም ዙሪያ ወንጌልን የሚለብኩ ሚሲዮናውያን፣ የሰንበት ትምህርት ቤት አስተማሪዎች፣ ወዘተ. . . ለመሆን ይችሉ ዘንድ በሺዎች የሚቆጠሩ ለዎች ወደ እነዚህ ትምህርት ቤቶች ገቡ። መጀመሪያው አካባቢ ትምህርት ቤቶቹ ትኩረት የሚያደርጉት ለበላል ለዎች የአገልግሎት ክህሎቶችን በማስጨበጥ ላይ ነበር። በኋላ ግን አነርሱም ለወጣቶች ንድፈ-አሳባዊ እውቀት በማስጨበጥ ላይ ትኩረት ያደርጉ ጀመር። በኢትዮጵያም ተመላሳይ ሁኔታ መኖሩን መረዳት ይቻላል። የኤስ ኣይ ኤም ሚሲዮናውያን ወንጌሉን ወደ ኢትዮጵያ ባመጡ ጊዜ አብያተ ክርስቲያናት ተመሠረቱ። በዚህ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን ለማሠልጠን የሚያስችሉ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች ተከፍተው ነበር። ከቀድሞዎቹ ተማሪዎች አብዛኞቹ በአድሜ የገፉ በላል ለዎች ነበሩ። በኋላ ግን ክህሎቶችን ከመስጠት ይልቅ በሰፊው አንብበው አጠቃላይ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶችን ሊያስጨብጡ በሚችሉ ወጣቶች ላይ ትኩረት ይደረግ ጀመር። ምንም እንኳን አብዛኞቹ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪዎችና ወንጌላውያን በእነዚህ የመጽሐፍ ቅዱስ

ትምህርት ቤቶች ውስጥ ቢማሩም፣ በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥ ለማገልገል የሚያስችል ክህሎት የሚያገኙ ምሩቃን ግን ጥቂቶች ናቸው።

ሦስተኛ፣ ለመጋቢዎች፣ በተለይም ለከተማ አብያተ ክርስቲያናት መጋቢዎች የጠለቀ ትምህርት ለመስጠት የሚያስችሉ ለማናሪዎች ተከፈቱ። ምንም እንኳን እነዚህ ለሚናሪዎች ንድፈ-አሳባዊ እውቀትን ከአገልግሎት ክህሎቶች ጋር ለማዛመድ ጥረት ቢያደርጉም፣ ከፍተኛ ትኩረት የሚደረገው በንድፈ-አሳባዊ እውቀት ላይ ነው። ጥቂት ሰሚናሪዎች ተማሪዎቻቸው ከመመረቃቸው በፊት ልምድ ባላቸው መጋቢዎች ሥር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ የግድ ይላሉ።

በቅርብ ጊዜ በአሜሪካ ውስጥ ከተካሄደው ጥናት ለመረዳት እንደ ተቻለው፣ አብዛኞቹ መጋቢዎች የሰሚናሪ ትምህርቱ ለመጋቢነት አገልግሎታቸው እንዳላዘጋጁባቸው ተናግረዋል። ስለ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ወላኝ የሆኑትን ነገሮች የተማሩት ከሰሚናሪ ወጥተው ወደ አገልግሎቱ ከገቡ በኋላ መሆኑን አስረድተዋል። ይህ አንጻር በአሁኑ ጊዜ የሚሰጠው የመሪነት ሥልጠና ትምህርት አጥጋቢ አለመሆኑን የሚጠቀም ነው።

14ኛ ጥያቄ፡- በቤተ ክርስቲያን ታሪክ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከሆሉበት በኋላ የምንማራቸውን ነገሮች ዘርዘር።

እግዚአብሔር ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪዎች እንዲሆኑ ለማዘጋጀት ሲጠቀምባቸው የሚችላቸው አያሌ መሣሪያዎች አሉ። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች፣ ኮሌጆችና ሰሚናሪዎች ያሉ መደበኛ ትምህርት ቤቶች የሚጫወቱት ሚና ከፍተኛ ነው። ነገር ግን አንደ ት.መ.ማ. የአገልግሎት ሥልጠናዎችን የሚሰጡትን መሣሪያዎችም መናቅ የለብንም። ክህሎትም በላይ፣ ወደ ኋላ መሰሰ ብልን እንዲሁ-ብሔር በዓመተት ውስጥ እንዴት የመሪነት ሥልጠና ሲሰጥ አንደ ነበረ መመልከት አለብን። ንድፈ-አሳባዊ እውቀት ጠቃሚ ነው። ነገር ግን በአገልግሎት ውስጥ የእግዚአብሔር ትልቁ ተኩረት መንፈሳዊ ባሕርያትንና የአገልግሎት ክህሎቶችን መፍጠር ነው። እርሱ

አገልጋዮችን የሚያዘጋጅበት ትልቁ መንገድ መንፈሳዊ አገልግሎትን በዘብ ክርስቲያን ውስጥ በምሳሌነት የሚያሳዩ አገልጋዮች አዳዲሶቹን እንዲያሰጡ ማድረግ ነው። ሰዎች የአገልግሎት ኃላፊነት የሚሰጣቸው የመጽሐፍ ቅዱሳዊ አገልጋይ መሪነትን ባሕርይና ሰዎች በእምነታቸው በሰላ እንዲሆኑ የሚያግዙትን ክህሎቶች ካሳዩ በኋላ ነው። ምናልባት ዛሬ ከመንፈስ ቅዱስ አሳብ ጋር እየተስማማን መሆናችንን ለማረጋገጥ የሥልጠና ልምምዶቻችንን መመርመር ይኖርብን ይሆናል።

ሁለተኛ ቀን

ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ብስለት እንድታደግ የሚያግዙ አሰራሪ አገልግሎቶች ዝርዝር

15ኛ ጥያቄ፡- በትምህርት ዘመኝ ስለ በሰላ ቤተ ክርስቲያን የተሰጠውን ትምህርት አልሰ። ሀ) ቤተ ክርስቲያን በሚሳዩ መንገድ በሰላ እንድትሆን ትኩረት ሊደረግ የሚገባቸው ዐበይት አትጣጫዎች ምን ምንድን ናቸው? ስ) ቤተ ክርስቲያን በእያንዳንዱ አካባቢ እንድታደግ የሚያደርጉትን ነገሮች ዝርዝር። ሐ) እያንዳንዱ የአገልግሎት ክፍል እንዲያደግ ኃላፊነት ያለባቸው መሪዎች የትኞቹ ናቸው?

አያሌ አብያተ ክርስቲያናት፤ «የሽማግሌ ሥራ ምንድን ነው? የመጋቢ፣ የወንጌላዊ ወይም የዲያቆን የሥራ ድርሻ ምንድን ነው? እነዚህ መሪዎች እርስ በርሳቸው የሚሳመዱት እንዴት ነው? ሽማግሌዎች ልክ እንደ ማንኛውም ድርጅት ሥራ አሰሪዎች በርድ ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድሩ፣ ምን መደረግ እንዳለበት የሚወስኑና ውሳኔያቸውን ለምእመናን የሚያሳውቁ ናቸው ወይስ ቤተ ክርስቲያንን በእረኝነት ማገልገል ያለባቸው ናቸው? መጋቢው በቀዳሚነት ቅጥር ሠራተኛ ነው ወይስ ከሽማግሌዎች አንዱ ነው?» የሚሉትን ጻይነት ጥያቄዎች ያነግሉ። እነዚህ ጥያቄዎች እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መርሆችን በማጤንና ቤተ ክርስቲያን በብስለት እንድታደግ የሚያግዙትን መንገዶች በማጤን በጥንቃቄ ልታጠና የሚገባት ናቸው።

ይሁንና፤ «የትኛው መሪ ምን ማድረግ አለበት?» በሚለው ጥያቄ ከመጀመር ይልቅ፤ «ምእመናን በመንፈሳዊ ብስለት እንዲያደጉ፣ ወንጌሉ ላልደረሳቸው ወንጌሉን እንዲያዳርሱ፣ በማህበረሰባቸው ውስጥ ፍቅርን እንዲያሳዩና ታላቁ አምላካችንን በእውነትና በመንፈስ እንዲያመልኩ ለማግዘ በቤተ ክርስቲያናችን መካከል ያለባቸው ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?» በሚለው ጥያቄ መጀመሩ የተሻለ ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለምእመናን ተገቢው እንክብካቤ እየተደረገላቸው መሆኑን፣ እንደ ገጽሕት መሽራ መሽራውን አያሱስን እየተጠባባቁ መሆኑን የሚረጋገጥ ኃላፊነት አለባቸው። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደራዊ መዋቅር ለሁሉም ምእመናን በቂ የእረኝነት አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል ክሆነ፤ «መጋቢው ምን ይሠራል? የእርሱ ሥልጣን ክእኛ በላይ ነው ወይስ በታች?» በሚሉ ጥያቄዎች ላይ ትኩረት ማድረጉ ዋጋ የለውም።

ለመሆኑ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ብስለት እንድታደግ የሚያግዙ መካከል ያለባቸው ዐበይት አገልግሎቶች ምን ምንድን ናቸው? ከዚህ በታች ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ብስለት እንድታደግ ያስችላሉ ብዬ ያሰብኳቸውን ነገሮች በአስተዋጽኦ መልክ አቅርቤለሁ። በዚህ ዝርዝር ውስጥ ልንጨምር የምንችላቸው ሌሎችም ብዙ ነገሮች አሉ። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቤተ ክርስቲያን ወደ መንፈሳዊ ብስለት እንድታደግና በሚሳዩ ሕይወት እግዚአብሔርን እንድታከብር የሚያስችሉትን ነገሮች መርምረው ማወቅ አለባቸው። ይህም በሰላ ቤተ ክርስቲያን ለመገንባት እግዚአብሔር የሚረዳቸውን ነገር እንዲያውቁ ይረዳቸዋል። ከዚያም እነዚህን ኃላፊነቶች ተግባራዊ ለማድረግ የተለያዩ መንፈሳዊ ስብታዎች ያሏቸውን የተለያዩ ሰዎች ሊመድቡ ይችላሉ። በተጨማሪም መሪዎች ቤተ ክርስቲያናቸው እግዚአብሔር በሚረዳቸው መንገድ በሚሳዩ ሁኔታ እያደገች መሆኗን መርምረው መረዳት አለባቸው።

I. ከአምልኮ ጋር የሚሳመዱ አገልግሎቶች፡-

ሀ. ሁሉም አማኞች እግዚአብሔርን በእውነትና በመንፈስ ያመልኩ ዘንድ የቤተ ክርስቲያንን አምልኮ መከታተል።

ሰ. አምልኮን የሚመሩ ሰዎችን መርጦ ማሠልጠን። ይህም የአምልኮ መሪዎችን፣ የመዘምራን እባላትንና የሙዚቃ ተጫዋቾችን መርጦ ማሠልጠን፤ ይጨምራል። ይህ በተጨማሪም አንደ ድምጽ ማጎያዎች፣ የመዘምራን ልብሶች፣ ወዘተ. . . ያሉት የአምልኮ መሣሪያዎች በሚፈለጉበት ጊዜ መገኘታቸውን ማረጋገጥን ያካትታል።

ሐ. የመዘምራን አባላትና የአምልኮ መሪዎች መንፈሳዊ መቀታቸውን (ግለታቸውን) እንዲያጠፍቁ፣ ብቃት ያለው አገልግሎት አንዲሰጡና የሁሉንም ምእመናን የአምልኮ ፍላጎቶች በሚያረካ መንገድ እገልግሎት እንዲሰጡ ለማስቻል ተገቢውን ከትትል ማድረግ።

16ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በአሁኑ ሰዓት ይህንን አገልግሎት የሚከታተል መሪ ማን ነው? ለ) አምልኮ በበለጠ ውጤታማ እንዲሆን ኃላፊነት የተሰጠው መሪ (ወይም መሪዎች) እነማን ናቸው?

2. ከወንጌል ስርጭት ጋር የተያያዙ አገልግሎቶች፡-

ሀ. የወንጌል ስርጭት በቤተ ክርስቲያን፡- ከክርስቶስ ጋር የግል ሕይወት ከመመሥረት ይልቅ ለደንገነት በወላጆቻቸው አምነት ለሚተማመኑ ልጆች ወንጌልን መመስከር።

ለ. የወንጌል ስርጭት በማኅበረሰብ፡-

1) በማኅበረሰቡ ውስጥ ላሉት ልዩ ልዩ የዕድሜ ክልሎች ወንጌልን በመመስከር ወደ ክርስቶስ መመስል። ከሽማግሌዎች ይልቅ ለወንጌሉ ልባቸውን ለሚከፍቱት ወጣቶች ልዩ ትኩረት መስጠት ያሻል። ይሁን እንጂ፣ በሁሉም የዕድሜ ክልል ውስጥ ለሚገኙ ሰዎች ወንጌሉን ማካፈል አስፈላጊ ነው።

2) በማኅበረሰቡ ውስጥ ላሉት ለሁሉም ጎሳዎች ወንጌሉን መመስከር። ኢየሱስ ወንጌሉን ለአሕዛብ ሁሉ ለስኩ እንዳለ (ሱቃስ 24:47)፣ አያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ባህልን ከግምት ውስጥ ባስገባ መንገድ ለሁሉም ጎሳዎች ወንጌልን መመስከር ይኖርባቸዋል። ምእመናን ስራላቸው ባህል ሰዎች ብቻ ወንጌሉን ለመመስከር መፈተን የለባቸውም።

3) በማኅበረሰቡ ውስጥ ላሉት የሁሉም ሃይማኖት ቡድኖች (ክርስቲያናዊም ሆኑ ክርስቲያናዊ ሳልሆኑ ሃይማኖቶች) ወንጌሉን ማካፈል። ብዙውን ጊዜ እንዳንድ ሃይማኖቶች ለወንጌሉ ክፍት ሲሆኑ፣ ሌሎች ግን ያህል ወንጌሉን የመቀበል ፍላጎት የላቸውም። ምእመናን ወንጌሉን በቀላሉ በሚቀበሉት ላይ ብቻ ትኩረት ከማድረግ ይልቅ፣ ለሁሉም ቡድኖች እንዴት አድርገው እንደሚያካፍሉ መማር አለባቸው።

4) ወንጌሉን በማኅበረሰቡ ውስጥ ላሉት ሁሉም የኢኮኖሚ ቡድኖች ማካፈል። የተማሩና ያልተማሩ፣ የተከበሩና የተናቁ (ሴተኛ እዳሪዎች፣ ሽክላ ሠሪዎች) ሁሉ ወንጌሉን የመስማትና የእግዚአብሔር ልጆች የመሆን ዕድል ሊሰጣቸው ይገባል።

ሐ. ከቅርብ ማኅበረሰብ ውስጥ ላሉት መመስከር፡- ቤተ ክርስቲያን በኢትዮጵያ ገጠራማ አካባቢዎችና በሌሎችም አገሮች ውስጥ ላሉት ሰዎች ወንጌላውያንን ወይም ሚሲዮናውያንን በመላክ በወንጌል ምስክርነት ትሳተፋሉት።

መ. ሥልጠና፡-

1) ምእመናን ከላይ ስተጠቀሱት የማኅበረሰብ ክፍሎች ወንጌሉን በብቃት እንዲያካፍሉ ሥልጠና መስጠት።

2) እግዚአብሔር በማኅበረሰባቸው ውስጥና ከዚያም እልፎ የሙሉ ጊዜ ወንጌላውያን እንዲሆኑ ለጠራቸው ሰዎች ሥልጠና መስጠት።

ሠ. ወንጌሉ በማኅበረሰቡ ውስጥ ወዳሉት ሰዎች ሁሉ እንዲዳረስ የቤተ ክርስቲያንን የወንጌል ስርጭት ሥራዎች ማቀናጀት።

17ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያናችሁ ይህንን አገልግሎት የሚከታተሉ ማን ነው? ለ) ይህንን የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት መከታተል ያለባቸው የትኞቹ መሪዎች/አገልጋዮች መሆን አለባቸው ትላለህ?

3. ከምእመናን መንፈሳዊ ብስለት ጋር የሚዛመዱ አገልግሎቶች፡-

ሀ. አያንዳንዱ እዲስ እማኝ የደቀ መዝሙርነት ትምህርት ተሰጥቶት ኢየሱስን መከተል ማለት ምን ማለት እንደ ሆነ

እንዲገነዘብ ይደረጋል። ጥምቀት በመውለድም ገቁ የቤተ ክርስቲያን አባል ይሆናል።

ለ. አያንዳንዱ አማኝ፣ በዕድሜ ክልሉ፣ ተገቢውን የደቀ መዝሙርነት ትምህርት ቀጣይነት ባለው መንገድ በማግኘት ወደ መንፈሳዊ ብስለት ያድጋል። ልጆች፣ ወጣቶች፣ ሴቶችና ወንዶች ሁሉ እንዴት ክርስቶስን መከተል እንዳለባቸው ይማራሉ።

ሐ. ሁሉም አማኞች መንፈሳዊ ስጦታዎቻቸውን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲጠቀሙ በሚያስችል መንገድ ማስተማርና ማሰልጠን።

መ. የአያንዳንዱ አማኝ ፍላጎቶች ይሟሉ ዘንድ ጉብኝት በማድረግ መንፈሳዊ ምክሮችን መስጠት።

ሠ. ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡትን የሐሰት ትምህርቶች ሁሉ መከላከል።

ረ. በመንፈሳዊ እምነታቸው የሚደክሙትን፣ በክርስቶስ ባላቸው ሕይወት አየላሉ ያሉትን፣ እንዲሁም በችግር ውስጥ ያሉትን ሰዎች መምከር።

ሰ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን የግንኙነት ችግሮች ማስተካከል።

ሸ. አግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ ለመኖር የማይፈልጉትን ሰዎች መቅጣት።

ቀ. ምእመናን እርስ በርሳቸው በጸሎት እንዲደጋገፉና በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት እንዲሳተፉ ማድረግ።

ሸ. መሪዎችን ለተለያዩ የቤተ ክርስቲያን አገልግሎቶች ማዘጋጀት።

18ኛ ጥያቄ:- ሀ) ከእነዚህ አገልግሎቶች በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ አየተከናወኑ ያሉት የትኞቹ ናቸው? ለ) ለእነዚህ አገልግሎቶች ኃላፊነት ያለባቸው የትኞቹ አገልጋዮች ናቸው? ሐ) እነዚህን የተለያዩ አገልግሎቶች መከታተል ያሰባቸው የትኞቹ መሪዎች መሆን አለባቸው ትላለህ?

4. ክርስቲያናዊ ፍቅር የማሳየት አገልግሎት:-

ሀ. የኢኮኖሚ (የምጣኔ ሀብት) እና የጤና ችግር ላለባቸው አማኞች መጸለይና ድጋፍ ማድረግ።

ለ. በማኅበረሰቡ ውስጥ ያሉትን ሰዎች፣ በተለይም ድሆችን መርዳት።

ሐ. የቤተ ክርስቲያኒቱ እቅም በፈቀደ መጠን፣ የልማት ፕሮግራሞችን በመጠቀም ማኅበረሰቡ ከምጣኔ ሀብታዊ ችግሮች እንዲሳቀቅ ማገዝ። (ማስታወሻ:- በዚህ የጥናት መምሪያና ማብራሪያ መጽሐፍ ደራሲ አመለካከት፣ ልማት አግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ለማኅበረሰቡ ፍቅር እንድታሳይ የተሰጣት መሣሪያ ነው። ይህ አማኞች የራሳቸውን ፍላጎት ለማሟላት ወይም ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎቶች ገንዘብ ለማግኘት የሚጠቀሙበት መንገድ ሊሆን አይገባም። ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ትሰጣለች እንጂ፣ ከማኅበረሰብ አገልግሎት ወይም ገንዘብ መቀበል የሰባትም።)

19ኛ ጥያቄ:- ሀ) ቤተ ክርስቲያናችሁ በማኅበረሰቡ ውስጥ ላሉት አማኞችና አማኞች ያልሆኑ ሰዎች ፍቅርን እያላዩት ያላችው እንዴት ነው? ለ) ለዚህ ተግባር ኃላፊነት የተሰጠው የቤተ ክርስቲያን መሪ የትኛው ነው?

5. የቤተ ክርስቲያን ጉዳዮች አስተዳደር:-

ሀ. ለቤተ ክርስቲያን የአግዚአብሔርን ራእይና ዕቅዶች ማዘጋጀት።

ለ. አገልግሎቶችን ማስተባበር።

ሐ. የመንግሥትና የማኅበረሰብ ግንኙነቶችን ማጠናከር።

መ. የአገልግሎት ወጪዎችና ደመወዝ የመሳሰሉትን ክፍያዎች መፈጸም።

ሠ. የአገልግሎት ሕንጻዎችን ግንባታዎች መከታተል።

ረ. አዳራሽንና የተለያዩ ክፍሎችን ለአምልኮና ለትምህርት ማጽዳትና ዝግጁ ማድረግ።